

నిత్యానుష్ఠాన

మంత్ర దర్శనమ్

సంకలయితా

వంశీకృష్ణ ఘనపాఠీ

అవధూత దత్త పీఠమ్

శ్రీగణపతి సచ్చిదానంద ఆశ్రమః

మైసూరు

నిత్యానుష్ఠాన మంత్రదర్శనమ్ - విషయ సూచికా

1. సంధ్యావందన ప్రయోగః.....	4
2. అగ్నేకార్య ప్రయోగః.....	14
3. నిత్య స్వాధ్యాయ బ్రహ్మ యజ్ఞః.....	18
4. (నదీ) స్నానవిధిః.....	22
5. భస్మధారణ విధానమ్.....	23
6. ఊర్ధ్వపుణ్ణ విధిః.....	26
7. యజ్ఞోపవీత ధారణమ్.....	29
8. భోజనవిధిః.....	30
9. ఔషాసనమ్.....	32
10. వైశ్యదేవః.....	37
బలిహారణాఽఽభ్యో భూతయజ్ఞః.....	40
మనుష్యయజ్ఞః! (అతిథి సపర్యా).....	42
11. నిత్యపితృతర్పణమ్.....	42
12. నిత్య దేవతార్చనమ్.....	48

13. గణపతిపూజా.....	60
14. 14. పుణ్యాహవాచన ప్రయోగః.....	78
15. అగ్నిముఖ ప్రయోగః.....	86
16. పురుషసూక్తమ్.....	113
17. శ్రీసూక్తమ్.....	116
18. ప్రణవ సూక్తమ్	118
19. శ్రద్ధా సూక్తమ్.....	119
20. మేధా సూక్తమ్.....	120
21. భాగ్యసూక్తమ్.....	120
22. దేవీసూక్తమ్.....	122
23. విష్ణు సూక్తమ్	124
24. శివసూక్తమ్ (పంచ బ్రహ్మమన్త్రాః).....	126
25. దశ శాంతి పాఠః.....	129
26. నక్షత్రదేవతా స్తోత్రమ్	139

కర్తాక్రియాణాం సస ఇజ్యతే క్రతు- స్స ఏవ తత్కర్మఫలం చ యచ్ఛి

స్రుగాది యత్ సాధన మప్యశేషం హరేర్న కించిర్వ్యతిరిక్తమస్తి॥

సంధ్యావందన ప్రయోగః

- అపవిత్రః పవిత్రో వా సర్వావస్థాం గతోఽపి వా।
యస్మైరేత్ పుండరీకాక్షం స బాహ్యభ్యంతరశ్శుచిః॥

- పుండరీకాక్ష పుండరీకాక్ష పుండరీకాక్ష॥

ఆచమ్య, కేశవాయ నమః। నారాయణాయ నమః। మాధవాయ నమః।
గోవిందాయ నమః। విష్ణవే నమః। మధుసూదనాయ నమః। త్రివిక్రమాయ
నమః। వామనాయ నమః। శ్రీధరాయ నమః। హృషీకేశాయ నమః।
పద్మనాభాయ నమః। దామోదరాయ నమః। సంకర్షణాయ నమః।
వాసుదేవాయ నమః। ప్రద్యుమ్నాయ నమః। అనిరుద్ధాయ నమః।
పురుషోత్తమాయ నమః। అధోక్షజాయ నమః। నారసింహాయ నమః।
అచ్యుతాయ నమః। జనార్దనాయ నమః। ఉపేంద్రాయ నమః। హరయే నమః।
శ్రీకృష్ణాయ నమః। శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః॥

❖ ఉత్తిష్ఠంతు భూతపిశాచాః। ఏతే భూమి భారకాః। ఏతేషామవిరోధేన
బ్రహ్మకర్తృ సమారభే।

- భూత గ్రహ పిశాచాః॥ ది విఘ్నకర్తృ నివారణమ్।
సకృన్తంత్రం సముచ్ఛార్య ప్రాణాః॥ యామం సమాచరేత్॥

➤ ప్రాణనాయమ్య

- భూమ్యాదేరూర్ధ్వ లోకస్య చోపలిస్థం దివాకరమ్।
దశ ప్రణవ సంయుక్తం త్రిరావృత్త్యా స్మరన్ స్మరన్॥
- అంగుల్యగైర్నాసికాఽగ్రం సంపీడ్య శ్వాస రోధనమ్।

ప్రాణాయామ మితి ప్రోక్తమృషిభిః పాప నాశనమ్॥

➤ సంకల్పః

మమోపాత్త సమస్త దురితక్షయద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, శుభే శోభనే ముపహార్తే, శ్రీ మహావిష్ణోరాజ్జయా ప్రవర్తమానస్య, అద్య బ్రహ్మణో ద్వితీయ పరార్థే, శ్వేతవరాహ కల్పే, వైవస్వత మన్వంతరే, కలియుగే, ప్రథమపాదే, జంబూద్వీపే, భరతవర్షే, భరతఖండే, (కేతుమాలాద్వీపే, ఐంద్రవర్షే, రమణక ఖండే) మేరో ర్దక్షిణ దిగ్భాగే, సమస్త దేవతా గో బ్రాహ్మణ హరి హర సద్గురు చరణసన్నిధౌ,

అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాంద్రమానేన శ్రీమత్ సంవత్సరే, అయనే, ఋతౌ, మాసే, ... పక్షే, తిథౌ, ... వాసరే, ... నక్షత్రే, యోగే, కరణే, ఏవం గుణవిశేషణ విశిష్టాయామస్యాం శుభతిథౌ, శ్రీ పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం ప్రాతః/ మాధ్యాహ్నిక/ సాయం సంధ్యాముపాస్యసిష్యే॥

➤ మార్జన మంత్రః

- సర్వతీర్థ సముద్భూతాః పావనాః పాపహారికాః॥

ఆప శ్వేతీరసంశుద్ధిం కుర్వంతు మమ సర్వదా॥ (ఇతి శిరసి మార్జయేత్)

❖ హస్తే జలం గృహీత్వా (కుడి చేతిలో నీరు తీసుకొని)

➤ ప్రాతః

- మన్యు సంభూత పాపేభ్యో మన్యూ రాత్రిల్లివాకరః॥

రక్షంతు నక్తాయచరితం పాపం రాత్రిర్ హరత్సరమ్॥

మయా హ్యమృత రూపేస్మిన్ సూర్యే జ్యోతిషి హఠాయతే॥

➤ మధ్యాహ్నం

- జలం పునాతు జగతీం జగతీ తు పునాతు మామ్।
అభోజ్యోచ్ఛిష్ట దుర్వృత్తి పాప మాపా హరన్తు మే॥

➤ సాయంకాలం:

- పాపేభ్యో మన్యుజేభ్యోఽవ్యా - దహో మన్యుర్ హుతాశనః।
అహఃకాలకృతం పాపం సత్యే జ్యోతిషి హూయతే॥ (ఇతి పిబేత్)
- (అని పఠించి త్రాగవలెను)

➤ ఆచమనమ్

త్రిరాచమ్య (3 మార్లు నీరు త్రాగవలెను)

➤ పునర్కారణ మంత్రాః

(ఈ మంత్రములు పఠిస్తూ నీరు తలపై చల్లుకొనవలెను)

- ఆపశ్చుద్ధికరా స్సంతు యథా పాపం న విద్యతే।
మయి ప్రవిష్టం సకల - మేనో మత్తః ప్రముచ్యతామ్॥
- గంగే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి।
నర్మదే సింధు కావేరి జలేఽస్మిన్ సన్నిధిం కురు॥
- కావేరీ తుంగభద్రా చ కృష్ణవేణీ చ గౌతమీ।
భాగీరథీ మహానద్యః పంచగంగాః ప్రకీర్తితాః॥
- సర్వతీర్థసముద్భూతాః పావనాః పాపహారికాః।
ఆపశ్శరీర సంశుద్ధిం కుర్వంతు మమ సర్వదా॥
- సరిత స్సాగరా శ్చైలా - స్తీర్థాని జలదా నదాః।

ఏతే మా మభిషించంతు సర్వకామార్థ సిద్ధయే॥

- స్విన్న స్నానా ద్యధా శుద్ధః పవిత్రేణ యథా ఘృతమ్| పునంత్యాపశ్చ
మాం, మేస్తు ద్రుపదోన్ముక్త తుల్యతా॥

ఈ మంత్రముతో నీటిని వాసన చూసి వదిలి పెట్టవలెను)

➤ అథ అర్ఘ్యప్రదానమ్ (అర్ఘ్యప్రదాన ప్రకరణము)

ఉదయం

➤ త్రిరాచమ్య (3 మార్లు నీరు త్రాగవలెను)

పూర్వోక్తైవంగుణవిశేషణ విశిష్టాయా మస్యాం శుభతిథౌ,
శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, (కాలాతిక్రమణము అయినచో, ఈ వాక్యము
చెప్పవలెను). ముఖ్యకాలాతిక్రమణ దోష నిర్హరణార్థం, ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్య ప్రదాన
పూర్వక, ప్రాతస్సంధ్యాఽర్ఘ్య ప్రదానాని కలిష్యే॥

(ఉదయం అర్ఘ్యప్రదానము నిలబడి చేయవలెను. కాలాతిక్రమణమైతే

ప్రాయశ్చిత్త అర్ఘ్యమిచ్చి,పిమ్మట, అర్ఘ్యప్రదానము చేయవలెను)

➤ ప్రాయశ్చిత్త అర్ఘ్యప్రదాన మంత్రః

- భూలోకస్య భువస్స్వర్గ లోకయో రభిపః ప్రభుః|

ప్రజాపతిర్ జగత్సృష్టా తస్మై ప్రణతి రస్త్విదమ్॥

(అని ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్యమును వదలవలెను.)

❖ తతః అంజలిత్రయం విసృజేత్॥

(తరువాత ఈ క్రింది గాయత్రీ మహా మంత్రముతో 3 అర్ఘ్యములు దోసిలితో
వదల వలెను)

- భియః ప్రచోదయేద్యో న స్సవితుస్తస్య సంతతమ్।
తద్వరేణ్యం మహాభర్గో దేవస్య హృది భీమహి॥

(ఈ క్రింది మంత్రముతో ప్రదక్షిణము చేసి, నీరు విడువవలెను)

- ఉద్యంత మస్తం యంతం చ రవిం బ్రహ్మేతి యో ద్విజః।
ధ్యాయేత్ స బ్రహ్మ భవతి సకలం భద్ర మశ్నుతే॥

➤ ఆదిత్యాభిధ్యానమ్

❖ ఆదిత్యోఽసౌ పరం బ్రహ్మ॥ (అని ధ్యానము చేయవలె)

➤ మాధ్యాహ్నికే విశేషార్చ్య ప్రధానమ్

- హంస శ్చుచి ర్వసుర్వౌతాఽతిభి ర్భవతి సర్వగమ్।
ఋతే వరే నృషు వ్యోమ్ని గోష్వపున చ గిరౌ బృహత్॥

➤ తర్పణమ్

(ప్రాతఃకాలే)

- ❖ సంధ్యాం తర్పయామి। గాయత్రీం తర్పయామి। బ్రాహ్మీం తర్పయామి।
నిమృజీం తర్పయామి॥

మాధ్యాహ్నికే

- ❖ సంధ్యాం తర్పయామి। సావిత్రీం తర్పయామి। రౌద్రీం తర్పయామి।
నిమృజీం తర్పయామి॥

సాయంకాలే

- ❖ సంధ్యాం తర్పయామి। సరస్వతీం తర్పయామి। వైష్ణవీం తర్పయామి।
నిమృజీం తర్పయామి॥

➤ గాయత్ర్యపాఠసన ప్రకరణమ్

- ఏకాక్షరస్య మంత్రస్య దేవోఽగ్నిశ్చ విధిర్చునిః।

గాయత్రీ మంత్రరాజస్య విశ్వామిత్ర ఋషిస్సప్తతః॥

- దేవతాఽరోఽ ముఖం వహ్ని - శ్శిరో బ్రహ్మ శివశ్శిఖా।

విష్ణుర్నాచ్చ ధరా యోనిర్ - వినియోగో జపే భవేత్॥

పూర్వోక్తేవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయామస్యాం శుభతిథౌ,
శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, ప్రాతః/ మాధ్యాహ్నిక/ సాయం సంధ్యాంగత్యేన
యథాశక్తి గాయత్రీ మహామంత్రజపం కరిష్యే॥

(ఉదయం, మధ్యాహ్నం తూర్పువైపు తిరిగి నిలబడి జపము, ఉపస్థానము
చేయవలెను. సాయంకాలము పశ్చిమమువైపు తిరిగి చేయవలెను)

➤ కరన్యాసః

భియః ప్రచోదయేత్	-	అంగుష్ఠాభ్యాం నమః
యో న స్సవితుః	-	తర్జనీభ్యాం నమః
తస్య సంతతం	-	మధ్యమాభ్యాం నమః
తద్వరేణ్యం	-	అనామికాభ్యాం నమః
మహాభర్గో దేవస్య	-	కనిష్ఠికాభ్యాం నమః
హృది భీమహి	-	కరతల కరపృష్ఠాభ్యాం నమః

➤ అంగన్యాసః

భియః ప్రచోదయేత్	-	హృదయాయ నమః
యో న స్సవితుః	-	శిరసే నమః

తస్య సంతతం	-	శిఖాయై నమః
తద్వరేణ్యం	-	కవచాయ నమః
మహాభర్గో దేవస్య	-	నేతత్రయాయ నమః
హృది భీమహి	-	అస్త్రియ నమః

➤ ధ్యానమ్

- పంచశీర్షాం దశభుజాం షట్కుక్షిం వేదమాతరమ్| సాంఖ్యాయనస గోత్రాం తాం గాయత్రీం త్రిపదాం భజే||
- యో దేవ స్సవితాఽస్మాకం భియో ధర్మాభిగోచరాః| ప్రేరయేత్తస్య యద్భర్గ - స్తద్వరేణ్యముపాఽఽస్తహే||

➤ గాయత్రీ జపః

- భియః ప్రచోదయేద్యో నః సవితుస్తస్య సంతతమ్| తద్వరేణ్యం మహాభర్గో దేవస్య హృది భీమహి||

(ఈ పై మంత్రమును లేక ఆచార్యునిచే ఉపదిష్ట మంత్రమును 10/ 108/ 1008 మారులు జపించవలెను)

ఏతత్ఫలం శ్రీపరమేశ్వరార్పణమస్తు|| (అని నీరు విడువవలెను)

➤ ఉపస్థాన ప్రకరణమ్ (లేచి నిలబడి చెప్పవలెను)

ప్రాతః కాలే

- మిత్రస్త్వమసి విశ్వాత్కన్ మిత్రత్వం ధారయ ప్రభో|
ద్వాం సూర్య దేవతామిత్ర మిత్రరూప నమోఽస్తుతే||

మధ్యాహ్నా

- ఆవర్తయసి మర్త్యాంశ్చ దివ్యాన్ సత్యే పథి స్వయమ్। జగచ్ఛక్ష్మ
ర్జగన్నాథ రవయే బ్రహ్మణే నమః॥

సాయంకాలే

(పశ్చిమాభిముఖముగా నిలబడి చెప్పవలెను)

- వరుణ త్వం జగజ్జీవ జీవనం జీవినాం సదా।

తస్మాద్వరుణ చిద్రూప బ్రహ్మాన్ తుభ్యం నమోస్తుతే॥

➤ దిగ్దేవతా నమస్కారః (దిక్కులవైపు తిరిగి నమస్కరించవలెను)

- ❖ ప్రాచ్యాం వసంతి యే దేవా స్తద్దేవేభ్యో నమో నమః। - తూర్పు
- ❖ దక్షిణే సంతి యే దేవా స్తద్దేవేభ్యో నమో నమః। - దక్షిణము
- ❖ ప్రతీచ్యాం సంతి యే దేవా స్తద్దేవేభ్యో నమో నమః।- పశ్చిమము
- ❖ ఉదీచ్యాం సంతి యే దేవా స్తద్దేవేభ్యో నమో నమః।- ఉత్తరము
- ❖ దిశ్చూర్ధ్వే సంతి యే దేవా స్తద్దేవేభ్యో నమో నమః।- పైకి
- ❖ దిశ్చధస్సంతి యే దేవా స్తద్దేవేభ్యో నమో నమః।- క్రింద
- ❖ అవాంతరదిశామధ్యే వసద్భ్యో వో నమో నమః॥- అన్నివైపుల
- గంగా యమునయో ర్మధ్యే యే సంతి మునిసత్తమాః।
తేభ్యో నమ ఋషిభ్యశ్చ మునిభ్యశ్చ నమో నమః॥
- ❖ సంధ్యాయై నమః। సావిత్త్యై నమః। గాయత్త్యై నమః। సరస్వత్యై నమః।
సర్వాభ్యో దేవతాభ్యో నమః। దేవేభ్యో నమః। ఋషిభ్యో నమః। మునిభ్యో
నమః। పితృభ్యో నమః। గురుభ్యో నమో నమః।

- ❖ ఇంద్రాయ నమః! అగ్నయే నమః! యమాయ నమః! నిర్ఋతయే నమః!|
వరుణాయ నమః! వాయవే నమః! సోమాయ నమః! ఈశానాయ నమః!|
ఆకాశాయ నమః! పృథివ్యై నమః!

➤ పంచభూతాఽది స్మరణమ్

- ఆకాశో వాయు రగ్నిశ్చ సలిలం పృథివీ తథా|
ఏతేభ్యో విష్ణవే నిత్యం శివాయ బ్రహ్మణే నమః||
- శివాయ విష్ణురూపాయ శివరూపాయ విష్ణవే|
శివస్య హృదయం విష్ణు ల్విష్ణోశ్చ హృదయం శివః||
- యథా శివమయో విష్ణు రేవం విష్ణుమ య శ్శివః| యథాంతరం న
పశ్యామి తథా మే స్వస్తి రాయుషి||
- నమో బ్రహ్మణ్యదేవాయ గోబ్రాహ్మణహితాయ చ| జగద్ధితాయ
కృష్ణాయ గోవిందాయ నమో నమః||

➤ గాయత్రీ విసర్జనమ్

- గచ్ఛ దేవి యథా శీఘ్రం రాక్షసానాం వధాయ చ|
ప్రవిశ్య హృదయం శీఘ్రం మమ తేజోఽభివర్ధయ||
- నమోఽస్త్వనన్తాయ సహస్రమూర్తయే సహస్రపాదాక్షి శిరోరు బాహవే|
సహస్రనామ్నే పురుషాయ శాశ్వతే సహస్రకోటి యుగధాలిణే నమః||

➤ ద్యావాపృథివీ నమస్కారః

- జననీ పృథివీ మాఽవ్యా ద్యౌః పితా శుభదాయకే| ద్యావాపృథివ్యౌ
కుర్యాతా మంహోముక్తం చ మంగలమ్||

- ఆకాశాత్పతితం తోయం యథా గచ్ఛతి సాగరమ్| సర్వదేవనమస్కారః
కేశవం ప్రతిగచ్ఛతి||
- సర్వవేదేషు యత్కుణ్యం సర్వతీర్థేషు తత్ఫలమ్|
తత్ఫలం సమవాప్నోతి స్తుత్వా దేవం జనార్దనమ్||
- వాసనా ద్వాసు దేవస్య వాసితం తే జగత్త్రయమ్|
సర్వభూత నివాసోఽసి వాసుదేవ నమోఽస్తుతే||

➤ ప్రవరోఽఞ్చారణమ్

(తమ తమ గోత్రము, (తెలిస్తే) ఋషి పరంపర, పేరు చెప్పుకొనవలెను) .

- ❖ చతుస్సాగర పర్యంతం మదీయస్య . . . వంశస్య కుశలం భూయాత్||
- ❖ . . . ఆర్షేయ ప్రవరాన్విత . . . గోత్రే సముత్పన్నః, . . నామాఽహం భో
అభివాదయే||

ఏతత్ఫలం సర్వం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు||

➤ ప్రాయశ్చిత్తమ్

మధ్యే మంత్ర తంత్ర స్వర వర్ణ ధ్యాన నియమ లోప ప్రాయశ్చిత్తార్థం
నామత్రయ జపం కలిష్యే||

- ❖ అచ్యుతాయ నమః| అనంతాయ నమః| గోవిందాయ నమః| అచ్యుతాయ
నమః| అనంతాయ నమః| గోవిందాయ నమః| అచ్యుతానంత గోవిందేభ్యోః
నమో నమః||
- కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతే స్వభావాత్|
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి||

- ఆబ్రహ్మలోకాదాశేషా దాలోకాలోకపర్వతాత్|

యే సన్ని బ్రాహ్మణా దేవా స్తేభ్యో నిత్యం నమో నమః||

ఏతత్ఫలం సర్వం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు||

అగ్నికార్య ప్రయోగః

(హోమ కుండమునకు పశ్చిమ/ దక్షిణ దిక్కున కూర్చొని, తూర్పు/ ఉత్తరము

వైపు తిరిగి అగ్నికార్యము చేయవలెను)

➤ సంకల్పః

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, పూర్వోక్తైవం గుణ విశేషణ

విశిష్టాయామస్యాం శుభతిథౌ, శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, ఆయుర్వర్ధో యశో

బలాభి వృద్ధ్యర్థం ప్రాతర్గ్నికార్య సమిదాధానం కలిష్యే/ సాయమగ్నికార్య

సమిదాధానం కలిష్యే|||

➤ పరిమార్జనమ్

- అగ్నే త్వాం పరితో మృజోతి ధనాయు ర్బలదో యతః|

ప్రదిశ త్వం మమాఽయుష్యం పుష్టిం వీర్యం యశ స్సుఖమ్||

(హోమకుండము చుట్టూ తుడవవలెను, అలంకృత్య(తూర్పునుండి 8

దిక్కులయందు అలంకరించవలెను)

➤ పరిమృజ్య, అలంకృత్య

- ❖ అగ్నయే నమః| పశుతవహాయ నమః| పశుతాశినే నమః| కృష్ణ వర్తనై

నమః| దేవముఖాయ నమః| సప్తజిహ్వాయ నమః| వైశ్వానరాయ నమః|

జాతవేదసే నమః||

❖ సమంతం పరిషిచ్య (చుట్టూ పరిషేచనము చేయవలెను)

➤ హోమః (రావి/ మోదుగ సమిధలను మంత్రముచెప్పి అగ్నిలో ఆహుతి వేయవలెను)

● మత్కర్ష సఫలం కుర్యాత్ పావకో దేవ హవ్యవాట్!

సర్వదా శుచి రవ్యగ్రో మేషారూఢస్తు పావకః॥ అగ్నయ ఇదం న మమ॥

● అగ్నే త్వయి ప్రక్షిపామి సమిధం చాతిపావనమ్॥

అగ్నయ ఇదం న మమ॥

● యథా సమిద్భిర్జ్వలస ఏవం మామాయుషా యుజ॥

అగ్నయ ఇదం న మమ॥

● వర్చసా మేధయా చైవ ప్రజయా చ సమేధయ॥ అగ్నయ ఇదం న మమ॥

● యతః ప్రకాశకో హ్యగ్నే మాం చైవాఽశు ప్రకాశయ॥

అగ్నయ ఇదం న మమ॥

● సమిద్రూపస్త్వమేవాసి మాంచైవాశు సమేధయ॥

అగ్నయ ఇదం న మమ॥

● తేజస్త్వం సర్వదేవానాం మయి తేజో వివర్ధయ॥

అగ్నయ ఇదం న మమ॥

● మేధా దేవీ లోకమాతా చేంద్రో మేధాం దదాతు మే॥

ఇన్ద్రాయేదం న మమ॥

● అగ్నిర్బృహన్నాక లోక నేతా మాం త్రాయతాం సదా॥

అగ్నయే బృహతే నాకాయేదం న మమ॥

- ద్యావాపృథివ్యా రక్షేతా మాయుషే వర్చసే మమ॥

ద్యావాపృథివీభ్యామిదం న మమ॥

- ఏతాం సమిధ మాధాయ కృశానుం వర్ధయన్ పునః॥ ఆప్యాయమానో
వర్ధిష్ణు ర్భూయాస మహముత్తమః॥

అగ్నయ ఇదం న మమ॥

- యస్త్యగ్నే కురుతే నూనం చికిర్షు ర్తామభాగినమ్॥
తమేవ కురు దేవేశ సర్వధా భాగవర్జితమ్॥

అగ్నయ ఇదం న మమ॥

➤ వ్యాహృతయః

- స్వాహుతం స్యాదిదం తస్మై భువోఽభిపతయేఽగ్నయే॥

అగ్నయ ఇదం న మమ॥

- స్వాహుతం స్యాదిదం తస్మై భువః పాత్రే చ వాయవే॥

వాయవ ఇదం న మమ॥

- స్వాహుతం స్యాదిదం తస్మై సూర్యాయ స్వర్గలోకపే॥

సూర్యాయేదం న మమ॥

- భూలోకస్య భువస్స్వర్గ లోకయో రభిపః ప్రభుః॥

ప్రజాపతిర్ జగత్ప్రచ్ఛా తస్మై స్వాహుత మస్మిదమ్॥

ప్రజాపతయ ఇదం న మమ॥

❖ అస్తే తూష్ణీం పరిసమూహ్య (మరల చుట్టూ పరిషేచనము చేయవలెను)

➤ ఉపస్థానమ్ (నిలబడి)

- అగ్నిస్తేజోమయో దేవ స్తస్య తేజో మమాస్తు చ।
- అగ్నిర్వర్చోమయో దేవ స్తస్య వర్చో మమాస్తు చ।
- అగ్నిర్హర్షస్య దేవేశో హరస్తస్య మమాస్తు చ।
- అగ్నిస్త్ర సూర్యా దద్యాను స్తేజో బ్రాజ స్తథేంద్రియమ్।
- శ్రద్ధా వేదమయీ సాక్షా చ్ఛద్ధా లోకైక పావనీ।
మేధా దేవీ లోకమాతా చేంద్రో మేధాం దదాతు మే॥

➤ **భస్మధారణమ్**

(భస్మనా శిరో లలాట వక్ష స్కంధేషు తిలకాని కుర్యాత్॥)

(ఈ మంత్రములు పఠిస్తూ రక్ష ధరించవలెను)

- ❖ మేధావీ భూయాసమ్ - శిరస్సున
- ❖ తేజస్వీ భూయాసమ్ - నుదుట
- ❖ వర్చస్వీ భూయాసమ్ - గుండెపై
- ❖ బ్రహ్మవర్చసీ భూయాసమ్ -
- ❖ ఆయుష్మాన్ భూయాసమ్
- ❖ అన్నాదో భూయాసమ్
- ❖ యశస్వీ భూయాసమ్
- ❖ సర్వ సమృద్ధో భూయాసమ్ - భుజములపై

➤ **పునరిన్ధనమ్**

- సమిన్ధతాం త్వా వసవోఽపి రుద్రా బ్రహ్మేదితేయా వసునీథ నిత్యమ్।
తనూర్హృత్తైర్వర్షయ సప్తధామన్ సత్యాస్సురేతే యజమాన కామాః॥

అగ్నే వసునీధాయేదం న మమ॥

➤ ప్రార్థనమ్

- ఆయు ర్వరో యశో మేధా ప్రజ్ఞావంతం కురుష్య మామ్॥
హవ్యవాట్యపయా భీమాన్ భూయాసం బ్రహ్మవర్తసీ॥
- నమస్తే యజ్ఞభోక్త్రే చ నమస్తే హవ్యవాహన॥
నమస్తే వీతిహోత్రాయ సప్తజహ్వీయ తే నమః॥

అనేన మయా కృతేన అగ్నికార్య సమిదాధానేన (నిత్య హోమేన)
భగవాన్ సర్వాత్మకో యజ్ఞేశ్వర స్సుప్రీణాతు॥ ఏతత్ఫలం సర్వం
శ్రీపరమేశ్వరార్పణమస్తు॥

॥అగ్నికార్య ప్రయోగ స్సమాప్తః॥

నిత్య స్వాధ్యాయ బ్రహ్మ యజ్ఞః

❖ ప్రాతరగ్నిముపాస్య, తతో వా మధ్యాహ్నా వా బ్రహ్మయజ్ఞం కుర్యాత్॥

➤ సంకల్పః

❖ దర్భాస్సనసే ఉపవిశ్య, ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌ సంకీర్త్య,
దర్భపాణిః ...

మమోపాత్త సమస్త దురితక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం
నిత్యస్వాధ్యాయ బ్రహ్మయజ్ఞేన యక్ష్వే॥ (ఇతి సంకల్పః)

❖ వామజానూపరి దక్షిణం పాదం సంస్థాప్య, ఉపస్థం కృత్వా, సజలదర్భ
బ్రహ్మాంజలిం కృత్వా॥

● నమో బ్రహ్మణే నమో బ్రహ్మణే నమో బ్రహ్మణే! (ఇతి పలిత్వా)
 (ఎడమ మోకాలిపై కుడి పాదమునుంచి, కుడి మోకాలిపై బ్రహ్మాంజలి ఉంచి
 అనగా ఎడమ అరచేతిపై కుడి అరచేతిని పెట్టి, వేళ్ళు మడవవలెను) .

● ప్రణతి స్వాదియం తస్మై భువోఽభిపతయేఽగ్నయే॥

● ప్రణతి స్వాదియం తస్మై భువః పాత్రే చ వాయవే॥

● ప్రణతి స్వాదియం తస్మై సూర్యాయ స్వర్గలోకపే॥

● భూలోకస్య భువస్స్వర్గ లోకయో రభిపః ప్రభుః॥

ప్రజాపతిర్ జగత్సృష్టా తస్మై ప్రణతి రస్త్వియమ్॥

● యో దేవ స్సవితాఽస్మాకం భియో ధర్మాభిగోచరాః॥

ప్రేరయేత్తస్య యద్ధర్మ- స్తద్వరేణ్య ముపాఽస్మహే॥

➤ వేదస్మరణమ్

● అగ్నిం పురస్తాన్నిహితం యజ్ఞస్యేశ్వర మృత్విజమ్॥ ఆహ్వితారం

దేవతానా మీదే యాగఫలప్రదమ్॥

● నృణాం సమిద్భిః ప్రతిబుద్ధ ఏవ యష్టా స్వధేఽన్వర్థమివ ప్రగేఽగ్నిః॥

యస్యార్థయః భే ప్రసరంతి దీప్తా- శ్శాఖాద్రుమాణామివ సూజ్జహానాః॥

● అభిశ్రితం తేజసి తేఽభీలం జగత్ తేజస్తదబ్ధౌ హృదయేఽన్నసంపాతౌ॥

అపాం సమూహే యుధి తత్ర చాఽహృతో యస్తే రసస్తం మధురం

జుషామహే॥

- ఋగ్వేదాయ నమః! యజుర్వేదాయ నమః! సామవేదాయ నమః! అథర్వ వేదాయ నమః! శిక్షాయై నమః! వ్యాకరణాయ నమః! ఛందసే నమః! నిరుక్తాయ నమః! జ్యోతిషాయ నమః! కల్పాయ నమః!

- అధ్యాత్మవిద్యాయై నమః! ఇతిహాసపురాణేభ్యో నమః!

- తర్కవిద్యాయై నమః! పూర్వమీమాంసాయై నమః!

- ఉత్తరమీమాంసాయై నమః! (ఇతి జపిత్వా)

❖ తతః ఇతిహాస పురాణాదీనాం సద్గ్రంథానాం పఠనం కుర్యాత్||

(తరువాత గురువు ఉపదేశించిన, మంచి గ్రంథములను పఠించవలెను) .

- విద్యాధ్వర తపో యోని రయోని ల్విష్ణురీడితః|| వాగ్యజ్ఞేనాల్లితో దేవః ప్రీయతాం మే జనార్దనః||విష్ణుల్విష్ణుల్విష్ణుః!

(ఇత్యుక్త్యా ఉదకం స్పృశేత్) (నీటిని స్పృశించాలి) .

➤ **బ్రహ్మయజ్ఞాంగ తర్కణమ్**

పూర్వోక్తైవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయామస్యాం శుభతిథౌ, శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, నిత్య స్వాధ్యాయ బ్రహ్మయజ్ఞాంగ దేవల్ని పితృ తర్కణం కరిష్యే||

- దేవతాభ్యః పితృభ్యశ్చ మహాయోగిభ్య ఏవ చ|

నమ స్సోహాయై స్వధాయై నిత్యమేవ నమో నమః||

ఇతి త్రిర్జపిత్వా|| (అని 3 సార్లు జపించి)

❖ ఆసనే దక్షిణం జాన్వాచ్య, సప్తదర్భాక్షతైర్హస్తద్వయేన దేవతీర్థేన
తర్పయేత్ తద్యథా ॥

✓ బ్రహ్మీ తృప్త్యామ్ విష్ణుస్తృప్త్యామ్ రుద్రస్తృప్త్యామ్
ప్రజాపతిస్తృప్త్యామ్ దేవాస్తృప్త్యామ్ ఛందాంసి తృప్త్యామ్ వేదా
స్తృప్త్యామ్ ఋషయస్తృప్త్యామ్ పురాణాఽఽచార్యాస్తృప్త్యామ్
గంధర్వాస్తృప్త్యామ్ ఇతరాఽఽచార్యాస్తృప్త్యామ్ సంవత్సర
స్సావయవస్తృప్త్యామ్ దేవాస్తృప్త్యామ్ అప్సరసస్తృప్త్యామ్
దేవానుగాస్తృప్త్యామ్

✓ సాగరాస్తృప్త్యామ్ పర్వతాస్తృప్త్యామ్ సలితస్తృప్త్యామ్
మనుష్యాస్తృప్త్యామ్ యక్షాస్తృప్త్యామ్ రక్షాంసి తృప్త్యామ్
పిశాచాస్తృప్త్యామ్ సుపర్ణాస్తృప్త్యామ్ భూతాని తృప్త్యామ్
పశవస్తృప్త్యామ్ వనస్పతయస్తృప్త్యామ్ ఓషధయ
స్తృప్త్యామ్ భూతగ్రామశ్శతుర్విధస్తృప్త్యామ్॥

➤ అథ ఋషయః (నివీతీ)

(మూలగా వస్త్రమును ధరించి ఋషి తీర్థముతో ఒక వాక్యమును 2 సార్లు చెప్పి
తర్పణము చేయాలి)

✓ సనకస్తృప్త్యామ్ సనందనస్తృప్త్యామ్ కపిలస్తృప్త్యామ్ ఆసురి
స్తృప్త్యామ్ వేనస్తృప్త్యామ్ పంచశిఖస్తృప్త్యామ్ వేదవ్యాస
స్తృప్త్యామ్ కశ్యపస్తృప్త్యామ్ అత్రిస్తృప్త్యామ్ భరద్వాజ

స్మృప్యతామ్! వసిష్ఠ స్మృప్యతామ్! విశ్వామిత్ర స్మృప్యతామ్! పులహ
స్మృప్యతామ్! గౌతమ స్మృప్యతామ్!

➤ అథ పితృ తర్పణమ్ (ప్రాచీనావీతీ)

(వస్త్రమును ఎడమ భుజము క్రిందగా ధరించి పితృ తీర్థము తో ప్రతి
వాక్యమును 3 సార్లు పలికి తర్పణము చేయవలెను)

✓ వసవ స్మృప్యంతామ్! రుద్రా స్మృప్యంతామ్! ఆదిత్యా స్మృప్యంతామ్!
మరుత స్మృప్యంతామ్! అశ్వినౌ తృప్యేతామ్! కవ్యవాహన స్మృప్యతామ్!
సోమ స్మృప్యతామ్! యమ స్మృప్యతామ్! ధర్మరాజ స్మృప్యతామ్! మృత్యు
స్మృప్యతామ్! అంతక స్మృప్యతామ్! వైవస్వత స్మృప్యతామ్! కాల
స్మృప్యతామ్! సర్వభూతక్షయకర స్మృప్యతామ్! ఔదుంబర స్మృప్యతామ్!
నీల స్మృప్యతామ్! పరమేష్ఠీ తృప్యతామ్! వృకోదర స్మృప్యతామ్! చిత్రగుప్త
స్మృప్యతామ్! సర్వే పితృగణాస్మృప్యంతామ్! (తల్లి దండ్రులు
జీవించియున్నవారు కూడా ఈ తర్పణమును చేయవలెను)

అనేన బ్రహ్మాయజ్ఞేన భగవాన్ సర్వాత్మకః శ్రీ పరమేశ్వర స్సప్రీణాతు॥

ఏతత్ఫలం శ్రీపరమేశ్వరార్పణమస్తు॥

(నదీ) స్నానవిధి:

○ ¹ ప్రాతసోఽభిముఖ స్నానా యా న్నార్జనే చాఘమర్షణే।

¹ శ్వాన కుక్కుట మార్జాల మద్యభాణ్ణ రజస్వలాః।

స్పృష్ట్యా దేవలకం చైవ సచేలం స్నానమాచరేత్॥

చితిష్ఠా చితికాపృష్ఠా యూపం చణ్ణాల మేవ చ। స్పృష్ట్యా దేవలకం చైవ సవాసా జల మావిశేత్॥

అన్యత్రార్కముఖో రాత్రౌ ప్రా గుదఙ్ముఖ ఏవ వా॥

- సజ్కల్ప స్సూక్త పఠనం మార్జనం చాఘమర్షణమ్॥
దేవాదితర్పణం చైవ స్నానం పఞ్చాఙ్గ ముత్తమమ్॥
- తతో నదీం సమాగత్య గఙ్గాధ్యాన పురస్కరమ్॥
నాభిమాత్రే జలే స్థిత్యా త్రివారం స్నాన మాచరేత్॥
- నాభిమాత్రే జలే స్థిత్యా కృత్యా కేశాన్ ద్విధా ద్విజః॥
నిరుద్ధకర్ణనాసస్తు త్రివారం మజ్జనం చరేత్॥ - విశ్వామిత్రః
- త్రిరాఘత్య సమాచమ్య శిఖాం బద్ధ్వా సమాచమేత్॥
ప్రాణానాయమ్య, సంకల్ప్య, త్రివారం మజ్జయే త్పునః॥ - విష్ణుః
- సువర్ణ దర్భరజతై ర్వినా వై దక్షిణే కరే॥
య ఆచమయతే మోహా దాచాంతం రుధిరం భవేత్॥ - ఆశ్వలాయనః
- ఉత్తమస్తు నదీ స్నానం తటాకే మధ్యమం స్పృతమ్॥
కూపే స్నానస్తు సామాన్యం భాణ్ణ స్నానం వృధా భవేత్॥ - విష్ణుః
- నదీషు దేవఖాతేషు ప్రాత స్నానా యా ద్దినే దినే॥
- తదభావే తటాకే చ కూపే వా స్నాన మాచరేత్॥ ఇతి స్నానవిధిః

భస్మధారణ విధానమ్

❖ ఆగ్నేయం భస్మ, సద్యోజాతమితి బ్రహ్మమస్తే* ప్రతిగృహ్య॥

- సద్యాజాతమితి ప్రోక్తం పశ్చిమం శివవక్త్రకమ్॥
ప్రపద్యే భవపాశస్య బన్ధాన్ముక్తిః ప్రదీయతామ్॥
- భవతిరిక్త మోక్షేం మాం- సంభావయ జగత్పతే॥

భవోద్ధరే శివాయాస్తు నతిర్నే ప్రత్యగాత్మనే॥

- వామదేవేతి నామ్నేదం-ముదజ్జుఖాముదీరితమ్॥
తేన యుక్తాయ దేవాయ మహాదేవాయ తే నమః॥
- వామదేవం నమామస్తుం వామో యస్యాస్తి విగ్రహః॥
స్యః ప్రాగ్భావితత్వాచ్చ జ్యేష్ఠః శ్రేష్ఠః ప్రశస్యతే॥
- ప్రలయే రోదనం యస్మాత్ తస్మై రుద్రాయ తే నమః॥
సర్వేషాం ప్రాణినామాయుః-కాలాస్సన్ క్షపయేద్యమః॥
- కలం వికురుతే లోకం - కం సుఖం లాయతే యథా॥
వివిధం కురుతే యేన - కల వికరణో భవః॥
- బలం వికీర్యతే యేన బలవికరణో మహాన్॥
సర్వేషాం బలరూపత్వా-న్తహాబల ఉదీరితః॥
- ఏనాంసి తు ప్రమథ్నాతి - బలప్రమథనో బలాత్॥
సర్వభూతాని దమ్యన్తే - శిక్ష్యన్తే యేన సూరిణా॥
- ప్రణామా మే - సర్వభూత-దమనాయ గలీయసే॥
- మన్యతే సర్వమిత్యేష - మనవాన్ మన్యనోఽపి చ॥
ఉత్కర్షాదున్యనో దేవో - సమాభిస్థోఽథవా పునః॥
- మనోఽవస్థాభ్య ఉత్కాన్త - ఉన్యనో దేవ క్షరితః॥
తస్మై మనోన్తనాయాస్తు - నమస్కారశ్చ మామకః॥
- అఘోర నామతో దేవ - దక్షిణాస్యం ప్రసిద్ధతి అఘోరా॥
స్యాత్త్వికా దేహః- స్తస్య శమ్భోఽస్సమాహితాః॥

- రాజసా ఘోరరూపాశ్చ - భువనానాం ప్రవర్తకాః।
ఘోరాద్ ఘోరతరాస్సన్తి - దేహాస్తామసరూపిణః॥
- గుణత్రయోపేతరూప - నమోఽఘోర నమోఽస్తుతే।
శృణన్తి లయకాలే యే - శర్వా రుద్రస్వరూపిణః।
- తేభ్యఃస్సర్వత్రవర్తిభ్యః ప్రణామా నర్సయా మ్యహమ్॥
- నమస్తత్పురుషాయాస్తు- శమ్భోః ప్రాగ్బదనాయ తే।
యత్ తత్ సద్ వ్యజ్యతే యేన - పురుషేణ స మే గురుః॥
- విద్యస్తత్పురుషం దేవ- మనుగ్రహవశాద్ గురోః।
దేవం మహాంతం ధ్యాయామో - మహాదేవః ప్రసీదతు।
- జ్ఞానధ్యాననిమిత్తేన - స నో రుద్రః ప్రచోదయేత్॥
- ఈశాన స్సర్వవిద్యానా-మూర్ధ్వవక్త్రః ప్రణాయతే।
ప్రాణినా మఖిలానాం య- ఈశ్వరోఽస్తి నియామకః॥
- వేదస్యాభిపతి ర్బ్రహ్మ-రాజ్ఞానం య స్సంప్రయచ్ఛతి।
హిరణ్యగర్భరూపస్య బ్రహ్మణోఽభిపతిశ్చ సః॥
- ప్రవృద్ధః పరమాత్మాఽయం - బ్రహ్మేఽస్తు శివో విభుః।
సదాశివ స్స మే భూయాత్ - తద్రూపేణ భవామ్యహమ్॥

➤ అభిమంత్రణమ్-

❖ అగ్నిరితి భన్తు। వాయురితి భన్తు। జలమితి భన్తు। స్థలమితి భన్తు। వ్యోమేతి భన్తు। సర్వం హ వా ఇదం భన్తు। మన ఏతాని చక్షూషి భస్మాని॥

➤ మాన సోక ఇతి సముద్భృత్య। జలేన సంస్సృజ్య॥

- మాస్కాకం తోకవిషయే - సన్నానే మాస్కాపి చాస్కాయుషి।
మా గోష్కశ్వేషు వీరేషు - మా భూః క్రుద్ధో నమోస్కస్తే తే।
హవిష్కన్తో వయం తుభ్యం - నమస్కారాన్ దధామహై॥

➤ త్రాస్కాయుషై స్క్రష్కకై స్కైర్యక్ తిస్క్రో రేఖాః ప్రకుర్వీత।

- జమదగ్నేః కశ్యపస్య దేవానామపి లక్షణమ్।
త్రాస్కాయుషం మే త్రయాణాం స్కా-దాయుషాం వై సమాహృతమ్॥
- త్రష్కకం తం యజామోద్వ సుగన్ధం పుష్పివర్ధనమ్।
ప్రవిమోచయ ప్రీతస్స-న్నపమృత్యోశ్చ బన్ధనాత్।
- విద్యాయా అమృతాత్ మోకం - మా ప్రాపయ కదాచన॥
- మర్త్యాన్ హన్తుం మృత్యుబన్ధాః ప్రవర్తన్తే సహస్రశః।
యజ్ఞస్య మాయయా సర్వా-నహం తాన్ ప్రణుదామి తే॥
- స్వాప్సవతం స్వాదిదం తస్మై - మృత్యవే మృత్యవే పునః॥

ఊర్వపుణ్ణ విధిః

(తత్ప్రకారః) మృత్తికా ప్రార్థనమ్ - గోపీచన్దన పాపఘ్న విష్ణుదేహ సముద్భవ।
చక్రాఙ్కీత నమ స్తుభ్యం ధారణాన్తుక్తిదో భవ॥(ఇతి మృత్తికా మాదాయ)

- స్నాత్వా మృత్తికయా చోర్వపుణ్ణం కుర్యాత్ ప్రయత్నతః॥
- జపకాలే మృదాకుర్యాత్సంధ్యాకాలే చ వారిణా।
భస్మనా హోమకాలే తు చందనం సార్వకాలికమ్॥

➤ **జలగ్రహణ మంత్రః -**

- ఇమం గంగే శృణు స్తోమం యమునే చ సరస్వతి
ఆర్జికేయే శుతుద్రి త్వ - మత్రాగచ్ఛ మరుద్వధే॥
- సుషోమయాఽసిక్వా సౌకం పరుష్ణ్యా చ వితస్తయా॥
సమవేతా భవాఽపు త్వం సుప్రీతా మమ కర్షణీ॥

➤ **విష్ణో ర్ముక మితి మార్జయేత్ -**

- విష్ణోర్విర్యాణి కర్మాణి బ్రవీమి శృణుత ప్రభోః॥
పార్థివాని రజాంసీహ పరమాణూన్ స నిర్తమే॥
- అజీగణన్నిర్నితాని తస్తమ్భాయం త్రివిష్టపమ్॥
త్రివిక్రమత్వా న్మునిభర్- మహద్భిరురు గీయతే॥
- సౌమికం మణ్డపం ప్రోక్తం హవిర్దానప్రసిద్ధికమ్॥
వైష్ణవం హి జగత్ సర్వం శాలా గృహ సమాకులమ్॥
- విష్ణోర్ లలాటం పృష్ఠాఞ్చ స్పృష్టే శోభికే పునః॥
స్యాతం ధ్రువం తతశ్శాలాం విష్ణవేఽభిమృశామ్యహమ్॥
- వంశో రరాటీ స్థూణా చ ద్వారో రజ్జుశ్చబింషి చ॥
గ్రన్థనే బన్ధనే యుక్తాః రజ్జవో విష్ణురూపికాః॥
- విష్ణో స్సదన మేతస్మిన్ వసామో భద్రమస్తు నః॥

➤ **అతో దేవా ఇత్యేతాభి, ల్విష్ణుగాయత్ర్యా చ త్రివార మభిమన్త్య॥**

- త్రివిక్రమస్స భగవాన్ విష్ణుస్తేధా విచక్రమే॥
పృథివ్యా నిస్సృతో దేవోఽన్తరిక్షం దివమక్రమీత్॥ 1

- విష్ణోర్ముఖేన త్రిదశా ధామభిః సప్తభిః పురా
చన్దోబ్ధి రుదజైషుశ్చ లోకాన్ తస్మాదవన్తు నః॥ 2
- భూమ్యాస్తు రక్షణం నామ తత్రత్యానాఙ్ఘ్ర జీవినామ్।
నివర్తనం ప్రార్థ్యతేఽత్ర పాపకర్మ ప్రవర్తనాత్॥ 3
- లోకత్రయం స్వేన పదా నిదధౌ భగవాన్ హరిః।
తథా విష్ణోర్భగవతః పాదపాంసులముహ్యతే॥ 4
- నివిశ్య వ్యాప్య వా విష్ణుః నిరుక్తే కథ్యతే హరిః।
తత్సత్తయా జగత్సత్త్వం భావ్యతే సుజనైస్సదా॥ 5
- నానేకత్వాదదాభ్యోఽయం బ్రహ్మాణ్డం రక్షతి ద్రువమ్।
చరాచరస్య గమన - ధర్మాదీన్ ధారయన్ విభుః॥ 6
- అగ్నిహోత్రాది కర్మాణి - నిశ్చేయసకరాణి చ।
అభితిష్ఠన్ సదా పాతి పాలయన్ సుకృతాం పథమ్॥ 7
- ఇన్ద్రస్య లోకపాలస్య హరిర్ముక్తమస్సఖా।
తస్యాశ్చర్మకరం కర్మ యజ్ఞానః పశ్యతాధునా॥ 8
- యజమానా యేన లోకే కర్మాణీమాని తన్వతే।
వస్తుతః కర్తృతా తస్య ఫలభుక్త స ఏవ హి॥ 9
- అనిరుద్ధం యథాఽకాశే నిరభ్రే నయనం భవేత్।
తథా స్పష్టం విలోకన్తే సూరయః పరమం పదమ్॥ 10
- శాస్త్ర ప్రసిద్ధం దేవస్య సర్వాధారస్థతాం విభోః।
బుధా విష్ణుపదం స్వర్గం సదా నిర్మోహచేతసః॥ 11

- శబ్దార్థయోః ప్రమాదేషు జాగరూకా విపశ్చితః।

విపన్యస్సోత్తవర్గో నః సమిద్ధయతి తత్పదమ్॥ 12

శబ్ద చక్ర గదా పాణే ద్వారకా నిలయాచ్యుత।

గోవింద పుండరీకాక్ష రక్ష మాం శరణాగతమ్॥ ఇతి ధ్యాత్వా॥

- గృహస్థో లలాటేషు స్థానేష్వనామికాఽఙ్గుళ్యా విష్ణుగాయత్ర్యా, కేశవాది ద్వాదశ నామభి ర్వా ధారయేత్॥
- బ్రహ్మచారీ వానప్రస్థోవా లలాట కణ్ఠ హృదయ మూలేషు, వైష్ణవ గాయత్ర్యా కృష్ణాది పఞ్చ నామభిర్వా ధారయేత్॥
- యతి స్తర్జన్యా శిరో లలాట హృదయేషు ప్రణవేన ధారయేత్॥
- పరమహంసో లలాటే చైకమూర్ధ్వ పుణ్డ్రం ధారయేత్॥

యజ్ఞోపవీత ధారణమ్

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, పూర్వోక్తైవఙ్గుణ ప్రీత్యర్థం, మమ శ్రౌత స్మార్త నిత్య నైమిత్తిక కామ్య కర్మానుష్ఠాన యోగ్యతా సిద్ధ్యర్థం, యజ్ఞోపవీత ధారణం కలిష్యే॥ సమలఙ్కృత యజ్ఞోపవీతే, యజ్ఞోపవీత అభిష్ఠాన దేవతాం ధ్యాత్వా। యథా సమ్భవం పూజయిత్వా॥

- యజ్ఞోపవీతం పరమం పవిత్రం ప్రజాపతే ర్యత్సహజం పురస్తాత్॥
ఆయుష్య మగ్ర్యం ప్రతిముఞ్చ శుభ్రః యజ్ఞోపవీతం బలమస్తు తేజః॥
- గృహస్థై ర్ధార్యం ద్వితీయ యజ్ఞోపవీతమ్ -

మమ నిత్య కర్మానుష్ఠాన యోగ్యతా సిద్ధ్యర్థం, ద్వితీయ యజ్ఞోపవీత ధారణం
కలిష్యే! తేనైవ మన్తేణ ధృత్వా, ఆచమ్య!

ఉత్తరీయ ప్రత్యామ్నాయతయా గృహస్థై ర్ధార్యం తృతీయ యజ్ఞోపవీతమ్ -

మమ గృహస్థ ధర్మానుష్ఠానాజ్ఞత్వేన, ఉత్తరీయార్థం తృతీయ
యజ్ఞోపవీత ధారణం కలిష్యే! పూర్వవన్తేన యజ్ఞోపవీతం ధృత్వా!
పునరాచమ్య . . .

జీరోపవీత విసర్జనమ్ -

○ ఉపవీతం చిన్నతస్తుం జీర్ణం కత్వల దూషితమ్!

విస్మజామి యశో బ్రహ్మ వర్చో దీర్ఘాయు రస్తు మే॥

ఇతి జీరోపవీత మున్నుచ్య జలే విస్మజ్య! త్రిరాచామేత్ శ్రోత్రే॥

భోజనవిధి:

॥బాల వృద్ధ గర్భిణ్యాతుర సఖి బాంధవాఽదీన్ సంభోజ్య, పాణిపాదం
ప్రక్షాల్య॥

ఆచమ్య, శుచౌ దేశే రహసి భూమౌ మండలం కృత్వా,
కాంస్యాదిపాత్రే పరివిష్ట మన్నం, ప్రాజ్ఞుభోపవిష్టో, మౌనీ, ఘృతాక్తం
ప్రోక్ష్య॥

● అన్నస్య మధ్యాదాదాయ

(1) ధర్మాయ నమః, (2) ధర్మరాజాయ నమః, (3) చిత్రాయ నమః (4)

చిత్రగుప్తాయ నమః (5) ప్రేతేభ్యో నమః! ఇతి బలిం దక్షిణతో భూమౌ దత్త్వా,

తదుపరి జలం నినీయ (తరువాత అరచేతిని నీళ్ళు పోసుకొని,)

- అధ్యోఽమృత స్వరూపేభ్యో నమః! ఇతి జలం ప్రాశ్య (అని త్రాగాలి)
- విశ్వాని జాతాని సమేతి కస్యమ - స్వత్రో జగత్సర్వమిదం ప్రజాయతే।
యత్యామ మాప్తుం జుహుమస్తుదస్తు నః - పునా రయీణాం పతయో
భవేమ హి॥

- అన్నపూర్ణే సదాపూర్ణే శంకర ప్రాణవల్లభే।
జ్ఞాన వైరాగ్య సిద్ధ్యర్థం భిక్షాం దేహి చ పార్వతి॥
- అహం వైశ్వానరో భూత్యా ప్రాణినాం దేహ మాశ్రితః।
ప్రాణాపాన సమాయుక్తః పచామ్యన్నం చతుర్విధమ్॥
- బ్రహ్మేర్పణం బ్రహ్మహవి- ర్బ్రహ్మేగ్నో బ్రహ్మణా హుతమ్।
బ్రహ్మైవ తేన గంతవ్యం బ్రహ్మకర్మ సమాధినా॥
- నిత్యానందకలీ వరాభయకలీ సౌందర్య రత్నాకలీ।
నిర్దుతాఖిల ఘోరపావనకలీ ప్రత్యక్ష మాహేశ్వరీ॥
ప్రాలేయాచల వంశ పావనకలీ కాశీపురాభిశ్వరీ।
భిక్షాం దేహి కృపాఽవలంబనకలీ మాతాఽన్నపూర్ణేశ్వరి॥
యథాసుఖం భుంజీయాత్।

(మంచి బుద్ధి, సత్యము కలుగుటకు ఈ ఆహారమును సేవిస్తున్నాను.

భగవంతుడి ప్రసాదము ఈ ఆహారము అని భావిస్తూ మౌనముగా తినాలి.)

- భోజనాంతే ॥ అధ్యోఽమృత స్వరూపేభ్యో నమః! (జలం ప్రాశ్య) (అని త్రాగాలి)

- రౌరవేఽపుణ్యనిలయే పద్మార్బుద నివాసినామ్| అర్ధినాముదకం దత్త-
ముక్షయ్య ముపతిష్ఠతు|| (ఉచ్ఛిష్టోదం విస్సృజ్య)

- ముఖపాణిపాదం ప్రక్షాల్య, ద్విరాచమ్య

(భోజనము తరువాత చేతులు, కాళ్ళు, నోరు కడుగుకొని, రెండుసార్లు ఆచమనం చేసి.) .

- అగస్త్యం కుంభకర్ణం చ శనిం చ వడవానలమ్|

ఆహారపరిణామార్థం స్మరామి చ వృకోదరమ్|| ఇత్యుదరం సంస్పృశ్య|

- తాంబూలం ప్రాశ్య, పురాణశ్రవణాఽదినా- అహాశ్శేషం నినయేత్||

రవిపర్వ సంక్రమ వ్యతీపాత వైధృతి శ్రాద్ధ- తత్పూర్వదిన భిన్నరాత్రౌ
ద్వితీయవారం భుంజీయాత్||

ఈ సూర్య సంక్రమణ, వ్యతిపాతము, వైధృతి, శ్రాద్ధము రాత్రులలో దానికి ముందు రాత్రి భుజించకూడదు. మిగిలిన రాత్రులు భోజనము చేయవచ్చును.

||భోజనవిధిస్సమాప్తః||

ఔపాసనమ్

ఆచమ్య ఏవజ్గుణ విశేషణ విశిష్టాయా మస్యాం శుభతిథౌ,
శ్రీమాన్ గోత్రః, నామధేయః, ధర్మపత్నీ సమేతోఽహం,
మమోపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం,
ప్రాతరౌపాసన/ సాయమౌపాసన హోమం తండులై రోప్యే|| (ఇతి సజ్జలప్య)

❖ ఉపవిశ్య, శుచౌ దేశే శ్వేతతణ్డలచూర్ణేన చతురస్రం ప్రాదేశమాత్రం
స్థణ్డీలం కల్పయి త్వా|| ద్వాభ్యాం దర్భాభ్యా ముల్లిఖ్య,

❖ యత్ర క్వచాగ్నిముపసమాధాస్య, తత్ర ప్రాచీరుదీచీశ్చ తిస్రస్తిస్రో రేఖా
లిఖిత్యా, నైరృత్యాం నిరస్య, అప ఉపస్సుశ్య,
అవోక్షణశేషతోయముత్సిచ్య, ప్రాగుదగ్వా అన్యత్ర తోయం నిదధాతి।

● ప్రాచీః పూర్వముదక్సంస్థం దక్షిణాయరమ్భమాలిఖేత్।

అథోదీచీః పురస్సంస్థం పశ్చిమాయరమ్భమాలిఖేత్॥

● అవాక్మరోఽభ్యుక్ష్య నిధాయ వహ్ని

ముత్సిచ్యతేఽవో క్షణతోయశేషమ్।

ప్రాక్తోయ.మన్య.న్నిదధా.త్యుదగ్వా

యథా బహిస్సోచ్చ పరిస్తరాణామ్॥

● రేఖాద్వయం తు మూలేన చతస్రోఽగ్రేణ చోలిఖేత్।

కర్మాన్తే ద్వివిధా ఛిత్వా నైరృత్యాం దర్భముత్సజేత్॥

➤ అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య, అగ్నిమిద్ధ్వా॥

మన్తః

● సృష్ట్యాఽథ మర్త్యాన్ వృషభోఽవిశన్తహన్

బద్ధస్తిధా యో హి స రౌతి జీవిషు।

శృంగాణి చత్వారి చ శీర్షయుగ్మకమ్

త్రిపాదమస్యైవ చ సప్తహస్తకమ్॥

➤ స్మృతిశ్చ

● సప్తహస్త శ్చతుశ్శృంగ సప్తజిహ్వోఽద్విశీర్షకః।

త్రిపాత్పసన్నవదన సుఖాఽసీన శ్శుచిస్మితః॥

- స్వాహాస్తు దక్షిణే పార్శ్వే దేవీం వామే స్వధాన్తథా।
బభ్రుద్దక్షిణహస్తైస్తు శక్తిమన్నం స్రుచం స్రువమ్॥
- తోమరం వ్యజనం వామై ర్భృతపాత్రం తు ధారయన్న్।
మేషాఽరూఢం జటాబద్ధం గౌరవర్ణం మహశౌజసమ్।
- ధూమధ్వజం లోహితాక్షం సప్తార్చి స్సర్వకామదమ్।
ఆత్మాభిముఖ మాసీన మేవం ధ్యాయేద్ధుతాశనమ్॥
- వ్యాప్నోతి సర్వాః ప్రదిశో దిశ స్సదా

ప్రాగేవ జాతోఽన్తరు గర్భకోశకే।

- జనిష్యమాణోఽపి చ జాత ఏష వై

ప్రత్యక్షుభో భాతి చ విశ్వతోముఖః॥

❖ ప్రాక్షుఖాగ్నే! మమ అభిముఖో భవ! సుము భవ! సుప్రసన్నో భవ!
వరదో భవ! యథోక్తజిహ్వాయా హవిర్గృహాణ॥

➤ పరిసమూహనమ్

- భియః ప్రచోదయేద్యో న స్సవితుస్తస్య సన్తతమ్।
తద్వరేణ్యం మహాభరో దేవస్య హృది భీమహి॥

❖ సోదకేన పాణినా ప్రదక్షిణమగ్నిం పరిసమూహ్య, అగ్నిమలంకృత్య॥

❖ అగ్నే నమః! హుతవహాయ నమః! హుతాశినే నమః! కృష్ణ వర్తనే
నమః! దేవముఖాయ నమః! సప్తజిహ్వాయ నమః! వైశ్వానరాయ నమః!
జాతవేదసే నమః! మధ్యే శ్రీమద్యజ్ఞేశ్వరాయ నమః॥

➤ పరిషేచనమ్ (అగ్నిం పరిషిజ్ఞాతి)

- అగ్నిం పరిషించతి- (పూర్వ పరిషేచనమ్)
- అదితేఽనుమతిం దేహి (ఇతి దక్షిణతః ప్రాచీనమ్)
- త్వం చానుమతి దేవతే (ఇతి పశ్చాదుదీచినమ్)
- సరస్వత్యనుమన్యేథాః (ఇత్యుత్తరతః ప్రాచీనమ్)
- సవితర్దేవ చోదయ (ఇతి సమంతం పరిషిచ్య)

❖ తణ్ణలా నాదాయ! ద్వేధా విభజ్య! మధ్యే అగ్నౌ జుహోతి

- స్వాపరుతం స్వాదిదం తస్మై సూర్యాయాదిత్యరూపిణే || (మధ్యే) సూర్యాయ ఇదం న మమ (ప్రాతర్హోమే)
- స్వాపరుతం స్వాదిదం తస్మా అగ్నయే జాతవేదసే|| (మధ్యే) అగ్నయ ఇదం న మమ (సాయంహోమే)

అథ ఈశాన్యభాగే జుహోతి

- హోమ మస్త్ర విధానేన యస్య భర్గ ఉపాఽస్యతే
తస్మై తేఽర్పణమేతత్యాత్ - స్విష్టకృద్ధవ్యవాహన||

అగ్నయే స్విష్టకృత ఇదం న మమ ||

❖ ఆపరుతి సంసర్గ దోష నిర్హరణార్థం వనస్పతిహోమం కరిష్యే||

- దేవానాం గుహ్యే నామాని యత్ర సన్తి వనస్పతే
త్వమేవ వేత్సి హవ్యాని తత్ర ప్రణయ సత్వరమ్||

➤ ఉత్తర పరిషేచనమ్

❖ అదితేఽనుమతిర్దత్తా (ఇతి దక్షిణతః ప్రాచీనమ్)

- ❖ త్వయా చా నుమతే తథా। (ఇతి పశ్చాదుదీచీనమ్)
- ❖ సరస్వత్యన్వమంస్థాశ్చ। (ఇత్యుత్తరతః ప్రాచీనమ్)
- ❖ ప్రాసువ స్సవిత్పప్రభో॥ (ఇతి సమంతం పరిషిచ్య)

➤ ఉపసానమ్

- అగ్నే త్వమేవాన్తమోనః త్రాతా భవ శివస్సఖా।
వరూఢ్యస్త్వం దీదివాన్వే శోచిష్యో భవసి ప్రభో॥
- సుమ్నాయ నూనం త్వాం దేవ వ్రజామ శ్శరణం చిరమ్।
సుఖిభ్యోఽపి సుఖం భయాత్ వసో అగ్నే వసుశ్రవః॥
- ద్యుమన్తమో రయింరాసి మమాహ్వీనం శ్రుణు ప్రభో।
దూలీకురుష్య భగవన్పాప్తనోఽస్మత్తు పాపకమ్॥
- ❖ హోమసాద్గుణ్యార్థం అనాజ్ఞాత త్రయ మన్త జపం కలిష్యే॥
- ఆజ్ఞాతం యత్త్వనాజ్ఞాతం యజ్ఞే చ క్రియతే మిథు।
అగ్నే కల్పయ తద్వజ్ఞే యథాతథవి.దస్యహో॥
- యజ్ఞః పురుష ఏవామూ అన్యోన్యేన సుసంమితౌ।
అగ్నే కల్పయ తద్వజ్ఞే యథాతథవి.దస్యహో॥
- అనుగ్రహాత్ త్వద్ధరివన్ మహేన్త భూయిష్ఠభాజో బహులం భవేమ।
గిరో యది స్యు స్స్వరవర్ణతో వా ఆప్యాయయోనాః పరివర్ణకస్సన్॥

ఓం స్వస్తి॥

- శ్రద్ధాం మేధాం యశః ప్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రియం బలమ్।
ఆయుష్య నేజ ఆరోగ్య నేహి మే హవ్యవాహన।

శ్రియ స్తోహి మే హవ్యవాహన ఓన్నమ ఇతి॥

- యస్య స్తుత్యా చ నామోక్త్యా తపో హోమక్రియాఽదిషు|
న్యూనం సంపూర్ణతాఽయాతి సద్యోవన్దే పుటాశనమ్॥
- మన్తహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం పుటాశన|
యద్భుతస్తు మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తు తే॥

అనేన ప్రాతరౌపాసన (సాయమౌపాసన) హోమేన, భగవాన్

సర్వాత్మకః పరమేశ్వర స్సుప్రీణాతు| ఏతత్ఫలం పరమేశ్వరార్పణమస్తు॥॥

➤ (గోత్ర ప్రవరోచ్ఛారణమ్ – వంశఋషి స్మరణమ్)

చతుస్సాగర పర్యంతం..... శర్కాహం భో అభివాదయే|

వైశ్వదేవః

గృహస్థై ర్మధ్యాహ్నాకాలే కర్తవ్యో దేవయజ్ఞః| (గృహస్థులు

మధ్యాహ్నము చేయవలెను)

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌ సంకీర్త్య, పూర్వోక్తైవంగుణ ...
శుభతిథౌ ... ప్రీత్యర్థం, మమ పంచసూనా దోష పరిహారద్వారా, శ్రీ
పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం వైశ్వదేవం కరిష్యే॥ ఇతి సంకల్ప్య|

(నాయొక్క పంచసూనా దోషములను నివారించుకొనుటకు వైశ్వదేవనమును
చేసెదను)

- కుండే స్థండిలే వా, ఉపలేపనోల్లెఖనే కృత్యా, లౌకికాగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య,
(కుండమునందు అగ్నిని వెలిగించి)

అగ్నయే నమః|

- ముఖం య స్సర్వదేవానాం హవ్యభు.కృవ్యభుక్తథా। పితృణాం చ
నమస్తస్మై విష్ణవే పావకాయత్సనే। అగ్నయే నమః। ధ్యాయామి
(ధ్యానము చేయవలెను)

పరిసమూహ్య, పర్వక్ష్య, అగ్నౌ గృహాన్నేన ఫలైర్వా జపవయాత్।
తద్దవ్య మగ్నౌ నిధాయ, ఉద్వాస్య, అభ్యుక్ష్య చ, భాగత్రయం కృత్వా,
ఘృతాఘృతం హస్తేన జపవయాత్। ఆపవతిస్తు ద్వాదశపర్వపూరికా- ఆమలక
ప్రమాణమాత్రా వా।

(చుట్టూ శుభ్రపరచి, నీరు ఈశాన్యము నుండి ఈశాన్యము వరకు
ప్రదక్షిణముగా పోయవలెను. తరువాత ఇంట్లో వండిన అన్నమును నేతితో
తడిపిన బియ్యమును లేక పళ్ళను అగ్నికి చూపి 3 భాగములు చేయవలెను.
మొదటిభాగము నుండి, చేతితో ఉసిరికాయ పరిమాణముగల ఆపవతిని
ఈయవలెను.)

➤ **ఆపవతయః**

- అగ్నిర్గృహపతి ర్దేవ స్తస్మై స్వాహవతమస్త్విదమ్। అగ్నయ ఇదం న మమ।
- వాయుః ప్రాణో లోకపాల స్తస్మై స్వాహవతమస్త్విదమ్। వాయవ ఇదం న
మమ।
- సూర్యో దేవః కర్మసాక్షీ తస్మై స్వాహవతమస్త్విదమ్। సూర్యాయేదం న
మమ।
- ప్రజాపతి ర్జగత్సృష్టా తస్మై స్వాహవతమస్త్విదమ్। ప్రజాపతయ ఇదం న
మమ।

- బ్రహ్మీ విధాతా సర్వేశ స్తస్మై స్వాహుతమస్త్విదమ్ | బ్రహ్మణ ఇదం న మమ |
- గృహ్యేభ్య స్సర్వదేవేభ్య స్తేభ్య స్వాహుతమస్త్విదమ్ | గృహ్యేభ్య ఇదం న మమ |
- కశ్యపా దేవజనక స్తస్మై స్వాహుతమస్త్విదమ్ | కశ్యపాయేదం న మమ |
- అనుమత్యై ప్రణామోస్తు తస్మై స్వాహుతమస్త్విదమ్ | అనుమత్యా ఇదం న మ మ |
- దేవేభ్యో విశ్వ సంజ్ఞేభ్య స్తేభ్య స్వాహుతమస్త్విదమ్ | విశ్వేభ్యో దేవేభ్య ఇదం న మమ |
- అగ్నిస్విష్టకృదాయాతు తస్మై స్వాహుత మస్త్విదమ్ | అగ్నే స్విష్టకృత ఇదం న మమ |

(ఇతి దశాహుతీర్హుత్వా, (అని 10 ఆహుతులతో హోమము చేయవలెను).

తతః పరిసమూహ్య||

➤ ప్రార్థనమ్

- అగ్నే త్వన్న శ్శివ స్త్రాతా వసుదాతా సదా భవ | అగ్నే నమస్తే యజ్ఞేశ హుతభుగ్ధువ్యవాహన|| (ఇతి నమస్కూర్యాత్) అనేన వైశ్వ దేవేన శ్రీ పరమేశ్వరః ప్రీయతామ్|| ఇతి దేవయజ్ఞః|

బలిహరణా యజ్ఞో భూతయజ్ఞః

దేవయజ్ఞాన్తే బలిహరణా యజ్ఞం కర్త కలిష్యే। ఇతి సంకల్ప్య, భువం సంప్రోక్ష్య,

(దైవయజ్ఞమైన తరువాత, జీవుల కోసం మిగిలిన రెండవ భాగమును దేవతా స్మరణ పూర్వకముగా, ఉద్ధరిణ నీటితో సహా ఆకుమీదబలి ఉంచాలి)

➤ మధ్యే

(1) పర్జన్యాయ నమః। పర్జన్యాయేదం న మమ (2) అద్భ్యో నమః। అద్భ్య ఇదం న మమ (3) పృథివ్యై నమః। పృథివ్యా ఇదం న మమ

➤ ద్వారశాఖయోః

(4) ధాత్రే నమః। ధాత్ర ఇదం న మమ (5) విధాత్రే నమః। విధాత్ర ఇదం న మమ

➤ ప్రతిదిశం

6) ప్రాచ్యై నమః। ఇంద్రాయ నమః। ఇన్ద్రాయేదం న మమ (7) దక్షిణస్యై నమః। యమ ధర్మరాజాయ నమః। యమాయేదం న మమ (8) ప్రతీచ్యై నమః। వరుణాయ నమః। వరుణాయేదం న మమ। (9) ఉత్తరస్యై నమః సోమాయ నమః। సోమాయేదం న మమ। (10)

● ఈశాన్యే-

ధన్వంతరయే నమః। ధన్వంతరయ ఇదం న మమ (11) వాయవ్యాం - వాయవే నమః। వాయవ ఇదం న మమ। (12) బ్రహ్మణే నమః। బ్రహ్మణ ఇదం న మమ (13) అంతరిక్షాయ నమః। అంతరిక్షాయేదం న మమ (14)

సూర్యాయ నమః! సూర్యాయేదం న మమ (15) ఉత్తరే- విశ్వేభ్యో
 దేవేభ్యో నమః! విశ్వేభ్యో దేవేభ్య ఇదం న మమ (16) విశ్వేభ్యో భూతేభ్యో
 నమః! విశ్వేభ్యో భూతేభ్య ఇదం న మమ (17) భూతానాం పతయే నమః!
 భూతానాం పతయ ఇదం న మమ (18)

తతో దక్షిణే (ప్రాచీనావీతీ) - పితృభ్యో నమః! పితృభ్య ఇదం న మమ (అప
 ఉపస్పృశ్య)।

పాత్రం ప్రక్షాల్య, తజ్జలం వాయవ్యే నినయేత్।

(19) యక్ష్మైతత్రే! యక్ష్మణ ఇదం న మమ!

తతో గృహం గణైకదేశే భూమిం ప్రోక్ష్య, తృతీయభాగా దన్నమాదాయ।

(20) ద్వౌ శ్యామశబలా శ్వానౌ వైవస్వతకులోద్భవౌ! తాభ్యాం పిండం
 ప్రదాస్యామి స్యాతా.మేతా.వహింసకౌ॥ శ్వభ్యాం నమః! ఇతి దత్త్వా,
 పునరన్నమాదాయ।

(21) వింద్ర వారుణ వాయవ్యా సౌమ్యా వై నైరీఋతాస్తథా! వాయసాః
 ప్రతిగృహ్ణంతు భూమౌ పిండం మయాఽల్పితమ్॥ వాయసేభ్యో నమః! ఇతి
 దత్త్వా, త్యక్త్వాచ, హస్తౌ పాదౌ ప్రక్షాల్య, ఆచమ్య

- పృథివ్యా శ్శాంతిరధ్వశ్చ శాంతి శ్శాంతిశ్చ తేజసః! వాయో శ్శాంతిస్తథా
 వ్యోమ్న శ్శాంతిర్దిగ్భ్యోఽస్తు న స్సదా॥

ఇతి పఠన్ గృహం ప్రవిశేత్। ఇతి భూతయజ్ఞః॥

మనుష్యయజ్ఞః! (అతిథి సపర్యా)

- న పృచ్ఛేద్గోత్రాయ చరణం దేశం నామ కులం శ్రుతమ్।
అధ్వనోఽభ్యాగతం విష్ణుం భోజనార్థ ముపస్థితమ్॥
- ఇష్టో వా యది వా ద్వేష్టో మూర్ఖః పండిత ఏవ వా। సంప్రాయప్రో
వైశ్వదేవాంతే సోఽతిథి స్స్వర్గసంక్రమః॥
- తతోఽతిథిం ప్రతీక్ష్య, తత్సాదౌ ప్రక్షాల్య, సంపూజ్య, ఆమాన్నం నివేద్య
కస్తైచిత్ విప్రాయ వా। సనకాయది మనుష్యేభ్య ఇదం న మమ।
ఇత్యుక్త్వా దద్యాత్॥

(ఇదం నిత్యశ్రాద్ధాత్ ప్రాకార్యమ్)

(వైశ్వదేవమైన పిమ్మట వచ్చిన వ్యక్తికి సాక్షాత్తు విష్ణువుగా భావించి
వైశ్వదేవము చేయగా మిగిలిన అన్నమును సగము మొదట వడ్డించి,
పిమ్మట అన్నము మొదలైన పదార్థములు వడ్డించాలి) .

నిత్యపితృతర్పణమ్

(తండ్రి లేనివారు ప్రతిదినము నీటితో పితృ తీర్థముతో చేయవలసిన
తర్పణములు)

- (1) ఆదౌ పితా తథా (2) మాతా (3) సపతీ జననీ తథా।
(4) మాతామహా స్సపతీకా (5) ఆత్మపతీ త్వనంతరమ్॥
- (6) సుత(7)భ్రాతృ(8)పితృవ్యాక్ష (9)మాతులా స్సహ భార్యకాః।
(10)దుహితా(11)భగినీ చైవ(12)దౌహిత్రో(13) భాగినేయకః॥

• (14)పితృష్టసా(15)మాతృష్టసా

(16)జామాతా(17)భావుక (18) స్నూషా|

(19) శ్వశుర (20) శ్వాళక శైవ

(21) శ్వశ్రూశ్చ (22) గురు (23) లిక్తినః||

నిత్యమేతే తు స్మర్తవ్యాః పితృతర్పణ కర్తవీ||

(1) తండ్రి (2) తల్లి, (3) సవతి తల్లి (4) తల్లి తండ్రి, తల్లి (5) తన భార్య

(6) కొడుకు (7) సోదరులు (8) తండ్రి సోదరులు (9) తల్లి సోదరులు,

(10) కూతురు (11) సోదరి, (12) కూతురు కొడుకు (13) మేనల్లుడు

(14) తండ్రి సోదరి (15) తల్లి సోదరి (16) అల్లుడు (17) బావ (18)

కోడలు (19) మామగారు (20) బావమరిది (21) అత్తగారు (22) గురువు

(23) ఇష్టులు - వీరిలో మృతులైన వారికి మాత్రమే తర్పణము. ఒకరి కంటే

ఎక్కువమంది భాగస్వాములు ఉన్నట్లైతే అందరి పేర్లు చెప్పాలి. ఉదా:

మేనమామలు ఇద్దరు ముగ్గురుంటే, వారందరికీ తర్పణము చేసి పై వర్ణమునకు

వెళ్ళాలి.

➤ నిత్యపితృతర్పణ ప్రయోగః||

సంకల్పః -

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌ (ప్రాచీనావీతీ) అస్తత్పితృ- పితామహ-

ప్రపితామహానాం, మాతామహ- మాతుః పితామహ- మాతుః

ప్రపితామహానాం చ, అక్షయ్య పుణ్యలోకావప్త్యర్థం, నిత్య పితృ

తర్పణం (సవ్యం) కరిష్యే||

❖ ప్రాచీనావీఠి దక్షిణాభిముఖో భూత్వా సవ్యం జాన్వాచ్యుః

✓ 1. అస్మత్ పితరం . . . గోత్రం . . . శర్కాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి।
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి।

✓ 2. అస్మత్ పితామహం . . . గోత్రం . . . శర్కాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి।
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి।

✓ 3.- అస్మత్ ప్రపితామహం . . . గోత్రం . . . శర్కాణం స్వధా నమ
స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి।

✓ 4.- అస్మత్కతరం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా
నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి।

✓ 5.- అస్మత్ పితామహీం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి।
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి।

✓ 6.- అస్మత్ ప్రపితామహీం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి।
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి।

✓ 7.- అస్మత్ సపతీమాతరం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా
నమస్తర్పయామి స్వధా నమస్తర్పయామి స్వధా నమస్తర్పయామి।

✓ 8.- అస్మజ్జనకపితరం . . . గోత్రం . . . శర్కాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి।
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి।

✓ 9.- అస్మజ్జనక మాతరం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి।
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి।

- ✓ 10.- అస్పన్యాతామహం. . . గోత్రం . . . శర్మాణం స్వధా నమ
స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి||
- ✓ 11.- అస్పన్యాతుః పితామహం. . . గోత్రం . . . శర్మాణం స్వధా నమ
స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి||
- ✓ 12.- అస్పన్యాతుః ప్రపితామహం. . . గోత్రం . . . శర్మాణం స్వధా నమ
స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి||
- ✓ 13.- అస్పన్యాతామహీం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి|
స్వధా నమ స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి||
- ✓ 14.- అస్పన్యాతుః పితామహీం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ
స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి||
- ✓ 15.- అస్పన్యాతుః ప్రపితామహీం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ
స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి||
- ✓ 16. మమ జాయాం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి|
స్వధా నమ స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి||
- ✓ 17. మమ పుత్రం . . . గోత్రం . . . శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి|
స్వధా నమ స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి||
- ✓ 18. మమ పుత్రీం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి| స్వధా
నమ స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి||
- ✓ 19. మమ సోదర్యం . . . గోత్రం . . . శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి|
స్వధా నమ స్తర్పయామి| స్వధా నమ స్తర్పయామి||

- ✓ 20. మమ పితృవ్యం . . . గోత్రం . . . శర్కాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి॥
- ✓ 21. మమ మాతులం . . . గోత్రం . . . శర్కాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి॥
- ✓ 22. మమ సోదరీం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి॥
- ✓ 23. మమ భాగినీయం . . . గోత్రం . . . శర్కాణం స్వధా నమ
స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి॥
- ✓ 24. మమ దౌహిత్రం . . . గోత్రం . . . శర్కాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి॥
- ✓ 25. మమ పితృవ్యాం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి॥
- ✓ 26. మమ మాతృవ్యాం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి॥
- ✓ 27. మమ జామాతరం . . . గోత్రం . . . శర్కాణం స్వధా నమ
స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి॥
- ✓ 27. మమ భావుకం . . . గోత్రం . . . శర్కాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి॥
- ✓ 28. మమ స్నుషాం . . . గోత్రం . . . దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి
స్వధా నమ స్తర్పయామి స్వధా నమ స్తర్పయామి॥

- ✓ 29. మమ శ్వశురం . . . గోత్రం . . . శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి।
స్వధా నమ స్తర్పయామి। స్వధా నమ స్తర్పయామి।
- ✓ 30. మమ శ్యాలకం . . . గోత్రం . . . శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి।
స్వధా నమ స్తర్పయామి। స్వధా నమ స్తర్పయామి।
- ✓ 31. మమ శ్వశ్రూం . . . గోత్రాం . . . దాం స్వధా నమ స్తర్పయామి।
స్వధా నమ స్తర్పయామి। స్వధా నమ స్తర్పయామి।
- ✓ 32. ...- గురుం . . . గోత్రం . . . శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। స్వధా
నమ స్తర్పయామి। స్వధా నమ స్తర్పయామి।
- ✓ 33. ...- సఖాయం . . . గోత్రం . . . శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి।
స్వధా నమ స్తర్పయామి। స్వధా నమ స్తర్పయామి।
- ✓ 34. ...- లక్ష్మినం . . . గోత్రం . . . శర్మాణం స్వధా నమ స్తర్పయామి। స్వధా
నమ స్తర్పయామి। స్వధా నమ స్తర్పయామి।

అనేన పితృతర్పణేన భగవాన్ సర్వాఽత్మకః శ్రీపరమేశ్వరః సుప్రీణాతు॥

ఇతి నిత్య పితృ తర్పణమ్

దేవతార్చనమ్

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః! శ్రీమహాసరస్వత్యై నమః! శ్రీగురుభ్యో నమః!

హరిః ఓమ్॥

➤ ఘంటానాదః

- ఆగమార్ధం తు దేవానాం గమనార్ధం తు రక్షణామ్।
కుర్వే ఘణ్టారవం తత్ర దేవతాహ్వన లాఙ్ఘనమ్॥

➤ శుద్ధి ప్రకరణమ్

- అపవిత్రః పవిత్రో వా సర్వావస్థాం గతోఽపి వా।
యస్మైరేత్ పుండలీకాక్షం స బాహ్యభ్యంతర శ్శుచిః॥
పుండలీకాక్ష పుండలీకాక్ష పుండలీకాక్ష॥

➤ ఆచమనమ్

ఆచమ్య, కేశవాయ నమః! నారాయణాయ నమః! మాధవాయ
నమః! గోవిందాయ నమః! విష్ణవే నమః! మధుసూదనాయ నమః! త్రివిక్రమాయ
నమః! వామనాయ నమః! శ్రీధరాయ నమః! హృషీకేశాయ నమః!
పద్మనాభాయ నమః! దామోదరాయ నమః! సంకర్షణాయ నమః!
వాసుదేవాయ నమః! ప్రద్యుమ్నాయ నమః! అనిరుద్ధాయ నమః!
పురుషోత్తమాయ నమః! అధోక్షజాయ నమః! నారసింహాయ నమః!
అచ్యుతాయ నమః! జనార్దనాయ నమః! ఉపేన్ద్రాయ నమః! హరయే నమః!
శ్రీకృష్ణాయ నమః॥

- ఉత్తిష్ఠన్ను భూతపిశాచాః! ఏతే భూమిభారకాః! ఏతేషామవిరోధేన
బ్రహ్మకర్తృ సమారభే॥

➤ ప్రాణానాయః

- భూమ్యాదేరూర్ధ్వ...

➤ సంకల్పః

మమోపాత్త సమస్త దురితక్షయద్వారా, శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, శుభే
శోభనే ముహూర్తే, శ్రీమహావిష్ణో రాజ్జయా ప్రవర్తమానస్య- అద్య బ్రహ్మణో
ద్వితీయ పరార్ధే, శ్వేతవరాహ కల్పే, వైవస్వతమన్వంతరే, కలియుగే,
ప్రథమపాదే, జమ్బూ ద్వీపే, భరతవర్షే, భరతఖణ్డే, (క్రౌంచద్వీపే, రమణక వర్షే,
ఐంద్ర ఖణ్డే) మేరోర్ధక్షిణదిగ్భాగే, శ్రీశైలస్య . . . ప్రదేశే, . . . నద్యో ర్మధ్యప్రదేశే,
సమస్త దేవతా గోబ్రాహ్మణ హరిహర సద్గురు చరణసన్నిధౌ

అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాన్తమానేన, శ్రీమత్ నామ
సంవత్సరే, అయనే, ఋతౌ, మాసే, తిథౌ, వాసరే, . . .
నక్షత్రే, . . . యోగే, కరణే, ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయామస్యాం
శుభతిథౌ, శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం అముక శ్రీ దేవతాముద్దిశ్య, శ్రీ దే
వతా ప్రీత్యర్థం, శ్రీ (ఇష్ట దేవత పేరు చెప్పుకొనవలెను) దేవతా పూజాం,
యథాశక్తి ధ్యానా వాహనాది షోడశోపచార విధానేన కరిష్యే॥

➤ ఆదౌ మహాగణపతిం ధ్యాత్వా

- అభిప్సితార్థ సిద్ధ్యర్థం పూజితో యస్సురైరపి।
సర్వవిఘ్నచ్ఛేదే తస్మై గణాధిపతయే నమః॥

➤ కలశపూజా

అముక శ్రీ . . . దేవతా పూజాంగత్వేన కలశాఽఽరాధనం కరిష్యే| కలశం

గన్ధాక్షత పత్రపుష్పైరభ్యర్చ్య, హస్తేనాఽఽచ్ఛాద్య

- కలశస్య ముఖే విష్ణుః కణ్ఠే రుద్రస్సమాశ్రితః|
మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మీ మధ్యే మాతృ గణాస్సప్తతాః||
- కుక్షౌ తు సాగరా స్సర్వే సప్తద్వీపా వసున్ధరా|
ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదో హ్యాథర్వణః||
- అంగైశ్చ సహితా స్సర్వే కలశామ్బు సమాశ్రితాః|
ఆయాన్తు దేవ పూజార్థం దురితక్షయ కారకాః||
- గంగే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి|
నర్మదే సిన్ధు కావేరి జలేఽస్మిన్ సన్నిధిం కురు||
- ❖ కలశోదకేన పూజా ద్రవ్యాణి సంప్రాక్ష్య, దేవం, ఆత్మానం చ సంప్రాక్ష్య,
(శేషం విసృజ్య)||

➤ ధ్యానమ్

- సత్యం జ్ఞాన మనంతమిత్యపనిషద్ధన్ధేషు యల్లక్షితమ్
ఆనందైక వపుష్పమాత్మన ఇదం విస్తృత్య రూపం స్వకమ్|
అద్వైతం సదపి బ్రమాత్త మనసా ఽవిద్యావశాద్భావ్యతే
ప్రత్యక్షేన చ కాన్తదైవతతయా తద్దహ్నా సంభావయే||
- దిక్కాలాద్యనవచ్ఛిన్నానంత చిన్మాత్ర మూర్తయే| స్వానుభావైకమానాయ
నమ శ్శాంతాయ తేజసే||

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! ధ్యాయామి, ధ్యానం సమర్పయామి।

➤ ఆవాహనమ్

- అర్చాయై క్రియమాణాయై శుద్ధస్వాత్తస్య సిద్ధయే।
ఆవాహయామి భక్త్యా త్వాం ప్రసీద మయి సర్వదా।।
- సహస్రశీర్షః పురుష స్సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్।
స వృత్వా విశ్వతో భూమి మత్యతిష్ఠ ద్దశాంగులమ్।।

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! ఆవాహయామి – ఆవాహనం సమర్పయామి।।

➤ ఆసనమ్

- నవరత్నై స్సుఖచితం హైమం సింహాసనం ప్రియమ్। ఛత్రాఽది
చిహ్నాయుక్తం చ మనసా తుభ్య మర్పయే।।
- భూతం భవ్యం చ యత్సర్వ - మిదం పురుష ఏవ హి।
ఈశాన స్సోమ్యతత్వస్య యశ్చాన్నేనాతిరోహతి।।

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! ఆసనం సమర్పయామి।

➤ పాద్యమ్

- సువాసిత జలం రమ్యం సర్వతీర్థ సముద్భవమ్।
పాద్యం మద్బుద్ధిశుద్ధ్యర్థం భక్త్యా తుభ్యం సమర్పయే।।
- ఏతావాన్తహిమాఽస్మైవ తస్మాజ్జ్యాయాన్ స పూరుషః।
పాదోఽస్య సర్వభూతాని త్రిపాద.మమృతం దివి।।

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! పాదారవిందయోః పాద్యం సమర్పయామి।

➤ అర్ఘ్యమ్

- శుద్ధోదకం చ పాత్రస్థం గంధపుష్పాఽది మిశ్రితమ్।
అర్ఘ్యం దాస్యామి తే భక్త్యా ప్రసాదః క్రియతాం మయి॥

- ఉచ్చైరస్తి త్రిపాదేష పాదస్తు పున.రాఽభవత్।
తత.స్స సర్వాన్ వ్యాప్తోఽభూత్ సాశనానశనా.నపి॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! హస్తయోః - అర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

➤ **అచమనీయమ్**

- కర్పూరోశీర సురభి- శీతలం విమలం జలమ్।
గృహాణాఽచామనం ప్రీత్యా యథాశక్తి మదల్పితమ్॥
- తస్మాదజాయత విరాడ్- విరాజశ్చాభి పూరుషః।
సభూమిం పురతః పశ్చా - దధోర్ధ్వం చాత్యలిచ్యత॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! ముఖే శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి॥

➤ **పంచామృత స్నానమ్**

- పయో దభి ఘృత క్షౌద్ర శర్కరా ఫల వారిభిః।
త్వదనుగ్రహ సిద్ధ్యర్థం స్నానం భక్త్యా ప్రకల్పయే॥
- పురుషం యం పశుం కృత్వా దేవా యజ్ఞం వితేనిరే।
తత్రాఽజ్యం తద్వసంతర్తు - లిథోశ్చీ గ్రీష్ఠ శ్శరద్ధవిః॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! పంచామృత స్నానం చ సమర్పయామి॥

➤ **స్నానమ్**

- గంగాఽది పుణ్య సలితాం మానసాఽది సుతీర్థజమ్।
తవ స్నానాయ శుద్ధాంబు సమానీతం చ గృహ్యతామ్॥

- పరిధీనాం సప్తసంఖ్యా త్రిసప్త సమిధో భవన్

దేవా యజ్ఞం చ తన్వానా బబన్ధుః పురుషం పశుమ్॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! స్నానం సమర్పయామి స్నానానంతరం

శుద్ధాఽచమనీయం సమర్పయామి॥

➤ **వస్త్రమ్**

- స్వర్ణాంచల సమాయుక్త శాటికా వాససీ ముదా।
ప్రావారార్థం వస్త్రయుగ్మం ప్రదాస్యామి గృహాణ భోః॥

- తం బర్హిషి చ సంప్రాక్షన్ జాతం పురుష మగ్రతః।
తేనాయజన్త దేవా యే సాధ్యాశ్చ ఋషయోఽపి చ॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! వస్త్రం సమర్పయామి వస్త్ర ధారణా

నంతరం శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి॥

➤ **ఉపవీతమ్**

- తప్తహేమ కృతం సూత్రం ముక్తాదామ విభూషితమ్। త్వదనుగ్రహ కామేన
- చోపవీతం సమర్ప్యతే॥

- తస్మాత్సర్వపఠతాద్యజ్ఞాత్ పృషదాజ్యం సుసమ్భృతమ్।
గ్రామ్యాంశ్చాఽరణ్యకాంశ్చక్రే వాయవ్యాన్ పురుషః పశున్॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి యజ్ఞోపవీత

ధారణానంతరం శుద్ధాఽచమనీయం సమర్పయామి॥

➤ **గన్ధః**

- శ్రీగన్ధం చన్దనోన్మిశ్రం కర్పూరేణ సుసంయుతమ్।

విలేపనం మయా కృప్తం ప్రీత్యై తత్ ప్రతిగృహ్యతామ్॥

- తస్మాత్సర్వపలుతా.ద్యజ్ఞా - దృక్మామాని చ జజ్ఞిరే
చన్దాసి చ యజు స్తస్మాద్ యజ్ఞా త్సంజజ్ఞిరే తతః॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః॥ శ్రీగన్ధాన్ ధారయామి॥ గన్ధోపరి అలంకరణార్థం
అక్షతాన్ సమర్పయామి॥

➤ ఆభరణాని

- హిరణ్మయాని వజ్రాఽది నవరత్నయుతాని చ॥ విభూషణా.న్యమూల్యాని
సంప్రయచ్ఛామి భక్తితః॥

- అశ్వా స్తస్మా.దజాయంత తథోభయద.తశ్చ యే॥
గావశ్చాజావయ స్తస్మాత్ సంజాతా యజ్జకర్షణః॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః॥ ఆభరణాని సమర్పయామి॥

➤ అక్షతాః

- అక్షతాన్ ధవళాన్ దివ్యా.స్థాలీయాం.స్తణ్డలాన్ ఛుభాన్॥ హరిద్రా
కుంకుమోపేతాన్ భక్త్యా తుభ్యం సమర్పయే॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః॥ అక్షతాన్ సమర్పయామి॥

➤ పుష్పమ్

- మల్లికా జాజికుసుమై శ్చమ్పకై ర్వకులై స్తథా॥
శతపత్రైశ్చ కల్పారైః పూజయామి ప్రసీద మే॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః॥ పుష్పాణి సమర్పయామి॥

అథ అష్టోత్తర శతనామపూజా, ఏక వింశతి నామ పూజా, షోడశ నామ పూజా, దశనామ పూజా యథాదైవతమ్|(ఆయా దేవతల నామములతో పూజ చేసుకోవచ్చును) .

➤ ధూప:

- వనస్పత్యుద్భవై ల్లివ్యై రాక్షానాగనైశ్చ సంయుతః|
ఆఘ్రేయ స్సర్వదేవానాం ధూపోఽయం ప్రతిగృహ్యతామ్||
- యదా తం వ్యదధు ర్దేవాః కతిథా తం వ్యకల్పయన్||
కౌ బాహూ కిం ముఖం త్వస్య చోరూ పాదౌ చ కౌ కృతామ్||
శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః| ధూప మాఘ్రూపయామి|

➤ దీప:

- ఘృతా క్తవల్లి సంయుక్త మన్థకార వినాశనమ్|
దీపం దాస్యామి తే భక్త్యా మమాజ్ఞానం వ్యవోహయమ్||
- ముఖమాసీద్బాహ్యోఽస్య క్షత్రియో బాహుజ స్తథా| ఊరుభ్యామస్య
వైశ్యోఽభూ - చ్ఛాత్రః పద్భ్యా మజాయతమ్||
శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః దీపం దర్శయామి|| ధూపదీపానంతరం
శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి||

➤ నైవేద్యమ్

- నైవేద్యం షడ్రసోపేతం ఫలలడ్డుక సంయుతమ్|

నానా భక్ష్య ఫలోపేత మశానైత.న్మదర్పితమ్॥

- ఘనసార సుగంధేన మిశ్రితం పుష్పవాసితమ్॥

పానీయం గృహ్యతాం ప్రీత్యా శీతలం సుమనోహరమ్॥

- చన్దమా మనసో జజ్ఞే సూర్యో నేత్రా.దజాయత॥

ఇన్ద్రశ్చాగ్నిశ్చాస్య వక్త్రా - ద్వాయుః ప్రాణా.దజాయత॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః నైవేద్యం నివేదయామి, మధ్యే మధ్యే పానీయం చ సమర్పయామి॥ హస్తప్రక్షాలనం, పాదప్రక్షాలనం పునరాచమనీయం చ సమర్పయామి॥

➤ తామ్బూలమ్

- పూగీఫల సమాయుక్తం నాగవల్లీ దళైర్యుతమ్॥

కర్పూరచూర్ణ సంయుక్తం తామ్బూలం ప్రతిగృహ్యతామ్॥

- నాభ్యా జజ్ఞే చాన్తరిక్షం శీర్షా ద్యౌస్సమవర్తత॥ భూమిః పద్భ్యాం బిశ శ్శీత్రా - దేవం లోకా నకల్పయత్॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః॥ తామ్బూలం సమర్పయామి॥

తాంబూలచర్వణానంతరం శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి॥

➤ నీరాజనమ్

- ఘృతవర్తి సహస్రైశ్చ కర్పూర శకలైస్తథా॥

నీరాజనం మయా దత్తం గృహోణ వరదో భవ॥

- యస్తు సర్వాణి రూపాణి కృత్యా నామాని చ స్వయమ్॥

భీర ఆస్తే తమాదిత్య - వర్ణం చ తమసః పరమ్॥

మహాస్తమేనం పురుషం వేదాహం స్వాత్మరూపిణమ్॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! నీరాజనం దర్శయామి॥ నీరాజనానంతరం

శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి॥ రక్షాం గృహ్ణామి॥

➤ మంత్రపుష్పమ్

● సచ్చిదానంద రూపేణ సర్వస్యోష్ఠా తు యత్ స్థితమ్॥ అఖణ్డానంద
సిద్ధ్యర్థం మనసా తద్విచింతయే॥

● ధాతా పురస్తాద్విన్దాయ చోపదేశ.మదా.త్వయమ్॥
అథ ప్రవిద్వానిన్ద్రశ్చ సర్వత్రాఖ్యాపయచ్చ తమ్॥

● తమేవం పురుషం జాన - న్నమ్యతో భవతీహ వై॥
యథోక్త పురుష జ్ఞానా - న్నాన్యోఽధ్యాత్మ్యత సిద్ధయే॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! మంత్రపుష్పం సమర్పయామి॥

➤ నమస్కారః

● యాని కాని చ పాపాని జన్మాన్తర కృతాని చ॥
తాని తాని ప్రణశ్యన్తి ప్రదక్షిణపదే పదే॥

● దేవా యజ్ఞేనాయజన్త యజ్ఞం వై యజ్ఞపూరుషమ్॥
జగద్రూప వికారాఖ్యా - స్తే ధర్మాః ప్రథమేభవన్॥

● యత్ర పూర్వే చ సాధ్యాశ్చ సన్తి దేవా స్సనాతనాః॥
సచన్తే తం మహాత్మానో నాక మానన్ద చిద్ధనమ్॥

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః! ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి॥

➤ ప్రార్థనమ్

- అన్యథా శరణం నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ।
తస్మాత్కారుణ్య భావేన రక్ష రక్ష కృపానిధే॥
- మన్తహీనం క్రియాహీనం భక్తి హీనం చ యత్యతమ్। యత్పూజితం
మయా సర్వం పరిపూర్ణం తదస్తు తే॥
- శ్రద్ధాం మేధాం యశః ప్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రీయం బలమ్।
ఆయుష్యం తేజ ఆరోగ్యం దేహి మహ్యం దయానిధే॥
- అద్భ్యః పృథివ్యా - స్సారాఞ్చ పురుషస్సమవర్తత। విశ్వకర్మాస్య
రూపాణి త్వష్టా కృత్వా ప్రవిష్టవాన్॥
- పురుషస్య తు విశ్వత్స్వ - మాజానం పూర్వమేవ హి।
- వేదాహ మేతం పురుషం మాయయా విశ్వరూపిణమ్।
స్వయ.మాదిత్యవర్ణం చ మహాంతం తమసః పరమ్॥
- తమాత్మత్వేన యో వేత్తి సోఽమృతత్వ మిహాశ్నుతే।
నాన్యః పన్థా విద్యతే వై బ్రాహ్మీస్థితి మభిష్పతామ్॥
- బ్రహ్మాండగర్భ సంస్థాఽసౌ పరమాఽత్మా ప్రజాపతిః। అజాయమానో
బహుధా జాయతే స్వాత్మ మాయయా॥
- తద్యోనిం పరిజానన్తి ధ్యానయోగేన పణ్ణితాః।
వృత్తిచైతన్య రశ్మీనాం భీరా ఇచ్ఛన్తి తత్పదమ్॥
- ఇన్ద్రియార్థ ప్రకాశో యో దేవానాం యః పురోహితః।
యో దేవేభ్యః పూర్వమాసీత్ తస్మై బ్రాహ్మారుచే నమః॥

- రుచం బ్రాహ్మం సముత్పాద్య దేవా అగ్రే సమూచిరే| యస్త్వైవం
బ్రాహ్మణో విద్యాత్ తస్య దేవా వశే సదా||
- హ్రీక్ష లక్ష్మీక్ష తే పత్వాయే శ్రీయేతే బుధైస్సదా|
అహోరాత్రే చ తే పార్శ్వే తారాస్తే రూపమేవ చ||
- అశ్వినౌ యా.వశ్శువాతే లసితం ముఖ.మేవ తే| అము.మిష్టం
సర్వమేవ మహ్యం యచ్ఛ జగత్సభో ||

శ్రీ పరమేశ్వరాయ నమః| ప్రార్థనం సమర్పయామి||

అనయా మయా కృతయా షోడశోపచారపూజయా శ్రీ పరమేశ్వర
స్ఫుప్రీణాతు|| ఏతత్ఫలం సర్వం శ్రీ పరమేశ్వరార్పణమస్తు||

❖ మధ్యే స్వర వర్ణ ధ్యాన నియమలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థం నామత్రయజపం
కరిష్యే||

❖ అచ్యుతాయ నమః| అనన్తాయ నమః| గోవిందాయ నమః| అచ్యుతాయ
నమః| అనన్తాయ నమః| గోవిందాయ నమః| అచ్యుతానన్త గోవిన్దేభ్యో
నమః||

- కాయేన వాచా మనసేన్ద్రియైర్వా

బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్|

కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై

నారాయణాయేతి సమర్పయామి|

- యదక్షర పదభ్రష్టం మాత్రా హీనం తు యద్భవేత్|
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోస్తుతే||

గణపతిపూజా

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః! శ్రీ మహాసరస్వత్యై నమః!

శ్రీ గురుభ్యో నమః! హరిః ఓమ్॥

- గురుర్దహ్నీ గురుర్విష్ణుర్ గురుర్దేవో మహేశ్వరః!
గురుస్సాక్షాత్ పరంబ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః॥
- వాగీశాయ ద్యా సుమనస స్సర్వార్థానా ముపక్రమే!
యన్నత్వా కృతకృత్యా స్స్వ స్తన్నమామి గజాయ ననమ్॥
- శారదా శారదాంభోజ - వదనా వదనాంబుజే!
సర్వదా సర్వదాస్మాకం సన్నిధి స్సన్నిధిం క్రియాత్॥
- శివనామని భావితేంద్రంగే మహతి జ్యోతిషి మానినీమయార్ద్రే!

దురితాన్యపయాన్తి దూరదూరే ముహురాయాన్తి మహాన్తిమంగళాని॥

➤ భూశుద్ధి:

- అపక్రామంతు భూతాని పిశాచాః ప్రేత గుహ్యకాః!
యే చాత్ర నివసంత్యేతే దేవతా భువి సంతతమ్॥
- అపసర్పన్తు యే భూతా యే భూతా భువి సంస్థితాః!
యే భూతా విఘ్నకర్తార స్తే గచ్ఛంత్యాజ్ఞయా హరేః॥

➤ ఆసన శుద్ధి:

ఆసన మంత్రస్య పృథివ్యాః మేరు పృష్ఠ ఋషిః! సుతలం ఛందః! శ్రీ కూర్మో
దేవతా! ఆసనే వినియోగః॥

- పృథ్వి త్వయా ధృతా లోకా దేవి త్వం విష్ణునా ధృతా!

త్వజ్ఞా ధారయ మాం దేవి పవిత్రం కురు చాస్సనమ్॥

- అశేష జగదాధార మనంతం కూర్తరూపిణమ్॥

ఆసనస్య విశుద్ధ్యర్థ మాత్మానం తం భజే హరిం॥

అం అనన్తాస్సననాయ నమః॥ యం యోగాస్సననాయ నమః॥ విం

విమలాస్సననాయ నమః॥ రం కూర్మాస్సననాయ నమః॥ ఇతి భూశుద్ధిమాసన

శుద్ధిం చ కృత్వా॥

- యశ్శివో నామ రూపాభ్యాం యా దేవీ సర్వమణ్ణకా॥
తయో స్సంస్కరణాత్పుంసాం సర్వతో జయ మణ్ణకమ్॥
- శుక్లాంబరధరం విష్ణుం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్॥
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయే త్వర్వ విఘ్నోపశాంతయే॥
- తదేవ లగ్నం సుదినం తదేవ తారా బలం చన్ద్రబలం తదేవ॥
విద్యాబలం దైవబలం తదేవ లక్ష్మీపతే తేంఘ్రియుగం స్వరామి॥
- యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణో యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః॥
తత్ర శ్రీల్విజయో భూతి ర్ధ్రువా నీతి ర్మతి ర్మమ॥
- స్ఫుటే సకల కల్యాణ భాజనం యత్ర జాయతే॥
పురుష స్త మజం నిత్యం వ్రజామి శరణం హరిమ్॥
- సర్వదా సర్వకార్యేషు నాస్తి తేషా మమజ్గలమ్॥
యేషాం హృదిస్థో భగవా న్తంగలాస్యయతనం హరిః॥
- లాభ స్తేషాం జయ స్తేషాం కుత స్తేషాం పరాభవః॥
యేషా మిన్ద్రీవర శ్యామో హృదయస్థో జనార్దనః॥

- ఆపదా మపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదామ్।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్।।
- సర్వమజ్గల మాజ్గల్యే శివే సర్వార్థ సాధికే।
శరణ్యే త్ర్యంబకే దేవి నారాయణి నమోస్తుతే।।

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణాభ్యాం నమః। శ్రీ ఉమామహేశ్వరాభ్యాం నమః। శ్రీ వాణీ హిరణ్యగర్భాభ్యాం నమః। శ్రీ శచీపురన్దరాభ్యాం నమః। శ్రీ అరున్దతీ వసిష్ఠాభ్యాం నమః। శ్రీ సీతారామాభ్యాం నమః। సర్వేభ్యో మహాజనేభ్యో నమః।।

ఆచమ్య, కేశవాయ నమః। నారాయణాయ నమః। మాధవాయ నమః। గోవిందాయ నమః। విష్ణవే నమః। మధుసూదనాయ నమః। త్రివిక్రమాయ నమః। వామనాయ నమః। శ్రీధరాయ నమః। హృషీకేశాయ నమః। పద్మనాభాయ నమః। దామోదరాయ నమః। సంకర్షణాయ నమః। వాసుదేవాయ నమః। ప్రద్యుమ్నాయ నమః। అనిరుద్ధాయ నమః। పురుషోత్తమాయ నమః। అధోక్షజాయ నమః। నారసింహాయ నమః। అచ్యుతాయ నమః। జనార్దనాయ నమః। ఉపేన్ద్రాయ నమః। హరయే నమః। శ్రీ కృష్ణాయ నమః। (శ్రీ కృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః)

- ఉత్తిష్ఠన్తు భూత పిశాచాః, ఏతే భూమి భారకాః।
ఏతేషా మవిరోధేన బ్రహ్మకర్త సమారభే।।

➤ ప్రాణానాయమ్య

- భూమ్యాదేరూర్ధ్వ లోకస్య చోపరిస్థం దివాకరమ్।

దశ ప్రణవ సంయుక్తం త్రిరావృత్త్యా స్మరన్ స్మరన్॥

• అంగుల్యగై.రాసికాఽగ్రం సంపీడ్య శ్వాస రోధనమ్॥

ప్రాణాయామ మితి ప్రోక్త-మృషిభిః పాప నాశనమ్॥

➤ సజ్జిల్పః॥

మమోపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, శుభే శోభనే ముపహార్తే, శ్రీ మహావిష్ణో రాజ్జయా ప్రవర్తమానస్య, అద్య బ్రహ్మణః ద్వితీయ పరార్థే, శ్వేతవరాహకల్పే, వైవస్వత మన్వంతరే, కలియుగే ప్రథమ పాదే, జంబూద్వీపే, భరతవర్షే, భరతఖణ్డే మేరోర్వక్షిణ దిగ్భాగే, శ్రీ శైలస్య . . . ప్రదేశే, . . . నద్యో ర్మధ్యదేశే . . . సమస్త దేవతా గోబ్రాహ్మణ హలిహర సద్గురు చరణ సన్నిధౌ,

అస్మిన్ వర్తమాన వ్యావహారిక చాన్దమానేన ప్రభవాది షష్ఠి సంవత్సరాణాం మధ్యే, శ్రీమత్ . . . సంవత్సరే, . . . అయనే, . . . ఋతౌ, . . . మాసే, . . . పక్షే, . . . తిథౌ, . . . వాసరే, . . . నక్షత్రే, . . . యోగే, . . . కరణే, ఏవంగుణ విశేషణ

విశిష్టాయామ్, అస్యాం శుభతిథౌ శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం,

శ్రీమాన్ . . . గోత్రః, . . . నక్షత్రే . . . రాశౌ జాతః, . . . నామధేయః, (ధర్మపత్నీ సమేతః) అహం,

శ్రీమతః . . . గోత్రస్య, . . . నక్షత్రే . . . రాశౌ జాతస్య, . . . నామధేయస్య, సపలివారస్య మమ (అస్య యజమానస్య), శ్రీమత్యాః . . . గోత్రాయాః, . . . నక్షత్రే . . . రాశౌ జాతాయాః, . . . నామధేయాయాః, సపలివారాయాః, మమ (అస్యాః యజమాన్యాః),

అస్మాకం సర్వేషాం సహకుటుంబానాం, క్షేమ సైర్య వీర్య విజయ అభయ
 ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామమోక్ష చతుర్విధ ఫల
 పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, (అముక) . . . కర్మ కలిష్యమాణః, తదాదౌ నిర్విఘ్న
 పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీ మహాగణాధిపతి పూజాం కలిష్యే||

➤ కలశ పూజా

శ్రీమహాగణాధిపతిపూజాంగత్వేన కలశాఽఽరాధనం కలిష్యే||

❖ కలశం గంధ పుష్పాక్షతై రభ్యర్చ్య| హస్తినాఽఽచ్ఛాద్య||

- కలశస్య ముఖే విష్ణుః కంఠే రుద్ర స్సమాశ్రితః|
 మూలే తత్ర స్థితో బ్రహ్మ మధ్యే మాతృగణాస్సప్తతాః||
- కుక్షౌ తు సాగరా స్సర్వే సప్తదీపా వసున్ధరా|
 ఋగ్వేదోఽథ యజుర్వేద స్సామవేదో హ్యధర్వణః||
- అంగైశ్చ సహితా స్సర్వే కలశాంబు సమాశ్రితాః|
 ఆయాన్తు దేవ పూజార్థం దురితక్షయ కారకాః||
- గజే చ యమునే కృష్ణే గోదావరి సరస్వతి|
 నర్మదే సిన్ధు కావేరి జలేఽస్మిన్ సన్నిధిం కురు||
 ఆయాన్తు శ్రీ మహాగణాధిపతి పూజార్థం దురితక్షయ కారకాః||

కలశోదకేన పూజా ద్రవ్యాణి సంప్రోక్ష్య, దేవం, ఆత్మానం చ సంప్రోక్ష్య| శేషం
 విస్సృజ్య||

❖ షోడశోపచార పూజా విధి -

➤ ధ్యానమ్

- ధ్యాయేద్గజాననం దేవం తప్తకాంచన సన్నిభమ్।
చతుర్భుజం మహాకాయం సర్వాభరణ భూషితమ్॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః! ధ్యాయామి! ధ్యానం సమర్పయామి!

➤ **ఆవాహనమ్**

- అత్రాఽగచ్ఛ జగద్వంద్య సురరాజుల్లితేశ్వర!
అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గౌరీగర్భ సముద్భవ॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః! ఆవాహయామి! ఆసనం సమర్పయామి॥

➤ **ప్రాణప్రతిష్ఠాపనమ్**

- స్వామిన్ సర్వజగన్నాథ యావత్పూజావసానకమ్।
తావత్త్వం ప్రీతిభావేన బింబేస్త్విన్ సన్నిధిం కురు॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః! స్థిరో భవ! వరదో భవ! సుముఖో భవ!
సుప్రసన్నో భవ! మమాభిముఖో భవ! స్థిరాసనం కురు॥

➤ **ఆసనమ్**

- మౌక్తికైః పుష్యరాగైశ్చ నానారత్నైర్విరాజితమ్।
రత్నసింహాసనం చారు ప్రీత్యర్థం ప్రతి గృహ్యతామ్॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః! ఆసనం సమర్పయామి॥

➤ **పాద్యమ్**

- గజవక్త్ర నమస్తేఽస్తు సర్వాభీష్ట ప్రదాయక!
భక్త్యా పాద్యం మయా దత్తం గృహాణ ద్విరదానన॥

శ్రీమహాగణాధిపతయే నమః! పాదారవిందయోః పాద్యం సమర్పయామి॥

➤ **అర్ఘ్యమ్**

- గౌరీపుత్ర నమస్తేస్తు శంకర ప్రియనందన।

గృహాణార్ఘ్యం మయా దత్తం గంధ పుష్పాక్షతైర్యుతమ్॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। అర్ఘ్యం సమర్పయామి॥

➤ **ఆచమనీయమ్**

- అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గీర్వాణ వరపూజిత।

గృహాణాచమనం దేవ తుభ్యం దత్తం మయా ప్రభో॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। ముఖే శుద్ధాచమనీయం సమర్పయామి॥

➤ **మధుపర్కః**

- దధి క్షీర సమాయుక్తం మధ్యాజ్యేన సమన్వితమ్।

మధుపర్కం గృహాణేదం గజవక్త్ర నమోస్తుతే॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। మధుపర్కం సమర్పయామి॥

➤ **పంచామృత స్నానమ్**

- స్నానం పంచామృతైర్దేవ గృహాణ గణనాయక।

అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గీర్వాణగణ పూజిత॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః। పంచామృత స్నానం సమర్పయామి॥

➤ **స్నానమ్**

- గంగాదిసర్వతీర్థేభ్య ఆహృతై రమలైర్జలైః।

స్నానం కురుష్వ భగవ- న్నుమాపుత్ర నమోస్తుతే॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః! శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి।
స్నానానంతరం శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి॥

➤ వస్త్రమ్

- రక్తవస్త్రధ్యయం చారు దేవయోగ్యఞ్చ మంగలమ్।
శుభప్రదం గృహాణ త్వం లంబోదర హరాఽత్తజ॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః! వస్త్రయుగ్తం సమర్పయామి। వస్త్రధారణానంతరం
శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి॥

➤ యజ్ఞోపవీతమ్

- రాజతం బహ్మసూత్రఞ్చ కాంచనం చోత్తరీయకమ్।
గృహాణ సర్వదేవఞ్చ భక్తానామిష్టదాయక॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః! యజ్ఞోపవీతం సమర్పయామి॥ యజ్ఞోపవీత
ధారణానంతరం శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి॥

➤ గన్ధః

- శ్రీగన్ధం చన్దనోన్మిశ్రం సుగన్ధం సుమనోహరమ్।
విలేపనం సురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యై తత్ ప్రతిగృహ్యతామ్॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః! శ్రీగన్ధాన్ ధారయామి॥

➤ అక్షతాః

- అక్షతాన్ ధవళాన్ దివ్యాన్ ఛాలీయాంస్తుండులాన్చుభాన్।
గృహాణ పరమానంద గణనాథ నమోస్తుతే॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః! గన్ధోపరి అలంకరణార్థమ్, అక్షతాన్
సమర్పయామి।

➤ అష్ట పూజా

1. గణేశాయ నమః - పాదౌ పూజయామి
2. ఏకదంతాయ నమః - గుల్ఫౌ పూజయామి
3. శూర్పకర్ణాయ నమః - జానునీ పూజయామి
4. విఘ్న రాజాయ నమః - జంఘే పూజయామి
5. ఆఖివాహనాయ నమః - ఊరూ పూజయామి
6. హేరంబాయ నమః - కటిం పూజయామి
7. లంబోదరాయ నమః - ఉదరం పూజయామి
8. గణనాథాయ నమః - నాభిం పూజయామి
9. గణేశాయ నమః - హృదయం పూజయామి
10. స్థూలకంఠాయ నమః - కంఠం పూజయామి
11. గజవక్త్రాయ నమః - వక్త్రం పూజయామి
12. విఘ్నహస్తే నమః - నేత్రం పూజయామి
13. శూర్పకర్ణాయ నమః - కర్ణౌ పూజయామి
14. ఫాలచంద్రాయ నమః - లలాటం పూజయామి
15. సర్వేశ్వరాయ నమః - శిరః పూజయామి
16. విఘ్న రాజాయ నమః - సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

➤ ఏకవింశతి పత్రపూజా

(వినాయక చవితినాడు 21 విధముల పత్రములతో పూజింపవలెను)

1. సుముఖాయ నమః - మాచీపత్రం పూజయామి,
2. గణాధిపాయ నమః - బృహతీపత్రం పూజయామి,
3. ఉమాపుత్రాయ నమః - బిల్వపత్రం పూజయామి,
4. గజాననాయ నమః - దుర్వాయుగ్గం పూజయామి,
5. హరసూనవే నమః - దత్తూరపత్రం పూజయామి,
6. లంబోదరాయ నమః - బదలీపత్రం పూజయామి,
7. గుహోగ్రజాయ నమః - అపామార్గపత్రం పూజయామి,
8. గజకర్ణాయ నమః - తులసీపత్రం పూజయామి,
9. ఏకదంతాయ నమః - చూతపత్రం పూజయామి,
10. వికటాయ నమః - కరవీరపత్రం పూజయామి,
11. భిన్నదంతాయ నమః - విష్ణుక్రాన్తపత్రం పూజయామి,
12. వటవే నమః - దాడిమీపత్రం పూజయామి,
13. సర్వేశ్వరాయ నమః - దేవదారుపత్రం పూజయామి,
14. ఫాలచంద్రాయ నమః - మరువకపత్రం పూజయామి,
15. హేరంబాయ నమః - సింధువారపత్రం పూజయామి,
16. శూర్పకర్ణాయ నమః - జాజీపత్రం పూజయామి,
17. సురాగ్రజాయ నమః - గండకీపత్రం పూజయామి,
18. ఇభవక్త్రాయ నమః - శమీపత్రం పూజయామి,
19. వినాయకాయ నమః - అశ్వత్థపత్రం పూజయామి,

11 శ్రీ ఇంద్రశ్రీ ప్రదాయ నమః
 12 శ్రీ వాణీబల ప్రదాయ
 13 శ్రీ సర్వసిద్ధి ప్రదాయ
 14 శ్రీ శర్వతనయాయ నమః
 15 శ్రీ శర్వరీప్రియాయ నమః
 16 శ్రీ సర్వాఽత్మకాయ నమః
 17 శ్రీ సృష్టికర్త్రే నమః
 18 శ్రీ దేవానీకాల్పితాయ
 19 శ్రీ శివాయ నమః
 20 శ్రీ శుద్ధాయ నమః
 21 శ్రీ బుద్ధి ప్రియాయ నమః
 22 శ్రీ శాంతాయ నమః
 23 శ్రీ బ్రహ్మచారిణీ నమః
 24 శ్రీ గజాఽననాయ నమః
 25 శ్రీ ద్వైమాతురాయ నమః
 26 శ్రీ మునిస్తుత్యాయ నమః
 27 శ్రీ భక్త విఘ్న వినాశకాయ
 నమః
 28 శ్రీ ఏకదంతాయ నమః
 29 శ్రీ చతుర్బాహవే నమః

30 శ్రీ చతురాయ నమః
 31 శ్రీ శక్తి సయంతాయ
 32 శ్రీ లంబోదరాయ నమః
 33 శ్రీ శూర్పకర్ణాయ నమః
 34 శ్రీ హేరంబాయ నమః
 35 శ్రీ బ్రహ్మవిత్తమాయ నమః
 36 శ్రీ కాలాయ నమః
 37 శ్రీ గ్రహపతయే నమః
 38 శ్రీ కామినే నమః
 39 శ్రీ
 సోమసూర్యాగ్నిలోచనాయ
 40 శ్రీ పాశాంకుశ ధరాయ
 41 శ్రీ చండాయ నమః
 42 శ్రీ గుణాతీతాయ నమః
 43 శ్రీ నిరంజనాయ నమః
 44 శ్రీ అకల్మషాయ నమః
 45 శ్రీ స్వయం సిద్ధాయ
 46 శ్రీ సిద్ధాల్లిత పదాంబుజాయ
 47 శ్రీ బీజాపూర ఫలాఽసక్తాయ
 48 శ్రీ వరదాయ నమః

49 శ్రీ శాశ్వతాయ నమః

50 శ్రీ కృతినే నమః

51 శ్రీ ద్విజ ప్రియాయ నమః

52 శ్రీ వీత భయాయ నమః

53 శ్రీ గదినే నమః

54 శ్రీ చక్రిణే నమః

55 శ్రీ ఇక్షుచాపధృతే నమః

56 శ్రీ అబ్జోత్పల కరాయ

57 శ్రీ శ్రీదాయ నమః

58 శ్రీ శ్రీహేతవే నమః

59 శ్రీ స్తుతి హర్షితాయ

60 శ్రీ కులాద్రిభృతే నమః

61 శ్రీ జటినే నమః

62 శ్రీ దన్తినే నమః

63 శ్రీ చంద్రచూడాయ నమః

64 శ్రీ అమరేశ్వరాయ నమః

65 శ్రీ నాగ యజ్ఞోపవీతినే

66 శ్రీ శ్రీకంఠాయ నమః

67 శ్రీ రామ పూజితాయ

68 శ్రీ స్థూలకంఠాయ నమః

69 శ్రీ త్రయీకర్త్రే నమః

70 శ్రీ సామఘోష ప్రియాయ

71 శ్రీ వ్రతినే నమః

72 శ్రీ స్థూల తుండాయ

73 శ్రీ అగ్రగణ్యాయ నమః

74 శ్రీ గ్రామణ్యే నమః

75 శ్రీ గణపాయ నమః

76 శ్రీ స్థిరాయ నమః

77 శ్రీ వృద్ధాయ నమః

78 శ్రీ సుభగాయ నమః

79 శ్రీ శూరాయ నమః

80 శ్రీ వాగీశాయ నమః

81 శ్రీ సిద్ధిదాయకాయ నమః

82 శ్రీ దూర్వాబిల్వ ప్రియాయ

నమః

83 శ్రీ కాన్తాయ నమః

84 శ్రీ పాపహారిణే నమః

85 శ్రీ కృతాఽగమాయ

86 శ్రీ సమాహితాయ నమః

87 శ్రీ వక్రతుండాయ నమః

88 శ్రీ భక్త కాంక్షితదాయ

99 శ్రీ ప్రమత్తదైత్య భయదాయ

89 శ్రీ అచ్యుతాయ నమః

నమః

90 శ్రీ సిద్ధాయ నమః

100 శ్రీ వ్యక్తమూర్తయే నమః

91 శ్రీ కేవలాయ నమః

101 శ్రీ అమూర్తకాయ నమః

92 శ్రీ సౌమ్యాయ నమః

102 శ్రీ పార్వతీ శంకరోత్సంగ

93 శ్రీ సచ్చిదానంద విగ్రహాయ

ఖేలనోత్సవ లాలసాయ నమః

నమః

103 శ్రీ సమస్త జగ.దాధారాయ

94 శ్రీ జ్ఞానినే నమః

104 శ్రీ వరమూషక వాహనాయ

95 శ్రీ దాంతాయ నమః

105 శ్రీ హృష్టస్తుతాయ

96 శ్రీ శ్రీప్రదాయ నమః

106 శ్రీ ప్రసన్నాత్మనే నమః

97 శ్రీ బ్రహ్మిష్ఠాయ నమః

107 శ్రీ సర్వసిద్ధి ప్రదాయకాయ

98 శ్రీ భయవర్జితాయ నమః

108 శ్రీ విఘ్నేశ్వరాయ నమః

ఇతి శ్రీవినాయక అష్టోత్తరశతనామావళిః

➤ ధూపః

- వనస్పత్యుద్భవై ర్దివ్యై రాక్షానాగనై స్సుసంయుతః।

ఆప్తేయ స్సర్వదేవానాం ధూపోఽయం ప్రతిగృహ్యతామ్॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ధూప.మాఘ్రూపయామి॥

➤ దీపః

- సౌఽఙ్యం త్రివర్తి సంయుక్తం వహ్నినా యోజితం ప్రియమ్।

గృహాణ మంగలం దీపం త్రైలోక్య తిమిరాపహా॥

- భక్త్యా దీపం ప్రయచ్ఛామి దేవాయ పరమాత్మనే!
త్రాహి మాన్నరకాఢ్ఘోరా ద్ధివ్యజ్యోతి ర్నమోస్తుతే॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః దీపం సందర్శయామి ధూప దీపానంతరం శుద్ధాఽచమనీయం సమర్పయామి॥

➤ **నైవేద్యం**

- నైవేద్యం షడ్రసోపేతం ఫలలడ్డుక సయ్యుతమ్!
నివేదనం సురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యై తత్ప్రతిగృహ్యతామ్॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమో నమః అమృతోపహార నైవేద్యం నివేదయామి॥
(ఆపోశనమ్)

ప్రాణాఽపఘతయః

ఓం ప్రాణాఽత్మనే నమః! ఓం అపానాఽత్మనే నమః!
ఓం వ్యానాఽత్మనే నమః! ఓం ఉదానాఽత్మనే నమః!
ఓం సమానాఽత్మనే నమః!

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః నైవేద్యం నివేదయామి మధ్యే మధ్యే పానీయం సమర్పయామి హస్తా ప్రక్షాళయామి పాదౌ ప్రక్షాళయామి ముఖే శుద్ధాఽచమనీయం సమర్పయామి॥

➤ **తామ్బూలమ్**

- పూగీ ఫలై స్సకర్పూరై ర్నాగవల్లి దలైర్యుతమ్!
ముక్తాచూర్ణ సమాయుక్తం తాంబూలం ప్రతిగృహ్యతామ్॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః! తాంబూలం సమర్పయామి॥

➤ **నీరాజనమ్**

- ఘృతవర్తి సహస్రైశ్చ కర్పూర శకలైస్తథా।

నీరాజనం మయా దత్తం గృహాణ వరదో భవ॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః నీరాజనం సందర్శయామి॥ నీరాజనాంతరం

శుద్ధాఽఽచమనీయం సమర్పయామి రక్షాం గృహ్ణామి॥

➤ **దూర్వాయుగ్ధ పూజా**

1. శ్రీ గణాధిపాయ నమః - దూర్వాయుగ్ధం పూజయామి।
2. శ్రీ ఉమాపుత్రాయ నమః - దూర్వాయుగ్ధం పూజయామి।
3. శ్రీ ఆఖువాహనాయ నమః - దూర్వాయుగ్ధం పూజయామి।
4. శ్రీ వినాయకాయ నమః - దూర్వాయుగ్ధం పూజయామి।
5. శ్రీ ఈశపుత్రాయ నమః - దూర్వాయుగ్ధం పూజయామి।
6. శ్రీ సర్వసిద్ధి ప్రదాయకాయ - దూర్వాయుగ్ధం పూజయామి।
7. శ్రీ ఏకదంతాయ నమః - దూర్వాయుగ్ధం పూజయామి।
8. ఇభవక్త్రాయ నమః - దూర్వాయుగ్ధం పూజయామి।
9. శ్రీ మూషకవాహనాయ నమః - దూర్వాయుగ్ధం పూజయామి।
10. శ్రీ కుమారగురవే నమః - దూర్వాయుగ్ధం పూజయామి।

➤ **మన్తపుష్పమ్**

- సుముఖ శైకదంతశ్చ కపిలో గజకర్ణకః।
లంబోదరశ్చ వికటో విఘ్న రాజో గణాధిపః॥
- ధూమ్రకేతు ర్గణాధ్యక్షః ఫాలచన్ద్రో గజాననః।

వక్రతుణ్ణ శూర్పకర్ణో హేరమ్బు స్సన్ధ పూర్వజః॥

- షోడశైతాని నామాని యః పఠే చ్ఛ్రణుయా దపి
విద్యాఽఽరంభే వివాహే చ ప్రవేశే నిర్గమే తథా॥

- సంగ్రామే సర్వకార్యేషు విఘ్నస్తస్య న జాయతే॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః పాదయో స్సువర్ణ దివ్య మన్తపుష్పం

సమర్పయామి॥

➤ ప్రదక్షిణమ్

- యాని కాని చ పాపాని జన్మాన్తర కృతాని చ
తాని తాని ప్రణశ్యన్తి ప్రదక్షిణ పదే పదే॥
- పాపోఽహం పాపకర్తాఽహం పాపాఽత్మా పాపసంభవః
త్రాహి మాం కృపయా దేవ శరణాఽగత వత్సల॥
- అన్యథా శరణన్నాస్తి త్వమేవ శరణం మమ
తస్మాత్కారుణ్య భావేన రక్ష రక్ష గణాధిప॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి॥

➤ ప్రార్థనమ్

- నమస్తుభ్యం గణేశాన నమస్తే విఘ్ననాశన
• ఈప్సితం మే వరం దేహి పరత్ర చ పరాం గతిమ్॥
- వక్రతుణ్ణ మహాకాయ సూర్యకోటి సమప్రభ
నిర్విఘ్నం కురు మే దేవ సర్వకార్యేషు సర్వదా॥

శ్రీ మహాగణాధిపతయే నమః ప్రార్థనం సమర్పయామి॥

➤ ప్రాయశ్చిత్తమ్

- యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపః పూజా క్రియాఽదిషుః
న్యూనం సంపూర్ణతాఽయాతి సద్యో వందే తమచ్యుతమ్॥

- మస్త్రహీనం క్రియాహీనం భక్తిహీనం గణాభిషా
యత్పూజితం మయా దేవ పరిపూర్ణ న్నదస్తుతే॥

అనయా ధ్యానాఽవాహనాది షోడశోపచార పూజయా భగవాన్

సర్వాత్మకః, శ్రీ మహాగణాభిషతిః సుప్రీత స్సుప్రసన్నో వరదో భవతు॥ ఉత్తరే

శుభకర్మణ్యవిఘ్నమస్త్వితీ భవంతో బ్రువన్తు॥ ఉత్తరే శుభకర్మణ్య విఘ్నమస్తు॥

(ప్రతివచనమ్)

శ్రీ మహాగణాభిషతి ప్రసాదం శిరసా గృహ్ణామి॥

➤ ఉద్యాసనమ్

- ఆవాహనన్న జానామి న జానామి విసర్జనమ్॥

పూజాం చైవ న జానామి క్షమ్యతాం గణనాయక॥

శ్రీ మహాగణాభిషతిం యథాస్థానం ప్రవేశయామి॥ శోభనార్థం క్షేమాయ

పునరాగమనాయ చ॥

- గజాననం భూతగణాభి సేవితం కపిత్థ జంబూఫలసార భక్షణమ్॥
ఉమాసుతం శోకవినాశకారణం నమామి విఘ్నేశ్వర పాదపంజరజమ్॥

- అగజానన పద్మార్కం గజానన మహర్షిశమ్॥
అనేకదంతం భక్తానా మేకదంత ముపాఽస్మహే॥

- భవ సంచిత పాపాఘ విధ్వంసన విచక్షణమ్|

విఘ్నాన్తకార భాస్వంతం విఘ్నరాజ మహం భజే||

14. పుణ్యాహవాచన ప్రయోగః

ఆచమ్య, ప్రాణానాయమ్య, దేశకాలౌ సంకీర్త్య ... శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం, మమ గృహ- భూ- భాణ్ణ- ద్రవ్య - శుద్ధ్యర్థం, వృద్ధ్యర్థం, శాన్త్యర్థ మభ్యుదయార్థం చ, మహాజనైస్సహ స్వస్తిపుణ్యాహవాచనం కలిష్యే||

❖ ధాన్యరాశౌ స్వలంకృతం జలసహితం కలశత్రయం ప్రతిష్ఠాప్య||

➤ ప్రాక్కలశే వరుణమ్||

- పాశహస్తం చ వరుణ - మమ్మసాం పతిమీశ్వరమ్|

ఆవాహయామి దేవేశం పూర్వత్ర కలశే శుభే||

అస్మిన్ కలశే సర్వతీర్థాధిపతిం వరుణమావాహయామి||

➤ దక్షిణ కలశే వాస్తుపురుషమ్||

- మన్దిరాఽది గృహస్థాయ వాస్తవే పురుషాయ వై|

సాంగాయ శక్తియుక్తాయ నమః కల్యాణహేతవే||

అస్మిన్ కలశే వాస్తుపురుషమావాహయామి|

➤ ఉత్తర కలశే బ్రహ్మణమ్||

- బ్రహ్మణం రక్తగౌరాంగం చతుర్వక్తం జగత్ప్రభుమ్|

అక్షస్రక్ కుండికాఽభితి వరపాణిం విచిన్తయే||

అస్మిన్ కలశే బ్రహ్మణమావాహయామి|

❖ బ్రహ్మణే నమః! వరుణ వాస్తోష్పతిభ్యాం నమః! గన్ధారాది
సకలారాధనైస్స్వల్పితమస్తు!²

❖ పుణ్యాహం దీర్ఘమాయురస్తు (శిరస్యభిమన్త్య)

❖ శివా ఆపస్సస్తు! (కలశేష్వభిమ్యుక్త్య!)

❖ సౌమనస్యమస్తు (హృదయేఽభిమ్యుక్త్య!)

❖ అక్షతం చారిష్టం చాస్తు || (ఏవం త్రిః)

➤ గంధాః

• శ్రీగంధం చందనోన్నిత్రం కర్పూరేణ సుసంయుతమ్!

విలేపం భూసురశ్రేష్ఠాః ప్రీత్యై తత్ ప్రతిగృహ్యతామ్||

❖ గన్ధాః పాన్తు! (ప్రతివచనమ్) సౌశ్రియమస్తు||

➤ అక్షతాః

• అక్షతా ధవళా దివ్యా - శ్శాలీయాస్తంబులాశ్శుభాః!

కుర్వంతు సతతం భద్రం సర్వారిష్ట నివారకాః||

❖ అక్షతాః పాన్తు! (ప్రతివచనమ్) ఆయష్వమస్తు!

❖ పుష్పాణి పాన్తు! (ప్రతివచనమ్) సౌమంగల్యమస్తు!

❖ తామ్బూలాని పాన్తు! (ప్రతివచనమ్) ఐశ్వర్యమస్తు!

² పుణ్యాహ వాచన నిమిత్తం వ్యాస ఉవాచ -

• కామ్యకర్త్రణి మాంగల్యే సంగ్రామాద్భుత దర్శనే!

సంపూజ్య గంధమాల్యాద్వైర్ బ్రాహ్మణాన్ స్వస్తి వాచయేత్||

❖ దక్షిణాః పాన్తు! (ప్రతివచనమ్) బహుదేయమస్తు!

❖ శ్వశ్రేయసమస్తు! ప్రజాపతిః ప్రీయతామ్॥

❖ యం కృత్వా సర్వక్రియా కర్మాఽరమ్భాశ్శుభాశోభనాః ప్రవర్తన్తే, తమహం
స్వస్తివాచనమాదిం కృత్వా, భవద్భిరనుజ్ఞాతః పుణ్యం పుణ్యాహం
వాచయిష్యే! (ప్రతివచనమ్) వాచ్యతామ్॥

● మా విఘ్నం మా చ మే పాపం మా సన్తు పరిపన్థినః!

సౌమ్యా భవన్తు సుఖిన - సర్వే లోకా స్సుఖావహాః॥

● సర్వే చ సుఖిన స్సన్తు సర్వే సన్తు నిరామయాః!

సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిద్దుఃఖ.భాగ్భవేత్॥

❖ స్వస్తి భవన్తో బ్రువన్తు! (ప్రతివచనమ్) స్వస్తి!

➤ విప్రాః

● కరోతు స్వస్తి తే బ్రహ్మే స్వస్తి చాపి ద్విజాతయః!

సరీస్యపాశ్చ యే శ్రేష్ఠా - స్తేభ్యస్తే స్వస్తి సర్వదా॥

● యయాతిర్నహుషశ్చైవ జనకశ్చ భగీరథః!

తుభ్యం రాజర్షయస్సర్వే స్వస్తి కుర్వన్తు నిత్యశః॥

● ద్విపాద్భ్యశ్చాస్తు తే స్వస్తి - చతుష్పాద్భ్య స్సదా భువి!

స్వస్తి చాపాదకేభ్యశ్చ సర్వేభ్యస్స్వస్తి సర్వదా॥

● స్వాహా స్వధా శుచిశ్చైవ స్వస్తి కుర్వన్తు తే సదా!

లక్ష్మీరరున్ధతీ చైవ కురుతాం స్వస్తి తేనఘ॥

● అసితో దేవలశ్చైవ విశ్వామిత్రస్తథాఽఙ్గిరాః!

స్వస్తి తేఽద్య ప్రయచ్ఛన్తు వసిష్ఠాఽది మహర్షయః॥

- వివస్వాన్ భగవాన్ స్వస్తి కార్తికేయః కరోతు తే
దిగ్గజా శ్చాష్టదిక్పాలాః- క్షితిశ్చ గ్రహసంగ్రహాః॥
- అధస్తాద్ధరణీం యోఽసౌ నాగో ధారయతే సదా
శేషశ్చ పన్నగశ్రేష్ఠ - స్వస్తి తుభ్యం ప్రయచ్ఛతు॥

- ❖ దక్షిణకలశమాదాయుః ప్రాక్కలశే కించిత్కించిదుదకం నినయతి
- ❖ దీర్ఘమాయురస్తు
- ❖ (కర్తా) మనస్సమాభీయతామ్
- ❖ (ప్రతివచనమ్) సమాహిత మనసస్సౌః॥
- ❖ (కర్తా) ప్రసీదన్తు భవన్తః
- ❖ (ప్రతివచనమ్) ప్రసన్నాస్సౌః॥

-
- ❖ శాన్తిరస్తు పుష్టిరస్తు తుష్టిరస్తు వృద్ధిరస్తు
 - ❖ అవిఘ్నమస్తు ఆయుష్యమస్తు ఆరోగ్యమస్తు
 - ❖ స్వస్త్వస్తు శివం కర్తాస్తు
 - ❖ కర్త సమృద్ధిరస్తు పుత్రసమృద్ధిరస్తు వేద సమృద్ధిరస్తు శాస్త్రసమృద్ధిరస్తు
ధనధాన్య సమృద్ధిరస్తు ఇష్టసమ్పదస్తు

(ఐశాన్యాం బహిర్దేశే)

- ❖ అరిష్ట నిరసనమస్తు (కలశయోరీశాన్యదేశే ఉదకం సించేత్॥)
యత్పాపం తత్ప్రతిహతమస్తు

(ప్రథమకలశే)

- ❖ యచ్చేయస్తదస్తు! శుక్రాంగారక బుధ బృహస్పతి శనైశ్చర రాహు కేతు సోమసహితాఽదిత్య పురోగా స్యర్వే గ్రహాః ప్రీయంతామ్|
- ❖ తిథికరణ ముహూర్త జన్మనక్షత్ర దిగ్దేవతాః ప్రీయంతామ్|

(నైర్వత్యాం దిశి)

- ❖ శామ్యస్తు ఘోరాణి! శామ్యస్తు పాపాని! శామ్యస్తు ఈతయః!

(ప్రథమ కలశే)

- ❖ శుభాని వర్ధంతామ్! శివా ఋతవస్సన్తు! శివా ఆపస్సన్తు! శివా ఓషధయస్సన్తు! శివా వనస్పతయస్సన్తు! అహోరాత్రే శివే స్యాతామ్||
- ❖ ఉత్తరే శుభకర్తృణ్యవిఘ్న మస్తు! ఉత్తరోత్తర మహారహ రభివృద్ధిరస్తు! ఉత్తరోత్తరా శ్శుభాః క్రియా స్సమ్పద్యంతామ్||
- ❖ అగ్నిపురోగా విశ్వే దేవాః ప్రీయంతామ్! మాహేశ్వరీపురోగా మాతరః ప్రీయంతామ్! ఇన్ద్రపురోగా మరుద్గణాః ప్రీయంతామ్! వసిష్ఠ పురోగా ఋషిగణాః ప్రీయంతామ్! శ్రీ విష్ణు పురోగా స్యర్వే దేవాః ప్రీయంతామ్! ఆదిత్యపురోగా స్యర్వే గ్రహాః ప్రీయంతామ్||
- ❖ ఋషయశ్చన్దాఽస్యాచార్యా వేదా యజ్ఞా దక్షిణాశ్చ ప్రీయంతామ్! బ్రహ్మచ బ్రాహ్మణాశ్చ ప్రీయంతామ్! బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వరాశ్చ ప్రీయంతామ్! శ్రద్ధామేధే ప్రీయేతామ్!
- ❖ ప్రీయతాం భగవాన్ నారాయణః! ప్రీయతాం భగవాన్ పర్జన్యః! ప్రీయతాం భగవాన్స్వామీ మహాసేనః! ప్రీయతాం భగవాన్ పితామహః!

❖ (కర్తా) - సత్యా ఏతా ఆశీషస్సన్తు! పుణ్యాహకాలా వాచ్యంతామ్!

● బ్రాహ్మ్యం పుణ్యమహార్యచ్చ స్వస్తుత్వాదన కారకమ్!

వేదవృక్షోద్భవం నిత్యం తత్పుణ్యాహం బ్రువన్తు నః॥

● దీయన్తే యత్ర దానాని పూజయన్తి పితౄన్ గురూన్!

దృశ్యతే యత్ర మాంగల్యం తత్పుణ్యాహం సదాస్తు మే॥

❖ పుణ్యాహం భవన్తో బ్రువన్తు! (ప్రతివచనమ్) అస్తు పుణ్యాహమ్!(3)

➤ స్వస్తి వాచనమ్ - కర్తా

● స్వస్తివాక్ పాపనాశాఖ్యా పుణ్యకల్యాణ వృద్ధిదా!

ప్రజాపత్నియా నిత్యం తాం వాచం భో బ్రువన్తు నః॥

❖ (కర్తా) మహ్యం సహకుటుమ్బాయ శుద్ధికర్తృణే మహాజనాన్

న్నమస్కుర్వాణాయ, ఆశీర్వచన మపేక్షమాణాయ, ఆయుష్షతే స్వస్తి

భవన్తో బ్రువన్తు! (ప్రతివచనమ్) ఆయుష్షతే స్వస్తి॥

❖ (కర్తా) మహ్యం సహకుటుమ్బాయ వృద్ధికర్తృణే మహాజనాన్

మస్కుర్వాణాయ, ఆశీర్వచన మపేక్షమాణాయ, ఆయుష్షతే స్వస్తి భవన్తో

బ్రువన్తు! (ప్రతివచనమ్) ఆయుష్షతే స్వస్తి॥

❖ (కర్తా) మహ్యం సహకుటుమ్బాయ అభ్యుదయకర్తృణే మహాజనాన్

మస్కుర్వాణాయ, ఆశీర్వచన మపేక్షమాణాయ, ఆయుష్షతే స్వస్తి భవన్తో

బ్రువన్తు! (ప్రతివచనమ్) ఆయుష్షతే స్వస్తి॥

➤ ఋద్ధివాచనమ్ - (కర్తా)

● సాగరస్య తు యా వృద్ధీర్ మహాలక్ష్మ్యాదిభిః కృతా!

సంపూర్ణా పూర్ణచన్ద్రే యా తామృద్ధిం భో బ్రువన్తు నః॥

❖ (కర్తా) ఋద్ధిం భవన్తో బ్రువన్తు! (ప్రతివచనమ్) ఋద్ధ్యతామృద్ధి
స్మృద్ధిః॥ (3)

❖ (కర్తా) కర్తృణ ఋద్ధిం భవన్తో బ్రువన్తు! (ప్రతివచనమ్) కర్తృ ఋద్ధ్యతామ్!
(3)3

❖ (కర్తా-) వామదక్షిణ హస్తాభ్యాం దక్షిణోత్తరకలశౌ యుగపద్మహీత్వా
తాభ్యాం ధారాభ్యాం సన్తత మాసించతి।

❖ స్వస్తి పుణ్యాహ సమృద్ధిరస్తు! వర్షశత సమ్సార్ణమస్తు!
గోత్రాభివృద్ధిరస్తు! శాన్తిః పుష్టిస్తుష్టిశ్చాస్తు! శుభః శుభమస్తు! పునరపి గో
బ్రాహ్మణేభ్య శ్శుభం భవతు! సర్వసమృద్ధస్తు! భగవాన్ వాస్తోష్పతిః
ప్రీయతామ్! (ఇత్యుదకం నిక్షిప్య)।

➤ కలశ అభిమన్తనమ్

- సురాస్తామభిషించన్తు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాః।

➤ 3 అతిరిక్త పాఠః

- (వృథివ్యాముద్ధతాయాం తు యత్కల్యాణం పురా కృతమ్।

ఋషిభిస్సిద్ధగర్భర్షే - స్తత్కల్యాణం బ్రువన్తు నః॥

❖ (కర్తా) అస్సద్గృహే కల్యాణం భవన్తో బ్రువన్తు! (విప్రాః) కల్యాణమస్తు॥ (3)

- క్షీరోదధి సముద్భూతా మథ్యమానే మహోదధౌ।

విష్ణోశైవ ప్రియా యాస్తే తాం శ్రీయం భో బ్రువన్తు నః॥

❖ (కర్తా) అస్సద్గృహే శ్రీరస్త్వీతి భవన్తో బ్రువన్తు! (విప్రాః) అస్తు శ్రీః॥ (3)

వాసుదేవో జగన్నాథ - స్తథా సంకర్షణో విభుః॥

- ప్రద్యుమ్నశ్చానిరుద్ధశ్చ భవన్తు విజయాయ తే।
అఖణ్డలోఽగ్నిర్భగవాన్ యమో వై నిరృతిస్తథా॥
- వరుణః పవనశ్చైవ ధనాధ్యక్ష స్తథా శివః।
బ్రహ్మణా సహితాస్సర్వే దిక్పాలాః కీర్తిదా స్తథా॥
- పుష్టిత్యదా క్రియా చైవ రతిర్నేధా ధృతిస్తథా।
బుద్ధిరజ్ఞా తథా శాన్తిః కాన్తిస్తుష్టిశ్చ మాతరః॥
- ఏతాస్త్వామభిషించన్తు దేవపత్న్య స్సమాగతాః।
అదిత్యశ్చన్దమా భౌమో బుధ జీవ సితార్కజాః॥
- గ్రహోస్త్వామభిషించన్తు రాపలుః కేతుశ్చ తల్పితాః।
దేవ దానవ గన్ధర్వ యక్ష రాక్షస పన్నగాః॥
- ఋషయో మునయో గావో దేవమాతర ఏవ చ।
దేవపత్న్యో ద్రుమా నాగా దైత్యాశ్చాప్సరసాం గణాః॥
- అస్త్రాణి సర్వశస్త్రాణి రాజానో వాహనాని చ।
ఔషధాని చ రత్నాని కాలశ్చాపాం గణాస్తథా॥
- సరిత స్సాగరాశ్చైలా - స్తీర్థాని జలదా నదాః।
ఏతే త్వామభిషించన్తు సర్వకామార్థ సిద్ధయే॥
- **అథ మార్జనమ్**
- శ్రీ కాశీ చ గయా ప్రయాగ మధురా కేదార రామేశ్వరాః।
శ్రీశైలో హిమవాన్ సురల్పి సదనో గంగాఽది నద్యోఽమ్బుధిః॥

- మాయా ద్వారవతీ తథోజ్జయినికా కాంచీ హ్యాయోధ్యా పులీ।
తీర్థక్షేత్రగణాస్సదా ప్రదదతాం స్వక్షేత్రయోగ్యం ఫలమ్॥

➤ **దిబ్జారణమ్**

- ❖ దేవాః ప్రాగ్గిరి మార్జన్తు దక్షిణస్యాం చ పూర్వజాః। గృహోద్యాః పశవః
పశ్చాత్ ఉత్తరేపాం గణాస్తథా॥ యజ్ఞేశాన్ ద్యాక్ష సకలా దేవాః ఊర్ధ్వదిశి
స్ఫుతాః।

➤ **దక్షిణా దానమ్**

- ❖ ఏతేభ్యో బ్రాహ్మణేభ్యో నానాగోత్రేభ్యో నానానామభ్యః, శ్రీ
లక్ష్మీనారాయణోమా మహేశ్వరాన్ దిత్వాన్ ది నవగ్రహ స్వరూపేభ్యః,
శ్రీలక్ష్మీనారాయణ ఉమామహేశ్వరాన్ దిత్వాన్ ది నవగ్రహ ప్రీత్యర్థం,
స్వస్తిపుణ్యాహవాచన మస్త్రజప దక్షిణాం మానసోత్సాహ పరిమిత
హిరణ్యం, తుభ్యమహం సంప్రదదే న మమ॥

- స్తుతేః పుణ్యాహకాలే హి లక్ష్యాః పుణ్యజ్ఞా వర్ధతే।
పరితస్వస్తివాచోఽత - స్సంపద్యన్తే శుభాః క్రియాః॥
- ❖ శుభః శుభమ్। శుభగ్ శుభమ్। శుభః శుభమ్॥

అగ్నిముఖ ప్రయోగః

పూర్వోక్తైవం గుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ, మమోపాత్త
సమస్త దురితక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం హోమం కలిష్యే। తదంగ
మగ్నిప్రతిష్ఠాపనం కలిష్యే॥

❖ ఉపవిశ్వ, సుచౌ దేశే శ్వేతతణ్డలచూర్ణేన చతురస్రం ప్రాదేశమాత్రం
స్థణ్డీలం కల్పయి త్వా॥ ద్వాభ్యాం దర్భాభ్యా ముల్లిఖ్య,

❖ యత్ర క్వచాగ్నిముపసమాధాస్య, తత్ర ప్రాచీరుదీచీశ్చ తిస్రస్తిస్రో రేఖా
లిఖిత్యా, నైరృత్యాం నిరస్య, అప ఉపస్సుశ్య,
అవోక్షణశేషతోయముత్సిచ్య, ప్రాగుదగ్వా అన్యత్ర తోయం నిదధాతి॥

● ప్రాచీః పూర్వముదక్సంస్థం దక్షిణాఽరమ్భమాలిఖేత్॥

అథోదీచీః పురస్సంస్థం పశ్చిమాఽరమ్భమాలిఖేత్॥

● అవాక్మరోఽభ్యుక్ష్య నిధాయ వహ్ని

ముత్సిచ్యతేఽవో క్షణతోయశేషమ్॥

ప్రాక్తోయ.మన్య.న్నిదధా.త్యుదగ్వా

యథా బహిస్సోచ్చ పరిస్తరాణామ్॥

● రేఖాద్వయం తు మూలేన చతస్రోఽగ్రేణ చోల్లిఖేత్॥

కర్మాన్తే ద్వివిధా ఛిత్వా నైరృత్యాం దర్భముత్సుజేత్॥

➤ అగ్నిం ప్రతిష్ఠాప్య, అగ్నిమిద్ధ్యా॥

● సృష్ట్యాఽథ మర్త్యాన్ వృషభోఽవిశన్వహన్

బద్ధస్తిధా యో హి స రౌతి జీవిషు॥

శృంగాణి చత్వారి చ శీర్షయుగ్మకమ్

త్రిపాదమస్త్వివ చ సప్తహస్తకమ్॥

➤ స్పృతిశ్చ

● సప్తహస్త శ్చతుశ్శృంగ స్సప్తజిహ్వో ద్విశీర్షకః॥

త్రిపాత్వసన్నవదన స్సుఖాయసీన శ్శుచిస్త్రితః॥

- స్వాహాస్తు దక్షిణే పార్శ్వే దేవీం వామే స్వధాన్తథా।
బిభ్రద్దక్షిణహస్తైస్తు శక్తిమన్నం స్రుచం స్రువమ్॥
- తోమరం వ్యజనం వామై ర్ఘృతపాత్రం తు ధారయన్న్।
మేషాయరూఢం జటాబద్ధం గౌరవర్ణం మహశౌజసమ్।
- ధూమధ్వజం లోహితాక్షం సప్తాల్లి స్సర్వకామదమ్।
ఆత్మాభిముఖ మాసీన మేవం ధ్యాయేద్ధృతాశనమ్॥

మన్తః

- వ్యాప్నోతి సర్వాః ప్రదిశో దిశ స్సదా
ప్రాగేవ జాతోన్తరు గర్భకోశకే।
- జనిష్యమాణోఽపి చ జాత ఏష వై
ప్రత్యఙ్ముఖో భాతి చ విశ్వతోముఖః॥
- ❖ ప్రాఙ్ముఖాగ్నే! మమ అభిముఖో భవ! సుముఖో భవ! సుప్రసన్నో భవ!
వరదో భవ! యథోక్తజిహ్వాయా హవిర్ఘృహాణ॥
- పరిసమూహనమ్
- భియః ప్రచోదయేద్యో న స్సవితుస్తస్య సన్తతమ్।
తద్వరేణ్యం మహాభరో దేవస్య హృది భీమహి॥
- ❖ సోదకేన పాణినా ప్రదక్షిణమగ్నిం పరిసమూహ్య, అగ్నిమలంకృత్య॥

❖ అగ్నేయే నమః! పశుతపహాయ నమః! పశుతాశినే నమః! కృష్ణ వర్తనే
 నమః! దేవముఖాయ నమః! సప్తజిహ్వాయ నమః! వైశ్వానరాయ నమః!
 జాతవేదసే నమః! మధ్యే శ్రీమద్యజ్ఞేశ్వరాయ నమః!।

➤ పరిస్థరణమ్

❖ ప్రాగగ్రైర్దైరగ్నిం పరిస్థాణతి, ప్రాగుదగగ్రైర్వా, దక్షిణానుత్తరాన్ కరోతి,
 ఉత్తరానధరాన్ పురస్తాత్, దక్షిణతః, పశ్చాత్, ఉత్తరతః।

➤ పాత్రాసాదనమ్

❖ ఉత్తరేణాగ్నిం ప్రాగగ్రాన్ధరాన్ధ్రస్త్వైర్వ, ద్వన్ద్వన్ద్వన్ద్వై పాత్రాణి ప్రయునక్తి,
 దేవసంయుక్తాని దర్వాజ్యస్థాల్యా, ప్రోక్షణీ ప్రణీత్యా, ఇద్ధస్రువావితి।

➤ పవిత్రకరణమ్

❖ సమావప్రచ్ఛిన్నాగ్రావనన్తర్గర్భౌ దర్భౌ ప్రాదేశమాత్రౌ పవిత్రే కురుతే! తృణం
 కాష్ఠం వాన్తర్దాయ చినత్తి, న నఖేన, అప ఉపస్పృశ్య, అద్భరనుమృజ్య,

➤ ప్రోక్షణీ - ప్రణీతీసంస్కారః

❖ ప్రోక్షణ్యామవధాయ, ప్రోక్ష్య, తస్యామప ఆనీయ, హస్తయో
 రంగుష్ఠోపకనిష్ఠికాభ్యా ముత్తానాభ్యాం పాణిభ్యాముదగగ్రే గృహీత్వా,
 ప్రాచీస్త్రిరుత్పాయ, అభిమన్త్య, సపవిత్రేణ పాణినా పాత్రాణి సంమృశ్య,
 పాత్రాణ్యుదక్ష్వణ ముత్తానాని కృత్వా, విస్రస్యేద్ధమ్, త్రిః ప్రోక్షతి,
 ప్రోక్షణశేష మగ్నేర్దక్షిణతో నిధాయ,

❖ పూర్ణపాత్రమాదాయ, అపరేణాగ్నిం పవిత్రాంతర్హితే పాత్రేప ఆనీయ, ఉదగగ్రాభ్యాం పవిత్రాభ్యాం త్రిరుత్పాయ, సమం ప్రాణైర్హృత్వా, ఉత్తరేణాగ్నిం దర్భేషు సాదయిత్వా, దర్భైః ప్రచ్ఛాద్య

➤ **బ్రహ్మవరణమ్**

❖ బ్రాహ్మణం దక్షిణతో దర్భేషు నిషాద్య,

❖ అస్మిన్ ప్రకృతే కర్మణి త్వం బ్రహ్మే భవ! బ్రహ్మణః ఇదమాసనం! (బ్రహ్మే వదతి) సుఖాయాసనమ్!

➤ **ఆజ్యస్థాలీ సంస్కారః**

❖ సపవిత్రమాజ్యస్థాలీ మాదాయ, ఆజ్యం విలాప్య, అపరేణాగ్నిం పవిత్రాంతర్హితాయా మాజ్యస్థాల్యా మాజ్యం నిరుప్య, ఉదీచోంగారాన్నిరుహ్య, తేష్వభిశ్రిత్య, జ్వలతా తృణేనావద్యుత్య, ద్వే దర్భాగ్రే ప్రచ్ఛిద్య, ప్రక్షాళ్య, ప్రత్యస్య, చరుణా సహ త్రిఃపర్యగ్నీ కృత్వా, (త్రిః పర్యగ్నీకరణస్యైకమ్) ఉదగుద్వాస్య, అంగారాన్ ప్రత్యూహ్య, ఉదగగ్రాభ్యాం పవిత్రాభ్యాం పునరాహారమాజ్యం త్రిరుత్పాయ, ప్రాగారభ్య పశ్చాన్నీత్వా పునః ప్రాగేవ సమాప్తిః! పవిత్రగ్రన్థిం విస్రస్య, ప్రక్షాళ్య, ప్రాగగ్రమగ్నో పవిత్రే అనుప్రహృత్య!

➤ **స్రుక్ స్రువ సంస్కారః**

❖ యేన జుహోతి. తదగ్నో ప్రతితప్య, దర్భాగ్రైస్సంమృజ్య, పునః ప్రతితప్య, ప్రోక్ష్య, నిధాయ (స్రువముత్తరతో నిధాయ) దర్భా నభిస్సంస్పృశ్యాగ్నో ప్రహరతి॥

➤ పరిధి తన్తమ్

❖ ఇద్దమాదాయ, పరిధీన్ పరిదధాతి| స్థవిష్టం పశ్చాత్, దక్షిణతోఽణీయాంసం దీర్ఘం, అణిష్ఠ్ ప్రాస్వముత్తరతః, ఉదగగ్రం మధ్యమమ్, ప్రాగగ్రా.వితరౌ మధ్యమపరిధి ముపస్పృశ్య, పురస్తాదూర్ధ్వే ఆఘారసమిధా వాదధాతి| (ఆగ్నేయామేకాం, ఇతరామైశాన్యామ్)

➤ అగ్ని పరిషేచనమ్

- ❖ అగ్నిం పరిషించతి- (పూర్వ పరిషేచనమ్)
- ❖ అదితేఽనుమతిం దేహి| (ఇతి దక్షిణతః ప్రాచీనమ్)
- ❖ త్వం చానుమతి దేవతే| (ఇతి పశ్చాదుదీచీనమ్)
- ❖ సరస్వత్యనుమన్యేథాః| (ఇత్యుత్తరతః ప్రాచీనమ్)
- ❖ సవిత్తదేవ చోదయ| (ఇతి సమంతం పరిషిచ్య)

➤ ఇధ్వాఽధానమ్

❖ ఇద్దమలంకృత్య, స్వయమలంకృతః, బ్రహ్మీణమలంకృత్య, స్రువేణేద్దమభిఘార్య,

• సృష్ట్యాఽథ మర్త్యాన్ వృషభోఽవిశన్తహన్

బద్ధస్తిధా యో హి స రౌతి జీవిషు|

శృంగాణి చత్వారి చ శీర్షయుగ్మకమ్

త్రిపాదమస్త్రివ చ సప్తహస్తకమ్||

- ❖ అస్మిన్ ప్రకృతే కర్కణి బ్రహ్మాన్- ఇద్దమాధాస్యే|
- ❖ ఆధత్స్వ| (ఇతి బ్రహ్మీ వదేత్)

➤ **ఆఘారౌ**

- ❖ ఇతరదర్శిమాదాయ, ఉత్తరపరిధి సన్నిమన్వవహృత్య, వాయవ్యాదాగ్నీయాన్తం - జుపలయాత్. ప్రజాపతయ ఇదం న మమ।
- ❖ ద్వితీయ మైన్త మితరపరిధిసన్ని మన్వవహృత్య, ప్రాగుదంచం పూర్వవదాఘారయతి, నైరృత్యాదీశానాన్తం జుపలయాత్. ఇన్తాయేదం న మమ। ఇత్యుక్త్యా

➤ **ఆజ్యభాగౌ**

- ❖ ఆజ్య హోమః! ఏకమ్ దేవ! త్రీణి చత్వారి।
 - స్వాపలతం స్యాదిదం తస్మా అగ్నయే జాతవేదసే॥ (ఉత్తరార్ధ పూర్వార్ధే) అగ్నయ ఇదం న మమ।
- ❖ ఏకమ్ దేవ! త్రీణి చత్వారి।
 - స్వాపలతం స్యాదిదం తస్మై సోమాయామృత రూపిణే॥ (దక్షిణార్ధ పూర్వార్ధే) సోమాయేదం న మమ।

➤ **ముఖాఽపలతిః-**

- ❖ ఏకం, దేవ, త్రీణి, చత్వారి
 - స్వాపలతం స్యాదిదం తస్మా అగ్నయే జాతవేదసే॥ (మధ్యే) అగ్నయ ఇదం న మమ।

➤ **చరుతన్తమ్**

❖ పక్వాజ్ఞహోతి। చరుణా ముఖాఽహుతిః కార్యా (చరురస్తి చేత్)। తత్ర
అవదాన విధానమ్। చరుః శ్రవయిత్వా, అభిఘార్య, ప్రాచీన ముదీచీనం
వోద్వాస్య, ప్రతిష్ఠితం పునరభిఘార్య,

❖ దర్వాముపస్తీర్య, చరుమధ్యాద్విరవదాయ, పునరభిఘార్య, హవిః
ప్రత్యభిఘారయతి।

- స్వాహుతం స్వాదిదం తస్మా అగ్నేయే జాతవేదసే।
(మధ్యే) అగ్నేయ ఇదం న మమ।

యథోపదేశం ప్రధానాఽహుతిర్బుహోతి।

➤ స్విష్టకృత్

❖ అవదానే స్విష్టకృతి విశేషః।

❖ దర్వాముపస్తీర్య, ఉత్తరార్ధాత్ సకృత్ స్విష్టకృతేఽవదాయ, న హవిః
ప్రత్యభిఘారయతి। తతో ద్విరభిఘార్య।

- హోమ మస్త్ర విధానేన యస్య భర్గ ఉపాఽస్యతే।
తస్మై తేఽర్పణమేతత్సాత్ - స్విష్టకృద్ధవ్యవాహన॥

అగ్నేయే స్విష్టకృత ఇదం న మమ ॥

❖ ఇద్దసన్నహనాన్యభిస్సోఽస్పృశ్య, అగ్నౌ ప్రహరతి। రుద్రాయ
తన్నిచరాయేదం న మమ॥ అపఉపస్పృశ్య।

ప్రథమా య పూరహోమశ్చ ప్రధానా య హుత్యనన్తరమ్ | యద్దోతవ్యం తు
తత్సర్వం స్రువేణోక్తం కపర్దినా ||

➤ జయా యది హోమః

పూర్వోక్తవంగుణవిశేషణ విశిష్టాయామస్యాం శుభతిథౌ శ్రీ
పరమేశ్వరప్రీత్యర్థం, ... అముక హోమప్రతిష్ఠా సిద్ధ్యర్థం- జయా యదిహోమం
కలిష్యే స్రువేణా యజ్యం గృహీత్వా, జయా యదిహోమం కుర్యాత్ ||

➤ జయాః

- చిత్తం చిత్తి స్తథా య కూతా - య కూతీ విజ్ఞాతమేవ చ |
విజ్ఞానం చ మనశ్శక్య - ర్యో దర్శ్యే పూర్ణమాసకః || బృహద్రథన్తరం చైతే
జయా స్తేభ్యో జుహోమ్యహమ్ ||

జయా యది దేవతాభ్య ఇదం న మమ |

- వృష్టే జయాఖ్య మన్తాంస్తు ధాతా య దా ద్యత్వభావతః | అజిషూర్దీర్ఘశక్తిశ్చ
శక్రో య భూత్ సర్వపూజితః ||
- సర్వశక్తం మహామన్త - ద్రష్టారం తం జుహోమ్యహమ్ | వేదా య త్తకాయ
తస్మై వై సుహుతం ఘృతమస్తు తే ||

ప్రజాపతయ ఇదం న మమ ||

➤ అభ్యాతానాః

- అగ్నిస్స భూతాభిపతిః పరా య త్వా

బ్రహ్మేశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ |

- అవ్యాచు మాం కర్కణి దేవహూత్యాం

తస్మై నమ స్సోహుతమస్తు తస్మై॥

అగ్నయే భూతానామభిపతయ ఇదం న మమ।

- జ్యేష్ఠాభిషోఽసౌ సురరాజ

ఇన్ద్రో బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవ్యాచు మాం కర్కణి దేవహూత్యాం

తస్మై నమ స్సోహుతమస్తు తస్మై॥

ఇన్ద్రాయ జ్యేష్ఠానా మభిపతయ ఇదం న మమ॥

- యమః పృథివ్యా అభిపః పరాఽత్మా

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవ్యాచు మాం కర్కణి దేవహూత్యాం

తస్మై నమ స్సోహుతమస్తు తస్మై॥

యమాయ పృథివ్యా అభిపతయ ఇదం న మమ।

- నాథోఽన్తరిక్షస్య స వాయుదేవో

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవ్యాచు మాం కర్కణి దేవహూత్యాం

తస్మై నమ స్సోహుతమస్తు తస్మై॥

వాయవేఽన్తరిక్షస్యాభిపతయ ఇదం న మమ।

- సూర్యో దివశ్చాభిపతిః పరాఽత్మా

బ్రహ్మేశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవ్యాచ్చ మాం కర్షణి దేవహవాత్యాం

తస్మై నమ స్సోహవతమస్తు తస్మై॥

సూర్యాయ దివోఽభిపతయ ఇదం న మమ।

- నక్షత్రనాథ స్స హి చన్దమా వై

బ్రహ్మేశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవ్యాచ్చ మాం కర్షణి దేవహవాత్యాం

తస్మై నమ స్సోహవతమస్తు తస్మై॥

చన్దమసే నక్షత్రాణామభిపతయ ఇదం న మమ।

- బృహస్పతిర్ బ్రహ్మపతిః పరాఽత్మా

బ్రహ్మేశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవ్యాచ్చ మాం కర్షణి దేవహవాత్యాం

తస్మై నమ స్సోహవతమస్తు తస్మై॥

బృహస్పతయే బ్రహ్మణోఽభిపతయ ఇదం న మమ।

- మిత్రశ్చ సత్యాభిపతిః పరాఽత్మా

బ్రహ్మేశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ। అవ్యాచ్చ

మాం కర్షణి దేవహవాత్యాం

తస్మై నమ స్సోహవతమస్తు తస్మై॥

మిత్రాయ సత్యానా మభిపతయ ఇదం న మమ|

- అపాంపతిర్యో వరుణః పరాఽత్మా

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ|

అవ్యాచ్ఛ మాం కర్తణి దేవపూత్యాం

తస్మై నమ స్వాహుతమస్తు తస్మై||

వరుణాయాపా మభిపతయ ఇదం న మమ|

- స్రోత్యాభిపో వై పరమ స్సముద్రో

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ|

అవ్యాచ్ఛ మాం కర్తణి దేవపూత్యాం

తస్మై నమ స్వాహుతమస్తు తస్మై||

సముద్రాయ స్రోత్యానా మభిపతయ ఇదం న మమ|

- అన్నం హి సామ్రాజ్యపతి ప్రధానం

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ|

అవ్యాచ్ఛ మాం కర్తణి దేవపూత్యాం

తస్మై నమ స్వాహుతమస్తు తస్మై||

అన్నాయ సామ్రాజ్యానా మభిపతిన ఇదం న మమ|

- స ఓషధీనా మభిపో హి సోమో

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ|

అవ్యాచ్ఛ మాం కర్తణి దేవపూత్యాం

తస్మై నమ స్సోహృతమస్తు తస్మై॥

సోమాయౌషధీనా మభిపతయ ఇదం న మమ।

- సూతే జగద్యః ప్రసవాభిపో వై

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవ్యాచ్చ మాం కర్తృణి దేవహూత్యాం

తస్మై నమ స్సోహృతమస్తు తస్మై॥

సవిత్రే ప్రసవానా మభిపతయ ఇదం న మమ।

- రుద్రః పశూనా మభిపః పరాఽత్మా

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవ్యాచ్చ మాం కర్తృణి దేవహూత్యాం

తస్మై నమ స్సోహృతమస్తు తస్మై॥

రుద్రాయ పశూనా మభిపతయ ఇదం న మమ। (అప ఉపస్పృశ్య)

- త్వష్టా స రూపాభిపతిః పరాఽత్మా

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవ్యాచ్చ మాం కర్తృణి దేవహూత్యాం

తస్మై నమ స్సోహృతమస్తు తస్మై॥

త్వష్టే రూపాణా మభిపతయ ఇదం న మమ।

- విష్ణుః పతిర్వ్యోఖిల పర్వతానాం

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవ్యాచ్చ మాం కర్తృణి దేవహూత్యాం

తస్మై నమ స్సాంస్వహుతమస్తు తస్మై॥

విష్ణవే పర్వతానా మభిపతయ ఇదం న మమ।

- గణాభిపా యే మరుతశ్చ సన్తో

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవన్తు మాం కర్కణి దేవహూత్యాం

తేభ్యో నమ స్సాంస్వహుతమస్తు తేభ్యః॥

మరుద్భ్యో గణానామభిపతిభ్య ఇదం న మమ।

❖ (పితృ పితామహాయో రజీవతోః)

- పితామహో యే పితరః పరేవరే

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవన్తు మాం కర్కణి దేవహూత్యాం

తేభ్యో నమ స్సాంస్వహుతమస్తు తేభ్యః॥

మన్తోక్త దేవతాభ్య ఇదం న మమ।

❖ (పితరి జీవతి, మృతే చ పితామహే)

- పితామహో యే హ్యవరే కులానాం

బ్రహ్మశిషోః క్షత్రపురోధయోశ్చ।

అవన్తు మాం కర్కణి దేవహూత్యాం

తేభ్యో నమ స్సాంస్వహుతమస్తు తేభ్యః॥

మన్తోక్త దేవతాభ్య ఇదం న మమ।

❖ (జీవతి పితామహా - మృతే చ పితరి)

- అస్తత్ కులానాం పితరః పరే యే బ్రహ్మశిష్యాః క్షత్రపురోధయోశ్చ|
అవన్తు మాం కర్మణి దేవపూత్యాం తేభ్యో నమ స్వాహుతమస్తు
తేభ్యః||

మన్తోక్త దేవతాభ్య ఇదం న మమ|

(పితృపితామహయోర్జీవతో స్మృతోః ప్రథమస్య జప ఏవ కర్తవ్యః|| అప
ఉపస్పృశ్య)

➤ రాష్ట్రభృతః

- అగ్నిర్ ఋతాషాఽదృతధామనామక- శ్లోర్జస్తు తా ఓషధయస్తథా క్రతుమ్|
గన్ధర్వ ఏషోఽపి తదప్సరో గణాః క్షత్రం చ తద్దప్తా సదా ప్రపాన్తు నః||
తస్మై నమ స్వాహుతమస్తు తస్మై||

ఋతాసాహ ఋతధామ్నోఽగ్నే గన్ధర్వాయేదం ।

- తాభ్యో నమ స్వాహుతమస్తు తాభ్యః||

ఓషధిభ్యోఽప్సరోభ్యః ఊర్భ్య ఇదం న మమ||

- సూర్యో విభు స్సంహిత విశ్వసామకో మలీచయ శ్చాయువ
ఏతదీయకాః| గన్ధర్వ ఏషోఽపి తదప్సరో గణాః క్షత్రం చ తద్దప్తా సదా
ప్రపాన్తు నః|| తస్మై నమ స్వాహుతమస్తు తస్మై||

సంహితాయ విశ్వసామ్నే సూర్యాయ గన్ధర్వాయేదం న మమ||

- తాభ్యో నమ స్వాహుతమస్తు తాభ్యః||

మరీచిభ్యోఽఘరోభ్య ఆయుభ్య ఇదం న మమ॥

- స సూర్యరశ్మిశ్చ సుషుమ్నా చన్ద్రమా నక్షత్రభా బేకురయశ్చ తాః క్రతుమ్॥
గన్ధర్వ ఏషోఽపి తదప్సరో గణాః క్షత్రం చ తద్దహ్నా సదా ప్రపాన్తు నః॥
తస్మై నమ స్సోఽహతమస్తు తస్మై॥

సుషుమ్నాయ సూర్యరశ్మయే చన్ద్రమసే గన్ధర్వాయేదం న మమ॥

- తాభ్యో నమ స్సోఽహతమస్తు తాభ్యః॥

నక్షత్రేభ్యోఽఘరోభ్యో బేకులిభ్య ఇదం న మమ॥

- యజ్ఞో హి భుజ్యస్య సుపర్ణ నామక -స్తా దక్షిణాఖ్యాస్తవ రూపికాః
క్రతుమ్॥ గన్ధర్వ ఏషోఽపి తదప్సరో గణాః క్షత్రం చ తద్దహ్నా సదా ప్రపాన్తు
నః॥ తస్మై నమ స్సోఽహతమస్తు తస్మై॥

భుజ్యవే సుపర్ణాయ యజ్ఞాయ గన్ధర్వాయేదం న మమ॥

- తాభ్యో నమ స్సోఽహతమస్తు తాభ్యః॥

దక్షిణాభ్యోఽఘరోభ్య స్తవాభ్య ఇదం న మమ॥

- స విశ్వకర్మా చ మనః ప్రజాపతిర్ ఋక్సామ వహ్నిత్వక దేవతాః క్రతుమ్॥
గన్ధర్వ ఏషోఽపి తదప్సరో గణాః క్షత్రం చ తద్దహ్నా సదా ప్రపాన్తు నః॥
తస్మై నమ స్సోఽహతమస్తు తస్మై॥

ప్రజాపతయే విశ్వకర్మణే మనసే గన్ధర్వాయేదం న మమ॥

- తాభ్యో నమ స్సోఽహతమస్తు తాభ్యః॥

ఋక్సామేభ్యోఽఘరోభ్యో వహ్నిభ్య ఇదం న మమ॥

- విశ్వవ్యచా హీషిర వాత నామక శ్లాఘాపో ముదాఖ్యా మమ హోమ కర్తృ।
గర్ధర్వ ఏషోఽపి తదప్సరో గణాః క్షత్రం చ తద్ధమ్నా సదా ప్రపాన్తు నః॥
తస్మై నమ స్వాహుతమస్తు తస్మై॥

ఇషిరాయ విశ్వవ్యచసే వాతాయ గర్ధర్వాయేదం న మమ॥

- తాభ్యో నమ స్వాహుతమస్తు తాభ్యః॥

అధ్యోఽప్సరోభ్యో ముదాభ్య ఇదం న మమ॥

- ఇహ చాపి పరత్ర తావకీ కిల రైర్యా భువనస్య తే పతే। మమ రాహి చ
రైభరం చిరం సుధృతిం స్వస్తి మమేమ మీప్సితమ్॥ తస్మై నమ
స్వాహుతమస్తు తస్మై॥

భువనస్య పత్య ఇదం న మమ॥

- మృత్యుః పరాఽత్నా పరమేష్ఠినామకో భూ విశ్వనామ్నో మమ హోమకర్తృ
చ।

- గర్ధర్వ ఏషోఽపి తదప్సరో గణాః క్షత్రం చ తద్ధమ్నా సదా ప్రపాన్తు నః॥

- తస్మై నమ స్వాహుతమస్తు తస్మై॥

పరమేష్ఠినోఽభిపతయే మృత్యవే గర్ధర్వాయేదం న మమ॥

- తాభ్యో నమ స్వాహుతమస్తు తాభ్యః॥

విశ్వస్యా అప్సరోభ్యో భూభ్య ఇదం న మమ॥

● పర్జన్యనామా చ సుభూతి సుక్షితి సువర్వదాఖ్యసా హి భద్రకృత్ పునః।
 తా విద్యుతో వర్షురిమా రుచః క్రతుం గన్ధర్వ ఏషోఽపి తదప్సరో గణాః।
 క్షత్రం చ తద్దహ్నా సదా ప్రపాన్తు న- స్తస్మై నమ స్వాహుతమస్తు తస్మై॥
 సుక్షితయే సుభూతయే భద్రకృతే సువర్వతే పర్జన్యాయ గన్ధర్వాయేదం న
 మమ॥

● తాభ్యో నమ స్వాహుతమస్తు తాభ్యః॥

విద్యుద్భ్యోఽప్సరోభ్యో రుగ్భ్య ఇదం న మమ॥

● స దూరహేతి స్వమృడశ్చ మృత్యురా - యన్తు ప్రజాస్తస్య చ భీరునామికాః।
 గన్ధర్వ ఏషోఽపి తదప్సరో గణాః క్షత్రం చ తద్దహ్నా సదా ప్రపాన్తు నః॥
 తస్మై నమ స్వాహుతమస్తు తస్మై॥

దూరేహేతయేఽమృడయాయ మృత్యవే గన్ధర్వాయేదం న మమ॥

● తాభ్యో నమ స్వాహుతమస్తు తాభ్యః॥

ప్రజాభ్యోఽప్సరోభ్యో భీరుభ్య ఇదం న మమ॥

● కామస్స చారుః కృపణేన్ద్రియార్థగ - స్సంశోచయన్తోఽభృశ మాధయశ్చ
 తాః। గన్ధర్వ ఏషోఽపి తదప్సరో గణాః క్షత్రం చ తద్దహ్నా సదా ప్రపాన్తు
 నః॥ తస్మై నమ స్వాహుతమస్తు తస్మై॥

చారవే కృపణకాశినే కామాయ గన్ధర్వాయేదం న మమ॥

● తాభ్యో నమ స్వాహుతమస్తు తాభ్యః॥

ఆభిభ్యోఽప్సరోభ్య శోచయన్తీభ్య ఇదం న మమ॥

- ఇహ చాపి పరత్ర తావకీ కిల రైర్యా భువనస్య తే పతే। స న ఆభర సౌఖ్య ముర్వరం సతతం క్షత్రియ భూసురేషు చ॥ తస్మై నమ స్వాహుతమస్తు తస్మై॥

భువనస్య పత్యే బ్రహ్మణోఽభిపతయ ఇదం న మమ॥

(ప్రజాపతిం మనసా ధ్యాయన్)

➤ ప్రాజాపత్యా

- విశ్వాని జాతాని సమేతి కస్యమ - స్వత్తో జగత్సర్వమిదం ప్రజాయతే। యత్యామ మాప్తుం జుహుమ.స్తదస్తు నః పునా రయీణాం పతయో భవేమ హి॥

ప్రజాపతయ ఇదం న మమ॥

➤ వ్యాహృతయః

- స్వాహుతం స్యాదిదం తస్మై భువోఽభిపతయేఽగ్నయే॥

అగ్నయ ఇదం న మమ॥

- స్వాహుతం స్యాదిదం తస్మై భువః పాత్రే చ వాయవే॥

వాయవ ఇదం న మమ॥

- స్వాహుతం స్యాదిదం తస్మై సూర్యాయ స్వర్గలోకపే॥

సూర్యాయేదం న మమ॥

- అకార్ష మస్సిన క్రతుసంవిధానే న్యూనాతిలిక్తాన్యయథావిధి ప్రాక్।
అగ్నిస్తదేనః ప్రవిమోచ్య విద్వాన్ స్విష్టం క్రియాత్ స్వాపలుతమస్తు
సర్వమ్॥

అగ్నేయే స్విష్టకృతే ఇదం న మమ॥

➤ పరిధి ప్రహరణమ్ - విసర్జనమ్

- ❖ పరిధి ప్రహరణ పక్షే - మధ్యమ పరిధిం ప్రహృత్య, ఇతరౌ
యుగపత్నహరన్, ఉత్తరార్ధస్యగ్ర మంగారేషూపోహతి। పరిధీ నభిమన్త్య,
ఆఘార సమిధౌ ప్రహరతి। తనుభ్య ఇదం న మమ।
- ❖ (సంస్కార ప్రాయశ్చిత్త శాన్తి కర్మసు పరిధీనాం విసర్జనమ్, పౌష్టికేషు
ప్రహరణమితి నిర్ణయః। చరుహోమే కృతే సంస్రావహోమః, నాన్యత్రేతి చ)
- ❖ విసర్జన పక్షే శమ్యా అపోహ్య, మధ్యమపరిధిం విసృజ్య, ఇతరౌ
యుగపద్విసృజేత్।
- ❖ దర్వా మితరదర్వ్యగ్ర మవధాయ, సస్ర్రావేణాభిజుహోతి। వసుభ్యో
రుద్రేభ్య ఆదిత్యేభ్య స్సస్ర్రావభాగేభ్య ఇదం న మమ॥

➤ ప్రాయశ్చిత్త హోమాః

అస్మిన్ ప్రకృతే కర్మణి, జ్ఞాతాజ్ఞాతాది సకలదోషనిర్మూలకార్యం,
కర్మాంతరిత కర్మవిపర్యాస ప్రాయశ్చిత్తార్థం, స్వరాక్షర పదవృత్త వర్ణలోప
ప్రాయశ్చిత్తార్థం, వాజ్ఞీయమలోప ప్రాయశ్చిత్తార్థం, ఋత్విజ్ఞేధ్య

ప్రాయశ్చిత్తార్థం, సున్దాఽది దోషప్రాయశ్చిత్తార్థం, మిన్దాఽదిదోష
 ప్రాయశ్చిత్తార్థం, సమస్త భయాద్యుపద్రవ దోషనిర్మరణార్థం, అగ్న్యపఘాత
 ప్రాయశ్చిత్తార్థం, సర్వప్రాయశ్చిత్తార్థం చ- ఆజ్ఞాఽహుతీర్హ్వామి॥

- ఆజ్ఞాతం యత్త్వనాజ్ఞాతం యజ్ఞే చ క్రియతే మిథుః అగ్నే కల్పయ తద్యజ్ఞే
 యథాతథవి.దస్యహో॥

అగ్నయ ఇదం న మమ॥

- యజ్ఞః పురుష ఏనామూ అన్యోన్యేన సుసంమితౌ అగ్నే కల్పయ తద్యజ్ఞే
 యథాతథవి.దస్యహో॥

అగ్నయ ఇదం న మమ॥

- అనుగ్రహాత్ త్వద్ధరివన్ మహేన్ద్ర భూయిష్ఠభాజో బహులం భవేమః గిరో
 యది స్యు స్స్వరవర్ణతో వా ఆప్యాయయోనాః పరివర్ధకస్సన్॥

ఇన్ద్రాయ హరివతే వర్ధమానాయేదం న మమ॥

- త్రివిక్రమో విష్ణురిదం జగత్త్రయం త్రిభిః పదై రాక్రమమాణ ఉత్తమః॥
 ముమోగ్ధు దోషం వచసాం స కర్తణాం యతో హి హోమ సుఫలో
 భవేన్తమ॥ విష్ణవ ఇదం న మమ॥
- శివంకరం త్వమ్భకమీశ్వరం యజే- సుగన్ధికం పుష్టి వివర్ధనం పరమ్॥
 ముచ్యేయ మృత్యోలివ బన్ధనాత్ సనా- దుర్వారుకం
 మాఽప్యమృతా.తృదాచన॥ త్వమ్భకాయేదం న మమ॥
- విద్వద్భి.శ్చాప్యవిద్వద్భిర్ బుత్విగ్ధి.లిహ యద్ధుతమ్॥ అంహసోఽస్మా దగ్నిదేవ
 - త్వద్ధాదేవీ ముమోగ్ధు నః॥ అగ్నిశ్రద్ధాభ్యామిదం న మమ॥

- అసన్దత్ పృథివీం ద్యౌస్సా గా అసన్ద.ద్యువర్షభః| భువనాని చ విశ్వాని
యజ్ఞః ప్రజనకోఽపి చ|| సన్దాదేవ ప్రజాయన్తే ప్రజాశ్చాపి వృషాఽదయః|
జనయేమ వయం సన్దాత్ సన్దదోషః ప్రణశ్యతాత్||

సన్దాదిభ్యో దేవతాభ్య ఇదం న మమ||

- మమర్షిణో యత్ క్రతుహోమ సంవిధా- వంగస్య మిన్దా సమభూత్
స్వరూపతః| అగ్నిస్తదంగం పున రాహర.త్వరం స జాతవేదాః కృపయా
విచర్షణిః|| అగ్నయే జాతవేదసే విచర్షణయ ఇదం న మమ|| (మిన్దా -
హింసా)
- చక్షు.లిన్ద్రియ.మేతేఽదు - రగ్ని.లిన్ద్రో బృహస్పతిః| అశ్వినా.వాదభీయాతాం
భవేమ జ్ఞానచక్షుషః|| అగ్నీన్ద్ర బృహస్పత్యశ్వభ్య ఇదం న మమ||
- సమిన్దతాం త్వా వసవోఽపి రుద్రా బ్రహ్మేదితేయా వసునీధ నిత్యమ్|
తనూర్హృతైర్వర్షయ సప్తధామన్ సత్యాస్సు.రేతే యజమాన కామాః||

అగ్నయే వసునీధాయేదం న మమ||

- భూలోకస్య భువస్స్వర్గ లోకయో రభిపః ప్రభుః| ప్రజాపతిర్ జగత్ప్రృష్టా
తస్మై స్వాహుత మస్త్విదమ్|| ప్రజాపతయ ఇదం న మమ|

➤ పూర్ణాహుతి ప్రయోగః

- ఆజ్యం ద్వాదశకృత్వస్తు గృహీత్వా పూరయేత్సూచమ్| తయా
చాజ్యపాతిః కార్యా సా పూర్ణాహుతిలిప్యతే||

పూర్వోక్తవంగుణవిశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ, శ్రీ పరమేశ్వర
 ప్రీత్యర్థం అముక హోమసమ్పూర్ణతా సిద్ధ్యర్థం, పూర్ణాఽపఘతిహోమం
 కరిష్యే॥

ద్వాదశగృహీతేనాజ్యేన స్రుచం పూరయిత్వా,
 ఏకం, ద్వే, త్రీణి, చత్వారి, పంచ, షట్, సప్త, అష్టా, నవ, దశ, ఏకాదశ, ద్వాదశ

➤ పూర్ణాఽపఘతి మంత్రః

- అగ్నే తవేమా స్సమిధోఽపి సప్త జిహ్వోశ్చ హోత్రా అపి సప్త మన్తాః।
 ప్రేయాంసి ధామాని చ సప్తధేజ్య! త్వమాప్యణైనా మమ సప్త యోనీః॥
 తస్మై నమ స్వాహుతమస్తు తేఽగ్నే॥

అగ్నేయే సప్తవత ఇదం న మమ॥

- పూర్ణాఽపఘతి రియం ఖ్యాతా పూర్ణా ఆపఘతయో యయా। ఇష్ట్యా
 సర్వోత్తమాం యాం వై యజ్వాఽపి ప్రతితిష్ఠతి॥

పూర్ణాఽపఘతి ముహూర్త స్సముహూర్తోఽస్తు।

❖ హస్తం ప్రక్షాల్య, ఆతమితోః ప్రాణానాయమ్య, విష్ణుర్విష్ణుర్విష్ణుః॥

సంకల్ప ప్రభృత్యేతత్క్షణ పర్యంతం నానాప్రకారేణ- సమ్భవిత సకలదోష
 నిర్హరణార్థం, సర్వప్రాయశ్చిత్తం హోష్యామి।

- భూలోకస్య భువస్స్వర్గ లోకయోరధిపః ప్రభుః। ప్రజాపతిర్ జగత్సృష్టా తస్మై
 స్వాహుత మస్త్విదమ్॥

ప్రజాపతయ ఇదం న మమ।

➤ ఉత్తర పరిషేచనమ్

- ❖ అదితేఽనుమతిర్దత్తా। (ఇతి దక్షిణతః ప్రాచీనమ్)
- ❖ త్వయా చాఽనుమతే తథా। (ఇతి పశ్చాదుదీచీనమ్)
- ❖ సరస్వత్యన్వమంస్థాశ్చ। (ఇత్యుత్తరతః ప్రాచీనమ్)
- ❖ ప్రాసువ స్సవిత్ప్రభో॥ (ఇతి సమంతం పరిషిచ్య)

➤ పూర్ణపాత్ర తన్త్రమ్ - మార్జనమ్

- ❖ ప్రణీతాస్వప ఆనీయ, అక్షతోదకైః పూరయిత్వా, అభిమన్త్య
- సత్స్వరూపాశ్చ తా ఆప - స్తన్వతాం మమ సత్ సదా। సర్వస్వరూపా తా ఆప - స్సర్వం మే కుర్యు.రీప్సితమ్॥
- పూర్ణాస్తాః పూర్ణపాత్రస్థాః పూర్ణం మేఽస్తు సదా శుభమ్। అక్షయ్యా ఆప ఏవేమా మమాక్షయ్యం సదా భవేత్॥

➤ దిజ్కార్జనమ్

- ❖ దేవాః ప్రాగ్గీశి మార్జన్తు। (ప్రాచ్యాం)
- ❖ దక్షిణస్యాం చ పూర్వజాః। (దక్షిణస్యాం)
- ❖ గృహోఽద్యాః పశవః పశ్చాత్। (ప్రతీచ్యాం)
- ❖ ఉత్తరోఽపాం గణాస్తథా॥ (ఉదీచ్యాం)
- ❖ యజ్ఞేశాఽద్యాశ్చ సకలా దేవాః ఊర్ధ్వదిశి స్పృతాః। (ఊర్ధ్వాయాం)
- ❖ పత్స్యంజలావపాం నినయనమ్
- ఆపో వః ప్రహిణోమి స్వాం యోని.మబ్ధం చ మత్ పయః। మా పరాసేచి భూయాస - మచ్ఛిద్రః ప్రజయా సదా॥

- పూర్ణపాత్రం ప్రణీయాథాం-జలౌ యత్ సిచ్యతే జలమ్| తత్ప్రజావృద్ధిదం
భూయా - ద్యజమాన.కులస్య వై||
- తేనైవ సదపత్యేన నరః పూర్ణో యథా భవేత్| ముఖం విమృశ్యావభృథ -
జలం ప్రాక్షేత్ తదీప్సయా|| అక్షతాన్ శిరసిధారయేత్|

➤ మార్జన మన్తాః

- సురాస్తామభిషించన్తు బ్రహ్మ విష్ణు మహేశ్వరాః|
వాసుదేవో జగన్నాథ - స్తథా సంకర్షణో విభుః||
- ప్రద్యుమ్నశ్చానిరుద్ధశ్చ భవన్తు విజయాయ తే|
ఆఖిణ్డలోఽగ్నిర్భగవాన్ యమో వై నిర్మతిస్తథా||
- వరుణః పవనశ్చైవ ధనాధ్యక్ష స్తథా శివః|
బ్రహ్మణా సహితా స్సర్వే దిక్పాలాః కీర్తిదాస్తథా||
- పుష్టితృద్ధా క్రియా చైవ రతిర్దేధా ధృతిస్తథా|
ఋద్ధిరజ్జ తథా శాన్తిః కాన్తి స్తుష్టిశ్చ మాతరః||
ఏతాస్తామభిషించన్తు దేవపత్న్య స్సమాగతాః||
- ఆదిత్య శ్చన్ద్రమా భౌమో బుధ జీవసితార్కజాః|
గ్రహస్తామభిషించన్తు రాహుః కేతుశ్చ తర్పితాః||
- దేవ దానవ గన్ధర్వ యక్షరాక్షస పన్నగాః|
ఋషయో మునయో గావో దేవమాతర ఏవచ||
- దేవపత్న్యో ద్రుమా నాగా దైత్యాశ్చాప్సరసాంగణాః|
- అస్మాణి సర్వశస్మాణి రాజానో వాహనాని చ|

ఔషధాని చ రత్నాని కాలశ్లాపాం గణాస్తథా॥

- సరిత స్నాగరా శైలా - స్తీర్థాని జలదా నదాః।
ఏతే త్వామభిషించన్తు సర్వకామార్థ సిద్ధయే॥

➤ దక్షిణాదానమ్

జయాఽది బ్రహ్మ విసర్జనాన్తే, భవత్కృతబ్రహ్మత్వ దక్షిణాం
మానసోత్సాహ పరిమిత హిరణ్యం, తుభ్యమహం సమ్ప్రదదే న మమ॥

➤ ఉత్తర తన్తమ్

- ❖ ప్రాగాది పరిస్తరణాన్యత్తరే విస్సజేత్। అగ్నేస్త్పణాన్యపచినోతి। తేజస్వీ
యశస్వీ బ్రహ్మవర్షసీ భవతి - ఇతి విజ్ఞాయతే।
- ❖ పునరలంకృత్య- అగ్నయే నమః, హుతవహాయ నమః, హుతాశినే నమః,
కృష్ణవర్షనే నమః, దేవముఖాయ నమః, సప్తజిహ్వాయ నమః,
వైశ్వానరాయ నమః, జాతవేదసే నమః, మధ్యే శ్రీమద్యజ్ఞేశ్వరాయ
నమః॥
- ❖ హోమాన్తే, యజ్ఞేశ్వరాయ నమః। హుతశిష్ట మాజ్యోపహార నైవేద్యం
నివేదయామి।

➤ ప్రదక్షిణ నమస్కారమన్తాః

- అగ్నే త్వం నయ రాయేఽస్మాన్ సుపథేన విదుత్తమ। జుహ్వాతాం
నాశయైనాంసి కుల్యేమహి నమాంసి తే॥

- నమస్తే గార్హపత్యాయ నమస్తే దక్షిణాగ్నయే! నమ ఆహవనీయాయ మహావేద్యై నమో నమః!
- కాణ్డవ్యయోపపాద్యాయ కర్మబ్రహ్మ స్వరూపిణే! స్వర్గాపవర్గ రూపాయ యజ్ఞేశాయ నమో నమః!
- యజ్ఞేశాచ్యుత గోవింద మాధవానంద కేశవ! కృష్ణ విష్ణో హృషీకేశ వాసుదేవ నమోస్తుతే॥

➤ **అభివాదనమ్**

చతుస్సాగర ... అభివాదయే॥

➤ **విష్ణుస్మరణమ్**

- ప్రమాదాత్కర్వతాం పుంసాం ప్రచ్యవేతాధ్వరే యది! స్మరణాదేవ తద్విష్ణో స్సంపూర్ణం స్యాదితి స్మృతిః॥
- యత్కర్మ కుర్వతాం పుంసాం కర్మలోపాః భవేద్యది! తత్కర్మ సఫలం కుర్యు- స్తిస్త్రః కోట్యో మహర్షయః!
- అపరాధసహస్రాణి క్రియంతే హర్షిశం మయా! దాసోయమితి మాం మత్వా క్షమస్వ పరమేశ్వర॥
- యత్కరోమి యదశ్నామి యజ్ఞహోమి దదామి యత్! యత్తపస్యామి వార్షిష్ఠీయ తత్కరోమి త్వదర్పణమ్॥
- కర్తా క్రియాణాం స స ఇజ్యతే క్రతు స్స ఏవ తత్కర్మఫలం చ యచ్చ! స్రుగాది యత్నాధన మప్యశేషం హరేర్న కించిద్వ్యతిరిక్తమస్తి॥

➤ **ప్రార్థనమ్**

- స్వస్తి॥ శ్రద్ధాం మేధాం యశః ప్రజ్ఞాం విద్యాం బుద్ధిం శ్రియం బలమ్॥
ఆయుష్యం తేజ ఆరోగ్యం దేహి మే హవ్యవాహనమ్॥

యస్య స్మృత్యా చ నామోక్త్యా తపో హోమ క్రియాదిషుః స్యాన్మునః
సంపూర్ణతాం యాతి సద్యో వందే తమచ్యుతమ్॥ మస్తహీనం క్రియాహీనం
భక్తిహీనం పుతాశన॥ యద్దుతం తు మయా దేవ పరిపూర్ణం తదస్తు తే॥
అనేన మయా కృతేన .. హోమేన భగవాన్ సర్వాత్మకః, శ్రీ
యజ్ఞేశ్వరస్సుప్రీణాతు॥ ఏతత్ఫలం సర్వం శ్రీపరమేశ్వరార్పణమస్తు॥

➤ విసర్జనమ్

- గచ్చ గచ్చ సురశ్రేష్ఠ స్వస్థానం పరమేశ్వర॥ యత్ర బ్రహ్మేదయో దేవాస్తత
గచ్చ పుతాశనమ్॥

యజ్ఞేశ్వరాయ నమః యథాస్థానం ప్రతిష్ఠాపయామి॥ శోభనార్థం క్షేమాయ
పునరాగమనాయ చ॥

➤ రక్షాధారణమ్

- జమదగ్ని మలీచ్యాది మునీనాం తుష్యతాం హి యత్॥ ఆయుష్యం
త్రిగుణం స్యాచ్చ తదస్తు మమ సర్వదా॥ రక్షాం గృహ్ణామి॥

పురుషసూక్తమ్

- సహస్రశీర్షః పురుషః- స్సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్॥
స వృత్వా విశ్వతో భూమిః- మత్వతిష్ఠ ద్దశాంగులమ్॥ 1
- భూతం భవ్యం చ యత్సర్వ - మిదం పురుష ఏవ హి॥

- ఈశాన. సోమ్య మృతత్వస్య యశ్చాన్వేనాఽతిరోహతి॥ 2
- ఏతావా.న్తహిమాఽస్యైవ తస్మాజ్జ్యాయాన్ స పూరుషః।
పాదోఽస్య సర్వభూతాని త్రిపాద.మమృతం దివి॥ 3
 - ఉచై.రస్తి త్రిపా.దేష పాదస్తు పునరాఽభవత్।
తత.స్స సర్వాన్ వ్యాప్తోఽభూత్ సాశనానశనా.నవి॥ 4
 - తస్మా.దజాయత విరాడ్ విరాజ.శ్చాఽభి పూరుషః।
స భూమిం పురతః పశ్చా. - దధోర్ధ్వం చాఽత్యరిచ్యత॥ 5
 - పురుషం యం పశుం కృత్వా దేవా యజ్ఞం వితేనిరే।
తత్రాఽఽజ్యం తద్వసన్తర్తు. - రిధో గ్రీష్మ శ్యరద్ధవిః॥ 6
 - పరిధీనాం సప్తసంఖ్యా త్రిసప్త సమిధోఽభవన్।
దేవా యజ్ఞం చ తన్వానా బబన్ధుః పురుషం పశుమ్॥ 7
 - తం బర్హిషి చ సంప్రాక్షన్ జాతం పురుష.మగ్రతః।
తేనాఽయజన్త దేవా యే సాధ్యాశ్చ ఋషయోఽపి చ॥ 8
 - తస్మా.త్సర్వపలుతా.ద్యజ్ఞాత్ పృషదాజ్యం సుసమ్భృతమ్।
గ్రామ్యాంశ్చాఽఽరణ్యకాం.శ్చక్రే వాయవ్యాన్ పురుషః పశూన్॥ 9
 - తస్మా.త్సర్వపలుతా.ద్యజ్ఞా. - దృక్సామాని ప్రజ్జరే।
ఛన్దాంసి చ యజు. స్తస్మా. - ద్యజ్ఞా.త్సంజజ్జరే తతః॥ 10
 - అశ్వా. స్తస్మా. దజాయన్త తథోభయదతశ్చ యే।
గావ.శ్చాఽజావయ. స్తస్మా. - త్సంజాతా యజ్ఞకర్తృణః॥ 11
 - యదా తం వ్యదధు. ర్దేవాః కతిధా తం వ్యకల్పయన్న్।

కౌ బాపూ కిం ముఖం త్వస్య చోరూ పాదౌ చ కౌ కృతౌ॥ 12

● ముఖ. మాసీ. ధ్వాహ్నోస్య క్షత్రియౌ బాహుజస్తథా।
ఊరుభ్యామస్య వైశ్యోభూ. - చూద్రః పద్భ్యా మజాయత॥ 13

● చన్దమా మనసో జజ్ఞే సూర్యో నేత్రా దజాయత।
ఇన్ద్రశ్చాగ్నిశ్చాస్య వక్త్రా- ద్వాయుః ప్రాణా దజాయత॥ 14

● నాభ్యా జజ్ఞే చాన్తరిక్షం శిరసో ద్యౌరవర్తత।
భూమిః పద్భ్యాం దిశ. శ్రోత్రా- దేవః లోకా. నకల్పయత్॥ 15

● యస్తు సర్వాణి రూపాణి కృత్వా నామాని చ స్వయమ్।
భీర ఆస్తే త.మాదిత్య- వర్ణం చ తమసః పరమ్॥
మహాన్త. మేనం పురుషం వేదాహం స్వాత్మరూపిణమ్॥ 16

● ధాతా పురస్తా. దిన్దాయ చోపదేశ మదాధ్వయమ్।
అథ ప్రవిద్వా. నిన్దశ్చ సర్వత్రాఖ్యాపయచ్ఛ తమ్॥ 17

● తమేవం పురుషం జాన. - న్నమృతో భవతీహ వై।
యథోక్త పురుషజ్ఞానా. - న్నాన్యోధ్వామృత సిద్ధయే॥ 18

● దేవా యజ్ఞేనాయజన్త యజ్ఞం వై యజ్ఞపూరుషమ్।
జగద్రూప వికారాఖ్యా. - స్తే ధర్మాః ప్రథమేభవన్న్॥ 19

● యత్ర పూర్వే చ సాధ్యాశ్చ సన్తి దేవా స్సనాతనాః।
సచన్తే తం మహాత్మానో నాక. మానన్ద చిద్ధనమ్॥ 20

● అద్భ్యః పృథివ్యా. స్సారాచ్ఛ పురుష. స్సమవర్తత।
విశ్వకర్మాస్య రూపాణి త్వష్టా కృత్వా ప్రవిష్టవాన్॥

పురుషస్య తు విశ్వత్స్య- మాజానం పూర్వమేవ హి॥ 21

- వేదాఽహ. మేతం పురుషం మాయయా విశ్వరూపిణమ్।
స్వయ.మాదిత్యవర్ణం చ మహాంతం తమసః పరమ్॥
తమాత్మత్వేన యో వేత్తి సోఽమృతత్వ మిహోఽశ్నుతే।
నాన్యః పన్థా విద్యతే వై బ్రాహ్మీస్థితి మభీష్పతామ్॥ 22

- బ్రహ్మణ్ణగర్భ సంస్థోఽసౌ పరమాత్మా ప్రజాపతిః
అజాయమానో బహుధా జాయతే స్యాత్త మాయయా।
తద్యోనిం పరిజానన్తి ధ్యానయోగేన పణ్డితాః।
వృత్తిచైతన్యరక్షీనాం భీరా ఇచ్ఛన్తి తత్పదమ్॥ 23

- ఇన్ద్రియార్థ ప్రకాశో యో- దేవానాం యః పురోహితః।
యో దేవేభ్యః పూర్వ.మాసీత్ తస్మై బ్రాహ్మారుచే నమః॥ 24

- రుచం బ్రాహ్మం సముత్పాద్య దేవా అగ్రే సమూచిరే।
యస్త్వైవం బ్రాహ్మణో విద్యాత్ తస్య దేవా వశే సదా॥ 25

- హ్రీశ్చ లక్ష్మీశ్చ తే పత్స్వాయే శ్రీయేతే బుధై.స్సదా।
అహోరాత్రే చ తే పార్శ్వే తారాస్తే రూపమేవ చ।
అశ్వినౌ యా.వశ్శువాతే లసితం ముఖ.మేవ తే
అము.మిష్టం సర్వమేవ మహ్యం యచ్ఛ జగత్ప్రభో॥ 26

శ్రీసూక్తమ్

- సువర్ణవర్ణాం హరిణీం సువర్ణ రజతస్రజమ్।
చన్ద్రాం స్వర్ణమయీం లక్ష్మీం జాతవేదో మ ఆహ్వాయ॥ 1

- తాం మ ఆహ్వాయ హే దేవ లక్ష్మీం దివ్యా మనస్యగామ్।
యస్యాన్తు ప్రాప్నుయాం హేమ గా అశ్వాన్ పురుషా నహమ్॥ 2
- రథమధ్యా. మశ్వపూర్వాం గజనాదప్రబోధినీమ్।
ఉపాప్హ్వయే శ్రియం దేవీం సా శ్రీ.ర్కాం జుషతాం సదా॥ 3
- కాం సున్మితాం హేమవర్ణా.- మార్దాం జ్యోతిస్స్వయాపిణీమ్।
తృప్తాం పూజాస్ దిభి.ర్భక్తాం.- స్తర్పయన్తీం వరాస్ దిభిః।
పద్మవర్ణాం పద్మవాసాం తాం మాం ప్రత్యాహ్వాయే శ్రియమ్॥ 4
- చన్ద్రప్రభాం యశోభాసా.- ముదారాం దేవపూజితామ్।
పద్మినీ.మీం శుభాం లోకే ప్రపద్యే శరణం శ్రియమ్।
దేవి మే నశ్యతా మశ్రీ. - స్త్వాం శ్రీలక్ష్మీ. మహాం వృణే॥ 5
- భానువర్ణే బిల్వభూజ.- స్తపసస్తేఽధ్యజాయత।
తవాఽనుకమ్పయా దేవి వనస్పతి ఫలాని వై।
ఆభ్యస్తరాశ్చ బాహ్యోశ్చా- ఽలక్ష్మీ. స్సర్వాః మదన్తు మే॥ 6
- ప్రాప్నోత్తు మాం దేవసఖః కీర్తి.ర్తే మణినా సహ।
అస్మిన్ లోకే ప్రజాతోఽస్మి కీర్తి.మృద్ధిం దదాతు సా॥ 7
- క్షుత్ప్రృష్టాం మలినాం జ్యేష్ఠాం నాశయా. మృహ. మశ్రియమ్।
అసంమృద్ధీ. రభూతీశ్చ సర్వా నిర్బుధ మే గృహాత్॥ 8
- గన్ధద్వారాం సదాపుష్పాం దురాధర్షాం కలిషిణీమ్।
సర్వభూతేశ్వరీం లక్ష్మీ.- మిహ దేవీ. ముపాప్హ్వయే॥ 9
- ఆకూతి. ర్మనసః కామం వాచస్పత్యం లభేమహి।

పశ్చన్న కీర్తిరూపా సా శ్రీ.రాస్తాం మయి సర్వదా॥ 10

● సుప్రజా.స్నా కర్దమేన ప్రసీద మయి కర్దమ|

కులే వాసయ లక్ష్మీం తాం మాతరం పద్మమాలినీమ్॥ 11

● సృజన్తు చాఽప.స్నిగ్ధాని వస చిక్లీత మే గృహే|

మాతరం చ శ్రీయం దేవీం కులే మమ నివాసయ| 12

● పుష్టి. మార్దాం పుష్కరిణీం సువర్ణాం స్వర్ణమాలినీమ్|

సూర్యాం లక్ష్మీం స్వర్ణరూపాం జాతవేదో మ ఆహ్వాయ॥ 13

● ఆర్దాం యశస్కలీం తస్వీం పిఙ్గలా. మజ్జమాలినీమ్|

చన్ద్రాం స్వర్ణమయీం లక్ష్మీం జాతవేదో మ ఆహ్వాయ॥ 14

● జాతవేదా శ్చాఽహ్వాయతాత్ తాం లక్ష్మీ.మనపాయినీమ్|

యస్యాం ప్రభూతం స్వర్ణఙ్గా పురుషాన్ పరిచారకాన్|

గా అశ్వాన్ పశుసంపత్తిం లభేయ. మహ. మన్వహమ్॥ 15

ఫలశ్రుతి:

● భక్తో యః ప్రయతో భూత్వా శ్రీసూక్తం తు దినేదినే|

జుపమయాత్ సంజపేత్తస్మై శ్రీ.స్సమృద్ధా నిరన్తరమ్॥ 16

ప్రణవ సూక్తమ్

● ఛన్దసా.మృషభో యో వై విశ్వరూపా మహామనుః|

ఛన్దోభ్యోఽమృతరూపేభ్యః ప్రణవ. స్సమ్భుభూవ హ॥ 1

● పరమైశ్వర్య రూపత్వా- దిన్ద ఇత్యపి కీర్తితః|

మేధయా స్పృణుయా.ద్దేవో మాం చ మేధావినం సదా॥ 2

- తేనాఽమృతస్య భూయాసం ధారణస్తదుపాఽసనాత్|
విచర్షణం శరీరం మే జిహ్వో చ మధుమత్తమా|
శ్రూయతాం భూరి కర్ణాభ్యాం తత్ప్రసాదాత్ కృతార్థినః|| 3
- బ్రహ్మకోశోఽసి పిహితో మేధయా ప్రణవాత్క|
మమ శ్రుతం త్వం గోపాయ శబ్దబ్రహ్మ. న్నమోఽస్తు తే|| 4

శ్రద్ధా సూక్తమ్

- శ్రద్ధాయాం హి సమిద్ధోఽగ్నిః-త్వద్ధయా విన్దతే హవిః|
భగస్య శీర్షే యా శ్రద్ధా వచసా వేదయామి తామ్|| 1
- శ్రద్ధే కురు ప్రియం నిత్యం దదతో వాఽపి దిత్సతః|
యజ్వనాం ధార్మికానాఞ్చ శ్రౌత కర్మ ప్రవర్తనామ్|| 2
- శ్రద్ధధానా యథా దేవా దైత్యానాం విజిగీషవః|
ప్రయేతిరే యథా తీవ్రం తాదృక్ సిద్ధ ప్రయత్నతః|| 3
- తమభ్యుదయ. మేతేభ్యో భోజ్యేషు కురు దేవతే|
యజమానా జుహ్వతీహ వాయుగోపా ఉపాఽసతే|| 4
- త్వామేవ దేవి హే శ్రద్ధే - హృద్యయాఽకూతియుక్తయా|
హవిస్సంపాద్య భక్తాస్తే దదతి శ్రద్ధయా భృశమ్|| 5
- శ్రద్ధాం ప్రాతశ్చ మధ్యాహ్నే నిఘ్రుచ్ఛపి వయం రవేః|
సమాహ్వాయామో భక్త్యా త్వాం శ్రద్ధే శ్రద్ధాపయేహ నః|| 6
- ఇదం జగ.ద్విశ్వమేతద్- యాఽభివస్తే చ దేవతాః|
కామస్య మాతరం శ్రద్ధాం హవిషా వర్షయామి తామ్|| 7

మేధా సూక్తమ్

- మేధా దేవీ న ఆగచ్ఛేత్ ప్రీయమాణా శుభప్రదా|
విశ్వాచీ భద్రరూపేయం సామనస్యస్వరూపిణీ|| 1
- ఆగచ్ఛతు భియం మేఽద్య ప్రజ్ఞానం దదతీ సదా|
త్వత్సేవనేన పూతా.సాస్మి హరన్తోఽపి దురుక్తకమ్|| 2
- బృహద్యదేమ విదధే సువీరాః కర్తృణి క్రతౌ|
గతశ్రీరపి జుష్టశ్చేత్ త్వయేహ భవతి ధ్రువమ్|
ఋషిర్వాఽపి విధాతా వా సుమేధా దేవపూజితః|| 3
- చిత్రం వసు సమాప్నో త్వత్ప్రసాదా. న్నహాధనమ్|
దేవి మేధే సంప్రదేయా అస్మభ్యం ద్రవిణాని చ|| 4

భాగ్యసూక్తమ్

- ప్రాతర్వయం సుమనసా సాభాగ్యం కామయామహే.
అగ్నిం ప్రాతః ప్రాతరిన్దం మిత్రావరుణ దేవతే.. 1
- అశ్వినౌ తం భగం ప్రాతః పూషణం బ్రహ్మణస్పతిమ్.
సోమం ప్రాతా రుద్రదేవ.- మాహ్వాయామో హి భక్తితః.. 2
- ప్రాతరేవ భగం దేవ.- ముగ్రం వైరిషు జిత్వరమ్.
విధర్తారణ్ణ జగత ఆదిత్యం తం హ్వాయేమ హి.. 3
- ఆధ్రో దరిధ్రో రాజా చ త్వరమాణోఽపి వా పునః .
భాగ్యం రాజ్యం సుఖం నూనం సాధయేమే వాఙ్ఘాయా.. 4
- య.మాశ్రయన్తి సోతారో ప్రభజేమేతి తం భగమ్.

సర్వభాగ్య విధాతారం	భగ.మావాహయా.మృహామ్..	5
సత్యరాధ.స్సత్యధన-	ప్రకర్షణ నయస్వ నః.	
ఇమా.మనుష్యానబుద్ధిం	దద.ద్రక్ష సదా ప్రభో..	6
గోసమృద్ధిం హయాదీనాం	సమృద్ధిం సాధయన్ పునః.	
పుత్రపాత్రాః మాత్యభృత్యైర్	న్యవతోఽస్మాన్ కురు ప్రభో..	7
వర్తమానే కర్షకరా	భగవన్తో భవేమ చ.	
ప్రపిత్యే సాయమేవఞ్చ	సమృద్ధే.రుదయే రవేః..	8
అహ్నిం మధ్యే చ మఘవన్	భగవన్తో భవేమ చ.	
సూర్యదేవస్య దేవానాం	సుమతౌ స్యామ భాగ్యతః..	9
భగో దేవో హి భగవా.-	నస్మాకం భవతాత్ సదా.	
తేన దేవేన సుప్రీతా	భగవన్తో వయం తథా..	10
సర్వో హి లోకో దేవం	తం జోహవీతి సుఖేష్వయా.	
యజ్ఞేఽస్మాకం స దేవోఽయం	పురపతా భవేద్ భగః..	11
అగ్న్యాధానేష్ఠి. నిర్వాహే	శుచీష్టా పద.మర్పయన్.	
దధిక్రావేవోషస.స్తా.-	స్సన్నమన్తేఽధ్వరాయ తే.	12
వహన్తి స్వద్దనం తూర్ణం	రయిమన్తో హయా యథా.	
ఆవహన్తు భగం దేవ.-	ముషఃకాలాధిదేవతాః..	13
భగదేవోపాస్తికామాః	ప్రాతఃకాల ప్రతీక్షయా.	
విద్యామహే తతోఽద్యోషో.	దేవ్యో గోవాజిహేతవః..	14
వీరవతోఽభద్రరూపా.-	స్సద్దనం భాసయన్తు మే.	

విశ్వమాప్యాయయన్వో వై	దుహతాం పోషకం ఘృతమ్..	15
భగదేవ ప్రసాదేన	రతాన్ ధర్మే ధనాహితాన్.	
ఉషసః కురుత స్వస్తిం	రక్షతాస్మాన్ కృపాలవః..	16

దేవీసూక్తమ్

వాగమ్భుణీ వా ఋషికా	బ్రహ్మీభావేన తస్థుషీ.	
ప్రాతిభాసికసత్యత్యం	న్యరూపయత తత్త్వతః..	1
శుక్తౌ రౌప్యమివాఽధ్యస్తం	జగద్ బహ్మణి భావ్యతే.	
బ్రహ్మీభూతాఽహమేవేహ	దేవతారూపిణీ శయే..	2
చరామి రుద్రరూపేణ	చాఽదిత్యా వసురూపిణీ.	
మద్రూపం వైశ్వదేవఙ్ఘ్ర	కృత్స్నం దైవతమణ్ణలమ్..	3
బిభర్తి మిత్రావరుణా.-	వశ్వినా.వృభికా.వహమ్.	
మయేన్ద్రాగ్నీః బ్రయేతే చ	నామ్నా రూపేణ దేవతాః..	4
శత్రుహంతార.మాహోస్వి-	దభిషోతవ్యమేవ వా.	
సోమం బిభర్తి త్వష్టారం	పూషణం భగ.మన్యహమ్..	5
సుప్రావ్యే తర్పయిత్రేఽస్మై	యజమానాయ సున్వతే.	
ద్రవిణం యజ్ఞఫలకం	దధేఽహం హవిరర్పణాత్..	6
రాష్ట్రీశ్వరీ సంగమనీ	వసూనాం ధనసమ్పదామ్.	
యజ్ఞార్హప్రథమా బ్రహ్మ-	వేత్రీ సంప్రవదామ్యహమ్..	7
జీవరూపేణాఽవిశన్తిం	భూలిస్థాత్రాం సురా విదుః.	
బహువ్యాప్తీం విదధతే	మా.మేవ జగదీశ్వరీమ్..	8

అన్నమత్తా చ విద్రష్టా

ప్రాణితోక్తం శృణోతి యః.

సర్వం మమైవ శక్త్యా హి

కురుతే నాఽత్ర సంశయః.. 9

అవిజ్ఞాతేద.మున్నూఢ.-

స్పంసారాఽవద్రష్టాతితః.

నశ్య.త్యతో విజానీహి

శ్రద్ధేయ.ముపదిశ్యతే. 10

దివిషుద్ధి.రమర్చ్యేశ్చ

మునిభి.ర్యచ్చ సేవితమ్.

వ్యనజ్య పరమం జ్ఞానం

త.దేవాఽనుగ్రహాత్ స్వయమ్.. 11

ఉజ్జహీర్షామి యం యోగ్యం

త.ముగ్రతపసాఽన్వితమ్.

అతీన్ద్రియార్థదర్శిత్వా.-

దృషిం చాఽపి సుమేధసమ్.. 12

సప్తార.మపి ధాతారం -

కుర్వేఽహం విద్ధి భక్తితః.

ఇహ లోకే విముక్తేభ్యో

దదామి చ పరాం గతిమ్.. 13

బ్రహ్మాద్విషం శరుం హస్తుం

త్రిపురాసురసంగరే.

రుద్రస్య ధనురాతానే

మామికైవ హి శక్తతా.. 14

భక్తానాం విజయప్రాప్త్యై

యుధ్యేఽహం సమదే రణే.

ద్యావాపృథివ్యౌ విష్టభ్య

జీవయామి జగన్త్యహమ్.. 15

అస్య లోకసౌఖ్యపరిష్కాత్

పితరం దివ.ముత్స్సుజే.

తన్తుజాతే పటస్యేవ

సమవాయా.దిదం జగత్.. 16

బ్రహ్మేఽభిష్కాయ సగుణం

మమ యోనిం సమాశ్రయామ్.

సముద్ధవన్తి భూతాని

సముద్ధో యత ఏవ సః.. 17

తత్రాఽప్సు వ్యాప్తిశీలాసు

భీవృత్తిషు మమ స్థితిః.

వియాదాద్యం కార్యజాతం

తస్య కార్యం చ భౌతికమ్.. 18

ఇదం విష్ణోర్భగవతః	పాదపాంసుల.ముహ్యతే..	4
నివిశ్య వ్యాప్య వా విష్ణుర్	నిరుక్తే కథ్యతే హరిః.	
తత్సత్తయా జగత్సత్త్వం	భావ్యతే సుజనైస్సదా..	5
నాఽనేకత్వా.దదాభ్యోఽయం	బ్రహ్మేణ్డం రక్షతి ధ్రువమ్.	
చరాచరస్య గమన-	ధర్మాదీన్ ధారయన్ విభుః..	6
అగ్నిహోత్రాఽది కర్మాణి	నిశ్చేయసకరాణి చ.	
అభితిష్ఠన్ సదా పాతి	పాలయన్ సుకృతాం పథమ్..	7
ఇన్ద్రస్య లోకపాలస్య	హరి.ర్యుక్తతమ.స్సఖా.	
తస్యాఽశ్చర్యకరం కర్మ	యజ్ఞానః పశ్యతాఽధునా.	8
యజమానా యేన లోకే	కర్మాణీమాని తన్వతే.	
వస్తుతః కర్తృతా తస్య	ఫలభుక్త స ఏవ హి..	9
అనిరుద్ధం యథాఽకాశే	నిరభ్రే నయనం భవేత్.	
తథా స్పష్టం విలోకన్తే	సూరయః పరమం పదమ్..	10
శాస్త్రప్రసిద్ధం దేవస్య	సర్వాఽధారస్థతాం విభోః.	
బుధా విష్ణుపదం స్వర్గం	సదా నిర్మోహచేతనః..	11
శబ్దార్థయోః ప్రమాదేషు	జాగరూకా విపశ్చితః.	
విపన్య.సోఽస్మత్పవర్గో నః	సమిన్దయతి తత్పదమ్..	12
విష్ణోర్వీర్యాణి కర్మాణి	బ్రవీమి శృణుత ప్రభోః.	
పార్థివాని రజాంసీహ	పరమాణూన్ స నిర్వమే..	13
అజీగణ.న్నిర్నితాని	తస్తమ్భాఽయం త్రివిష్టపమ్.	

త్రివిక్రమత్యాన్మునిభర్-	మహాద్భ.రురు గీయతే..	14
సామికం మణ్డపం	ప్రోక్తం హవిర్ధానప్రసిద్ధికమ్.	
వైష్ణవం హి జగత్ సర్వం	శాలా గృహ సమాకులమ్..	15
విష్ణోర్ లలాటం పృష్ఠజ్ఞా	శ్శస్త్రే తే శోభితే పునః.	
స్వాతం ద్రువం తత.శ్శాలాం	విష్ణవేఽభిమృశామ్యహమ్..	16
వంశో రరాటీ స్థూణా చ	ద్వారో రజ్జుశ్చదీంషి చ.	
గ్రన్థనే బన్ధనే యుక్తా	రజ్జవో విష్ణురూపికాః.	
విష్ణో.స్సదన.మేతస్మిన్	వసామో భద్రమస్తు నః..	17

సోమాతిరేకే స్తోత్రవ్యాః	ప్రాతస్సావే ద్విజోత్తమైః.	
ప్రాయశ్చిత్తే దర్శపూర్ణ.-	మాసయోర్ వాగ్వ్యతిక్రమే..	18
అచ్ఛావాకాఽతిరిక్తోక్తే	చాఽప్తార్యామే ప్రయోజయేత్.	
స్తోత్రియస్యాఽనురూపారాః	విష్ణుప్రీతికరా ఋచః..	19

శివసూక్తమ్ (పంచ బ్రహ్మమన్తాః)

సద్యోజాతమితి ప్రోక్తం	పశ్చిమం శివవక్త్రకమ్.	
ప్రపద్యే భవపాశస్య	బన్ధాన్ముక్తిః ప్రదీయతామ్..	1
భవతిరిక్త మోక్షే మాం-	సంభావయ జగత్పతే.	
భవోద్ధర్తే శివాయాఽస్తు	నతి.ర్నే ప్రత్యగాత్మనే..	2
వామదేవేతి నామ్నోద.-	ముదజ్ఞుఖ.ముదీలితమ్.	
తేన యుక్తాయ దేవాయ	మహాదేవాయ తే నమః..	3
వామదేవం నమామ.స్తం	వామో యస్యాఽస్తి విగ్రహాః.	

సృష్టే: ప్రాగ్భావితత్వాచ్చ	జ్యేష్ఠ. శ్రేష్ఠః ప్రశస్యతే..	4
ప్రలయే రోదనం యస్మాత్	తస్మై రుద్రాయ తే నమః..	
సర్వేషాం ప్రాణినా.మాయుః-	కాల.స్సన్ క్షపయే.ద్యమః..	5
కలం వికురుతే లోకం-	కం సుఖం లాయతే యథా.	
వివిధం కురుతే యేన-	కల వికరణో భవః..	6
బలం వికీర్యతే యేన	బలవికరణో మహాన్.	
సర్వేషాం బలరూపత్వాః-	న్మహాబల ఉదీరితః..	7
ఏనాంసి తు ప్రమథ్నాతి -	బలప్రమథనో బలాత్.	
సర్వభూతాని దమ్యన్తే -	శిక్ష్యన్తే యేన సూరిణా.	
ప్రణామా మే సర్వభూత-	దమనాయ గలీయసే..	8
మన్యతే సర్వ.మిత్యేష -	మనవాన్ కథ్యతే శివః.	
ఉత్కర్షా.దున్తనో దేవో -	సమాధిస్థోఽథవా పునః..	9
మనోఽవస్థాభ్య ఉత్కాన్త -	ఉన్తనో దేవ ఈరితః.	
తస్మై మనోన్తనాయాఽస్తు -	నమస్కారశ్చ మామకః..	10
అఘోర నామతో దేవ-	దక్షిణాఽఽస్యం ప్రసిద్ధతి.	
అఘోరా.స్సాత్త్వికా దేహః.-	స్తస్య శమ్భో.స్సమాహితాః..	11
రాజసా ఘోరరూపాశ్చ -	భువనానాం ప్రవర్తకాః.	
ఘోరాద్ ఘోరతరా.స్సన్తి -	దేహః.స్తామసరూపిణః..	12
గుణత్రయోపేతరూప -	నమోఽఘోర నమోఽస్తుతే.	
శృణన్తి లయకాలే యే	శర్యా రుద్రస్యరూపిణః.	

తేభ్యఃస్సర్వత్రవర్తిభ్యః	ప్రణామా.నర్పయా.మ్యహామ్..	13
నమ.స్తత్పురుషాయాస్తు	శమోః ప్రాగ్దనాయ తే.	
యత్ తత్ సద్ వ్యజ్యతే యేన -	పురుషేణ స మే గురుః..	14
విద్మ.స్తత్పురుషం దేవ.-	మనుగ్రహవశాద్ గురోః.	
దేవం మహాంతం ధ్యాయామో -	మహాదేవః ప్రసీదతు.	
జ్ఞానధ్యాననిమిత్తేన -	స నో రుద్రః ప్రచోదయేత్..	15
ఈశాన.స్సర్వవిద్యానా.-	మూర్ధ్వవక్త్రః ప్రణూయతే.	
ప్రాణినా.మఖిలీనాం య-	ఈశ్వరోస్తు నియామకః..	16
వేదస్యాభిపతి.ర్లప్తా-	జ్ఞానం య.స్సంప్రయచ్ఛతి.	
హిరణ్యగర్భరూపస్య	బ్రహ్మణోభిపతిశ్చ సః..	17
ప్రవృద్ధః పరమాత్మాఽయం -	బ్రహ్మీ మేస్తు శివో విభుః.	
సదాశివ.స్స మే భూయాత్ -	తద్రూపేణ భవామ్యహమ్..	18
మాఽస్మాకం తోకవిషయే -	సంతానే మాఽపి చాఽయుషి.	
మా గోష్వశ్వేషు వీరేషు -	మా భూః క్రుద్ధో నమ.శ్శివ.	
హవిష్మనో వయం తుభ్యం -	నమస్కారాన్ దధామహై..	19
జమదగ్నేః కశ్యపస్య	దేవానామపి లక్షణమ్.	
త్రాయుషం మే త్రయాణాం స్వా.-దాయుషాం వై సమాహృతమ్..		20
త్ర్యమ్బకం తం యజామోఽద్య	సుగంధిం పుష్టివర్ధనమ్.	
విమోచయ త్వం ప్రీత.స్స.-	న్నపమృత్యోశ్చ బంధనాత్.	
విద్యాయా అమృతా.న్తోకం -	మా ప్రాపయ కదాచన..	21

మర్త్యాన్ హస్తుం మృత్యుబన్ధాః ప్రవర్తన్తే సహస్రశః.
 యజ్ఞస్య మాయయా సర్వాః- నహం తాన్ ప్రణుదామి తే..
 స్వాపవతం స్వాదిదం తస్మై - మృత్యవే మృత్యవే పునః.. 22

దశ శాంతి పాఠః

1) భద్రం శ్రూయాస్త హే దేవాః కర్ణాభ్యాం శుభముత్తమమ్.
 పశ్యేమ నయనాభ్యాఞ్చ స్థిరాజైస్తనుభిర్వయమ్.. 1
 తుష్టిమస్తస్సమ్భవేమ పూర్ణమాయుర్వ్యశేమహి.
 హిత్వాపమృత్యుం సుదృఢాః- స్వామి దేవహితే సదా.. 2
 ఇన్ద్రో వృద్ధత్రవాః పూషా విశ్వవేదా దధాతు నః.
 అరిష్టనేమిస్తార్క్ష్యో నః- స్వస్తి చాపి బృహస్పతిః.. 3
 ఆధిభౌతిక శాన్తిర్ష- ఆధిదైవిక శాన్తితా.
 ఆధ్యాత్మికీ చ శాన్తిర్షః - పరమాత్మా ప్రసాదయేత్.. 4

2) నమో బ్రహ్మన్నగ్నిదేవ నమః పృథివి దేవతే.
 నమస్కుర్వే ప్రతిదినం సర్వా ఓషధయః పునః.
 వాచే నమో వాక్పతయే - విష్ణవే బృహతే నమః.. 1
 ఆధిభౌతిక శాన్తిర్ష- ఆధిదైవిక శాన్తితా.
 ఆధ్యాత్మికీ చ శాన్తిర్షః- పరమాత్మా ప్రసాదయేత్.. 2

3. శఙ్ఖుర్భూహస్పతేః పుత్రః- స్వస్తి గాకర్తా క్రతౌ సదా.
 స ఏవ పరమాత్మా చ విష్ణురాఖ్యాత ఉత్రమః.. 1
 యజ్ఞాయ యజ్ఞపతయే తస్య గాతుం వృణీమహే.

తత్పథా కుశలం యస్తో	దైవీం స్వస్తిం భజామహే..	2
శ్రౌతకర్తృ చరామోఽద్య	మానుషీ స్వస్తిరస్తు నః.	
భేషజం సర్వపాపానాం	కర్తేదం పార్యతాం శుభమ్.	
చతుష్పదాం మనుష్యాణా.-	మస్మాకం శాన్తిరస్తు చ..	3
అధిభౌతిక శాన్తిర్న-	అధిదైవిక శాన్తితా.	
అధ్యాత్మికీ చ శాన్తిర్నః-	పరమాత్మా ప్రసాదయేత్..	4

4. నమో వాచే యోదితా స్యాద్- యా చాఽప్యనుదితా భవేత్.

సర్వకర్మాఽఽధారభూత-	మన్తమూర్త్యై నమో నమః..	1
నమో వాచస్పతే దేవ	ఋషిభ్యోఽపి నమో నమః.	
యుగాన్తేఽన్తర్హితాన్ వేదాన్	సేతిహాసాన్ మహర్షయః..	2
లేభిరే తపసా పూర్వ-	మనుజ్ఞాతా.స్వయమ్భువా.	
తాదృఙ్మహర్షిసంఘాతం	తత్తన్నన్తప్రవర్తకాన్..	3
అహం మన్తపతీన్ నిత్యం	ప్రణమామి సభక్తికః.	
మా మాం పరాదుర్భునయో-	శ్రద్ధధానం జడం నరమ్..	4
దర్పాఽలస్యప్రమాదేభ్యో	మా పరాదాం మునీ.నహమ్.	
వర్ధతా.మార్షవిద్యేయ.-	మాదరేణాఽవయో.త్తిథః..	5
మా భూ.దవజ్ఞా కచ్చి.న్తే-	వేదే మునిషు మా క్వచిత్.	
దేవజుష్టాం శివాం వాచ.-	మదస్మాం ప్రవదాన్యహమ్..	6
విశ్వేషాం దేవవర్గాణాం	స్తోత్రరూపా.మతన్వితః.	
శర్క మహ్యం ద్యులోకశ్చ	కుర్యాత్ కర్కణ్యవిఘ్నతా..	7

పృథివీ శర్మకర్త్రీ స్యా-	జ్జగత్ సర్వం సుఖప్రదమ్.	
సూర్య-శస్త్ర-శర్మ దద్యా-	జ్జగత్ ప్రపౌ ప్రజాపతిః..	8
నిదానం జగతో యన్వే	బ్రహ్మ స్యా చ్చర్మదాయకమ్.	
వేదవాక్యం బ్రవీ.మ్యద్య	నిష్ఠాయుక్తో దృఢవ్రతః..	9
తేజ.శ్శరీరకాన్తిర్వే	సత్కార్యకరణా.ద్యశః.	
తపో వ్రతాఽఽదినియమా -	బ్రహ్మ స్వాధ్యాయ ఏవ చ..	10
యథాఽర్థకథనం సత్యం	భవతా.ద్వేదపారతః.	
ఉత్పత్తిం పఞ్చభూతానాం	స్వరూపం భువనస్య చ..	11
సృష్టిం భౌతికవస్తునాం	వదిష్యే జ్ఞానతోఽన్వహమ్.	
ఆనుకూల్యం సుఖం శాన్తిర్-	నిత్యే కర్మణి మే భవేత్..	12
ఉపస్తరణ.మాధారో.	మయోపస్తీర్యతాం తతః.	
ప్రజాయై చ పశూనాం వా-	ఉపస్తరణ.మస్తు మే..	13
యద్యాధారాన్తరం న స్యాత్	ప్రజానాఞ్చ చతుష్పదామ్.	
ఉపస్తరణమేవాఽహం	భూయాసం లోకరక్షణే..	14
ప్రాణాపానౌ హి వాయూ మాం	పరిపాతం సుమజ్గలా.	
ప్రాణాపానౌ హి వాయూ మాం	మా హాసిష్టాం సుమజ్గలా..	15
దూరీకృతేఽపమృత్యా చ	మాధుర్య ఫలసాధకమ్.	
కర్మ సజ్కల్పయిష్యామి	సుకృతం జనయా.మ్యహమ్..	16
నిర్వహామి శుభం కర్మ	వదేయం వచనం శుభమ్.	
బ్రువే మధుమతీం వాచం	దేవేభ్యో యతనా.దహమ్..	17

శ్రోతు.మత్సరమధురాం	శుశ్రూషేణ్యాం పితృష్వహమ్.	
మత్పూర్వేషు మనుష్యేషు	మధు వాచో బ్రవీమ్యహమ్..	18
తథావిధం మాం ద్యుషదో	రక్షన్తు మధుభాషిణమ్.	
శోభాకర్త్యా నుమోదంతాం	పితరో మయి వత్సలాః..	19
అభిభౌతిక శాన్తిర్ష-	అభిదైవిక శాన్తితా.	
అధ్యాత్మికీ చ శాన్తిర్షః	పరమాత్మా ప్రసాదయేత్..	20

5.శం నో వాతో మాతరిశ్వా	కురుతా.మన్తరిక్షతః.	
సుఖం తాపం కరో.త్వద్య	సూరోఽ దేవో జగత్ప్రభుః..	1
అహాని మే శం భవన్తు	రాత్రయోఽపి సుఖావహాః.	
ఉషా వ్యుచ్ఛతు శ.నోఽ ద్య	శ.మాదిత్య ఉదేతు నః..	2
శివే నుకూలే సుభగే	శన్తమే క్లేశహరిణి.	
మా భూవం సుఖశూన్యోహం	సుఖకర్తృ సరస్వతి..	3
ఇడాయా ధేనురూపాయా	వాస్తు భూమే త్వమేవ హి.	
త్వత్ప్రసాదాద్ వాస్తుమత్ స్యా.-	జ్జగదేతత్ సునిష్ఠితమ్..	4
వాస్తుమన్తో వయం స్యామ	సునివాసేన మణ్డితాః.	
ఛిద్యాత్ కదాచి.న్యా వాస్తు.-	రస్నాకం త్వత్ప్రసాదతః..	5
యది కశ్చన మే వాస్తోర్-	హాపనే ప్రయతేత వా.	
అవాస్తురేవ భూయాత్ స-	వాస్తుమత్తా భవేన్నమ..	6
భూమే ప్రతిష్ఠా జీవానాం	ప్రతిష్ఠావన్త ఉత్తమాః.	
వయం భూయాన్త లోకేఽ స్మిన్.-	ప్రతిష్ఠా లుప్యతా.ఞ్చ మా..	7

హే వాయో వాహి శం త్వత్తో-	వాతో భవతు భేషజమ్.	
రపః పాపఞ్చ శమయన్	- వాయు రత్ర వివాతు సః..	8
విశ్వస్య భేషజం త్వం హి -	దేవానాం దూత ఈరితః.	
ఆ సిన్ధో.రా దూరలోకా.-	ద్వే రూపే మాతలిశ్వనః..	9
శాన్త.మేకం జీవలాభ-	మపరం తీవ్ర.ముద్భృతమ్.	
తయో.శ్శాన్తం సుఖం కుర్యా.-	దపరం శమయే.ద్రపః..	10
త్వయైవ జీవవన్త.స్సోశ్చ	వాయోఽమృతనిధే హిత.	
జీవయాఽస్మాన్ భేషజస్య-	దానా.న్నో మహ ఆవహా..	11
సుఖ.మావాతు మే కాయే	యథా భవతి భేషజమ్.	
హృదయేఽనిప్తశాన్తి.స్స్యాత్.	పూర్ణ.మాయుర్ భవేన్నమ..	12
ఆదిత్యస్య స్థాన.మాస్సే	వాయుదేవ ప్రరోచసే.	
ప్రపద్యే త్వా.మనాశో మే -	సగు.స్సాశోస్వి భవా.న్యహామ్.	13
భూలోకదేవతాం పద్యే	భువో లోకస్య దేవతామ్.	
ప్రపద్యే వాయుదేవఞ్చ	స్వర్గలోకస్య దేవతామ్..	14
ఆరోగ్యస్య ప్రదాత్రీం తా.-	మనారాం దేవతా.మహామ్.	
దృఢత్వాయాఽఽఖణం దేవ.-	మశక్యం ఖనితుం దృఢమ్..	15
ప్రణవం బ్రహ్మకోశం తం -	ప్రాజాపత్యం పునః పునః.	
వేదస్వరూపం బ్రహ్మేఽపి -	ప్రపద్యే బ్రహ్మ తత్ పరమ్..	16
ఉర్వన్తలిక్షం భూయా.న్వే -	వహ్నాయః పర్వతా ఇమే.	
వాతసఞ్చారరూపేణ -	యా స్వస్తి.స్సా భవేన్నమ..	17

ప్రాణాపానౌ హి వాయూ మాం	పరిపాతం సుమజ్గలౌ.	
ప్రాణాపానౌ హి వాయూ మాం	మా హాసిష్టాం సుమజ్గలౌ..	18
అగ్నిస్తేజ ఇహోఽధత్తాం-	మయి మేధాం మయి ప్రజామ్.	
ఇన్ద్ర ఇన్ద్రయ.మాధత్తాం -	మయి మేధాం మయి ప్రజామ్..	19
సూర్యో బ్రాజ ఇహోఽధత్తాం-	మయి మేధాం మయి ప్రజామ్.	
అలిష్టే.శ్శోభనై.సూక్తే.-	రశ్వినౌ రక్షతా.ముభౌ..	20
అశ్వీకర్తృక.మస్మాకం -	పాలనం మోదతాం సదా.	
వరుణాఽదితి.మిత్రాశ్చ	ద్యౌస్సిన్ధుః పృథివీ మహీ..	21
కయా ప్రాజాపత్యయోత్యా -	రక్షణేన మఖోఽభవత్.	
చిత్ర.స్సదావృధో వృద్ధి-	కాలీ చ సఖీవత్ ప్రియః..	22
కయా శచిష్ఠయా శక్త్యా	-ఽవృతో యజ్ఞో భవే.శ్శుభమ్.	
క.స్త్వాం హర్షయతాం సత్యో-	ఽలిప్తభిక్షక.వస్తుదః..	23
ఆయు.రారోగ్యహేతునాం -	మదానాం వర్ధకో విభుః.	
శతధా రక్షసి ప్రేమ్ణా	సఖీనాం నోఽవితా సదా..	24
ఉపసేదుః పక్షిరూపా	మునయః ప్రియమేధసః.	
ఇన్ద్రం సంప్రార్థయామాసుః -	పరమాత్మస్వరూపిణమ్..	25
అజ్ఞానలక్షణం ధ్వాన్త.-	మపసారయ తత్త్వతః.	
జ్ఞానలక్షణ దృష్టిం నః-	ప్రపూరయ జగత్పతే.	
శృంఖలాభిః ప్రబద్ధా.న్నః	కర్మణో మోచయ ప్రభో..	26
వియోజనాయ దుఃఖస్య	శం సుఖిన్షా యథా భవేత్.	

అభీష్టాయైవ పానాయ	శం భవ.న్వాప ఏవ నః..	27
మనుష్యవాసహేతుశ్చ	- వరణీయేష్ట కాలిణీః.	
జీవలక్షణదాత్రీస్తా-	అపో యాచామి భేషజమ్..	28
ఆప.స్తదుద్భవా దేవ్య-	ఓషధీనాం గణా.స్సదా.	
అస్సజ్జీవనహేతుత్వాత్-	సుమిత్రా. స్సమ్భవన్తు నః..	29
ఆపో మయోభువః ప్రోక్తా-	ఊర్జ.మస్మాసు పావకాః.	
రమణీయాయ ధేయాసుర్-	మహాతే దర్శనాయ చ..	30
సుఖైకహేతు.ర్యో వాఽస్తి-	రస.శ్శాంతమో హి వః.	
ప్రీత్యేవ మాతరో యాయ.-	మిహ కర్తణి దత్త నః..	31
క్షయో నివాస.స్తస్తి వః-	కామయన్తే నరాః ఖలు.	
తదర్థం ప్రాప్నుమో యుష్మాన్-	జనకత్వం ప్రయచ్ఛత..	32
పృథ్వీ శాంతా సాగ్నికా మే	సర్వోపద్రవవాలిణీ.	
శోకం శమయతా.న్నిత్యం	సమ్మద్ధిం కురుతాత్ సదా..	33
సహవాయున్తలిక్షం మే	సర్వోపద్రవనాశకమ్.	
శోకం శమయతా.న్నిత్యం	సమ్మద్ధిం కురుతాత్ సదా..	34
ద్యౌశ్శాంతాఽఽదిత్యసహితా	సర్వోపద్రవవాలిణీ.	
శోకం శమయతా.న్నిత్యం	సమ్మద్ధిం కురుతాత్ సదా..	35
శాన్తిహేతుశ్చ పృథివీ	చాన్తలిక్షదివౌ దిశః.	
అవాన్తరదిశా అగ్నిర్-	వాయు.రాదిత్యభాని చ..	36
ఆప ఓషధయ.శ్చన్దో -	వనస్సతయ ఏవ నః.	

గౌ.రజాశ్వా పుమాన్ బ్రహ్మ -	బ్రాహ్మణో మన్తవిత్ సదా.	
శాన్తిం కుర్వన్తు సతతం	సంస్పృతా.శ్శాన్తికారకాః..	37
సర్వశాన్తిం సుఖకరం -	శాన్తిదేవతయానయా.	
శరీరే ద్విపదే శాన్తిం	పశుభ్యోపి కరోమ్యహమ్..	38
శ్రీశ్చ ప్రీశ్చ ధృతి.ర్షేధా	ప్రతిష్ఠా తప ఏవ చ.	
శ్రద్ధా సత్యం ధర్మబుద్ధిః-	కర్మ కుర్వాణ.మాదరాత్..	39
ఉత్తిష్ఠంతం పురోగం మా.-	మనూత్తిష్ఠన్తు మణ్డితాః.	
మా హాసిషుః కదాచి.న్యా.-	మేతే దేవగణా.స్సిం రాః..	40
చిరజీవన.మాయు.స్స్యాత్.	స్వాయూ రోగనివారణమ్.	
ఉభయం తత్ ప్రదత్తే య -	ఓషధీనాం రసో మతః..	41
తత్కారకశ్చ శుష్కాత్మ యః -	పర్జన్యస్య రసో హితః.	
ఉత్తిష్ఠామి ససోమోహం -	చతుర్బి.స్సహ కర్మణే..	42
ఉత్తిష్ఠతి రవే.ర్బిమ్బం -	చక్షు.ర్దేవహితం పురః.	
దేవేభ్యోపి మనుష్యేభ్యో	హితకారి సుఖావహమ్..	43
తత్పశ్యేమ చ జీవేమ	తత్ప్రసాదా.చ్ఛిరన్తనాః.	
ద్రవ్యై.స్సమృద్ధా నన్దామ	భోగా.న్తోదేమహి ద్రువమ్..	44
స్వస్థానే నివసామేహ -	ప్రియే స్వీయజనై.స్సహ.	
వేదశాస్త్రరహస్యాని -	శృణవామ పునః పునః..	45
శిష్యేభ్యః శ్రోత్వవర్గాయ -	ప్రబ్రవామ యథోచితమ్.	
శస్త్ర శాస్త్రబలాత్. స్యామ-	చాజితా.శ్శత్రుభి.ర్వయమ్..	46

మన.శ్శరీర.స్వాస్థ్యాయ	సూర్యం ద్రష్టుం వయం చిరమ్.	
జీవేమ సుఖినో నిత్యం	తదనుష్ఠానసిద్ధితః..	47
మహాసముద్రా.దుదయన్ -	మధ్యేసలిల.మీక్షితః.	
విభ్రాజమానో దేవోఽసౌ	సర్వజ్ఞ.సూర్య ఏవ నః..	48
కామానాం వర్షుకో మేఽస్తు	రక్తవర్ణప్రభాయుతః.	
దివ్యేన మనసా దేవో -	మాం పునీతాం పరేశ్వరః..	49
హే వేద బ్రహ్మణ.స్త్యం హి	శ్లోతనీ శ్రవణస్య చ.	
బ్రహ్మతత్త్వం త్వయైవాఽహం	బుధ్యే వేద నమో నమః..	50
శ్రోత్రే మదీయే వేదస్య -	చాఽఽణీ స్థా నేత్యణీ ఉభే.	
మనో మే బ్రహ్మణ.స్థానం -	ధారణస్య భవేత్ సదా..	51
తిష్ఠామి యత్ర పృథ్వీయం -	బ్రహ్మణా ధాలితా ఖలు.	
అన్తరిక్షం మహా.చ్ఛాపి -	బ్రహ్మణా ధార్యతే సదా..	52
దివం ధరతి తద్ బ్రహ్మ -	సదేవాం జగతీం విభు.	
వేదవిజ్ఞానసమృన్నో -	వేద్మి నిత్య.మహాం విదమ్.	
విస్రన్తం మా భవే.న్మత్తో	వేదజ్ఞానం కదాచన..	53
మేధా ధారణశక్తి.ర్నే	మనీషా గ్రహణార్థికా.	
ఉభే సమీచీ మామద్యా-	ఽవిశతా.మర్థసిద్ధయే..	54
అభీతానాఞ్చ చ వేదానా.-	మధ్యేతవ్యవిదః పునః.	
స్వీకారాయాఽప్రహాణాయ -	సర్వ.మాయు.రయాన్యహమ్..	55
హాలివ.న్మశ్వయుక్తేన్ద్ర -	స్తుతిభి.ర్వర్షితో భవ.	

అస్మాకం గీర్ష్య యచ్ఛానం -	తదాప్యాయయ గీష్పతే..	56
అభీష్టవర్షణారథాయ -	స్తోత్రాణాం య.జ్ఞగత్పతే.	
మహాంతం మేఘసంఘాతం -	భనక్తి ప్రదిశన్ వరమ్..	57
వయం భూయిష్టభాజ.స్సోఽశ్చ	వరేణాఽఖణ్ణల ప్రభో.	
ప్రాఽవాదిష్ట వయం బ్రహ్మ -	తన్నో హసీత్ కదాఽపి మా..	58
ఆధిభౌతిక శాస్త్ర-ర్ష-	ఆధిదైవిక శాస్త్రా.	
ఆధ్యాత్మికీ చ శాస్త్ర-ర్షః	పరమాత్మా ప్రసాదయేత్..	59

6. బృహస్పతిప్రసూతోఽహం-	సంస్కృతాజ్యం శుభేచ్ఛయా.	
స్థాల్యా.మహం సం సింఘామి-	ప్రజా.మాయు.ర్ధనాఽదికమ్..	1
లభతాం దేవకర్మాణి -	కుర్వాణో వేదచోదితః.	
యజమాన.శ్రద్ధధానో -	లోపాత్ కర్మసు మా లిషత్..	2
ఆధిభౌతిక శాస్త్ర-ర్ష-	ఆధిదైవిక శాస్త్రా.	
ఆధ్యాత్మికీ చ శాస్త్ర-ర్షః-	పరమాత్మా ప్రసాదయేత్..	3

6. శ.మన్వభ్యం క్రియా.న్మిత్రో	వరుణోఽపి శమేవ మే.	
సుఖదాతాఽర్యమా చేన్ద్రో	బృహస్పతి.రసా భవేత్..	1
ఉరుక్రమో విష్ణుదేవః	ప్రదదీత చ శం పునః.	
నమస్తే బ్రహ్మణే వాయో	సాక్షాద్ బ్రహ్మ త్వమేవ హి..	2
త్వాం వదామి బ్రహ్మరూప.-	మృతం సత్యం వదా.మ్యహమ్.	
బ్రహ్మ త.న్మా.మవే.న్నిత్యం -	వక్తారం బ్రహ్మవాదినమ్..	3
ఆధిభౌతిక శాస్త్ర-ర్ష-	ఆధిదైవిక శాస్త్రా.	

ఆధ్యాత్మికీ చ శాన్తిర్షః

పరమాత్మా ప్రసాదయేత్..

4

7. సహాయ చార్యం ప్రవక్తారం

శ్రోతారం శిష్యమేవ చ.

తద్ బ్రహ్మయవాఙ్మ సంరక్షేత్

శిష్యాచార్యౌ భునక్తు చ..

1

రక్షితౌ బ్రహ్మణైవావం

వీర్యఙ్మ కరవావహై.

అభీతమావయోరస్తు

తేజోయుక్తం శుభాయస్పదమ్..

2

ద్వేషః కదాచిన్మా భూయా-

దావయోర్మత్సరాదినా.

తథావిధాం దృఢాం శక్తిం

బ్రహ్మ సంప్రదదీత నౌ..

3

ఆధిభౌతిక శాన్తిర్ష-

ఆధిదైవిక శాన్తితా.

ఆధ్యాత్మికీ చ శాన్తిర్షః

పరమాత్మా ప్రసాదయేత్..

4

నక్షత్రదేవతా స్తోత్రమ్

1. అగ్నిః - కృత్తికాః

అగ్నిర్షః పాతు దేవేశః

కృత్తికానామభీశ్వరః.

అమ్బా దులా నితత్షి-

శ్చాభ్రయన్తీ మేఘయన్తికా..

1

వర్షయన్తీ చుపుణీకా

దేవతా ఇన్ద్రియప్రదాః.

ఆస్యే విచక్షణం యూయం-

హవిర్బుహుత భక్తితః..

2

యస్య ప్రభాన్తి ధూమా హి

కేతురూపాశ్చ రశ్మయః.

యస్యాఽభీనాని సర్వాణి

భువనాని చతుర్దశ..

3

స కృత్తికాభిరాత్మాన-

మాచ్ఛాదయతి హవ్యవాట్.

దధాత్వస్మాన్ సప్తజిహ్వః-

కర్షణః ఫలమాపయన్..

4

అగ్నే నమః. కృత్తికాభ్యో నమః.

2. ప్రజాపతి: - రోహిణీ

ప్రజాపతే: పాలయిత్రీ	రోహిణీ వేత్సిదం హవి:	
విచిత్రదీప్తిర్ బృహతీ	విశ్వరూపా వివర్ధనీ..	5
సుపుత్రపాత్రా.న్ధరదో.	జీవయే.న్న.శ్శతం ధ్రువమ్.	
సా యచ్చస్తీ కర్మఫలం	దధా.త్వస్యా.న్చుభప్రదా..	6
పూర్వస్యా.ముదయం యాస్తీ	రోహిణీ భాసతే సమమ్.	
జనీన్ సర్వాన్ మోదయస్తీ	హవిషాఽపి ప్రజాపతిమ్.	7
వర్ధయస్తీ దేవతానాం	ప్రీణయిత్రీ సమైతు మామ్.	
సంపారయే.ద్యజ్ఞ.మేతం	భావుకం స్యాత్ కులస్య మే..	8
ప్రజాపతయే నమః. రోహిణ్యై నమః..		

3. సోమః - మృగశీర్షః

మృగశీర్షేణ సహితో	నక్షత్రేణ స సోమరాట్.	
యజ్ఞ.మాయాతు తారాణా.-	మధిపో మఙ్గలాయ నః..	9
శివం ప్రియం భ.మేతస్య	శుభప్రద.ముదీరితమ్.	
రేతో వర్ధయతాం దేవో	జనానాం వీర్యవత్తరమ్..	10
ఉడుశ్చ మృగశీర్షోయం	ప్రియః ప్రియతమేషు తే.	
హే సోమ రాజన్ తస్మై తే	హవీంషి నమసాఽర్పయే..	11
మనుష్యేభ్య.స్సుఖం భూయాత్	పశుభ్యోపి నిరన్తరమ్.	
తథానుగృహ్య రక్షే.ర్షా.-	మోషభీశ నమోఽస్తు తే..	12
సోమాయ నమః. మృగశీర్షాయ నమః..		

4. రుద్రః - ఆర్ధా

ఆర్ధా నక్షత్రసహితః

ప్రసిద్ధ్యన్ రుద్రనామకః.

దేవ.శ్రేష్ఠో గవాం పాతా

ఽఘ్నియానా. మైతు మేశ్వరః.. 13

నక్షత్ర.మస్య మా హింసీత్-

సన్తానం మామకం పునః.

వీరా.నిహ ప్రీణయాని

హవిషా సంతతం శివమ్.. 14

రుద్రస్యాఽఽయుధ.మస్యా.న్యా

హేతిః పరివృణక్తు తత్.

అస్యాభి.రల్పితం హవ్యః-

మార్దాభం జషతాం సదా.. 15

ఆర్ధా.రుద్రౌ మమైనాంసి

మోచయేతాం క్షణేన వై.

అరాతిం మమ యజ్ఞస్య

హరతాం పాపకీర్తనమ్.. 16

రుద్రాయ నమః. ఆర్ధాయై నమః..

5 అదితిః - పునర్వసూ

పునర్వసూ.నామకౌ తా.-

వదితే స్తారకాఽత్తకౌ.

స్వయో.రభిష్యాయికయా

యజ్ఞ.మేతాం శుభజ్కరౌ.. 17

సర్వే దేవా యజ్ఞభూమి.-

మిమా.మభ్యాప్నువన్తు మే.

సాదితీ.నాదితేయాంశ్చ

పున.రేతా జుహో.మ్యహమ్.. 18

వాత్సల్యేన సమాయాన్తి

భర్త్రీ విశ్వస్య మగ్గలా.

అర్వాచీనాఽఽఘ.దూరస్థౌ

ప్రతిష్ఠా జగతోఽదితిః.. 19

పాథః ప్రియం సమాప్నోతు

హవ్య.మస్యాక.మిష్టదా.

పునర్వసోశ్విః ప్రజాతాంశ్చ

వర్ధయన్తి జనాన్ సదా.. 20

అదిత్యై నమః. పునర్వసుభ్యాం నమః..

6 బృహస్పతిః - తిష్యః

- బృహస్పతి. ర్దేవపూజ్య- స్తిష్య. నక్షత్ర. దేవతా.
జాయమానో విష్ణుపదే స్వకీయాన్ రక్షతాత్ సదా.. 21
స జిష్ణు. రప్రతిరథః పృతనాసు చ వైరిణామ్.
తదీయకృపయాఽస్మాక.- మభయం దిక్షు సమ్భవేత్.. 22
శైశవే బాల్య ఏవాస్మాన్ యావనే వార్దకే తథా.
తిష్యో బృహస్పతి. స్పర్వాన్ పరిపాతాం శుభాయ చ.. 23
ఆన్తరాన్ బాహిరాన్ ద్వేష్టాన్ బాధిత్వాఽభీతి. ముత్తమామ్.
కురుతాం తేన భూయాస్సు సామర్థ్యేన యుతా వయమ్.. 24
బృహస్పతయే నమః. తిష్యాయ నమః..

7 సర్వాః - ఆశ్రేషాః

- ఆశ్రేషా నామ నక్షత్ర- దేహా. స్పర్వాభిదైవతాః.
అస్మాకం స్వాపఋతం హవ్యం జుషంతాం హృష్టమానసాః.. 25
పృథివీ. మన్తరిక్షణ్ణ యేఽభితిష్ఠన్తి వై దివమ్.
యజ్ఞ మాయాన్తు తే సర్వే సర్వా దోష ప్రహారకాః.. 26
యే త్వభివ్యాప్య తిగ్మాంశోర్- దన్దశూకాశ్చ దీధితీన్.
ద్యుషదోఽపుషద. శైవ ఖేచరా. స్పర్షదేవతాః.. 27
మధుమ. ధవ్య. మేతాభ్య- స్సశ్రద్ధం ప్రదదా. మ్యహామ్.
సన్తర్పితాః కరమైశ్చ ద్విషో మే నాశయన్తు తే.. 28
సర్వేభ్యో నమః - ఆశ్రేషాభ్యో నమః..

8. పితరః- మఘాః

మఘా నక్షత్ర దేవేభ్యః	పితృభ్యః ప్రణతిర్మమ.	
మనోజవా. స్ఫుఘకర్త-	కుశలాః కృతకృత్యకాః..	29
హవ.మస్తాక.మాయాస్తు	మామకాః పితరోఽ ధునా.	
స్వధాభిః ప్రయతం యజ్ఞం	సేవంతాం పితరో మమ..	30
సంస్కృతేనాఽగ్నినా దగ్ధా-	స్తదన్యేఽసంస్కృతాః పునః.	
లోకేముష్మిన్ యే వసన్తి	పితృలోకే నమస్కృతాః..	31
వయం యాన్ విద్య పిత్రాదీన్	యాన్న విద్య చ పూర్వజాన్.	
తే సర్వే యజ్ఞమాగత్య	గృహ్ణతాం సంస్కృతం హవిః..	32
పితృభ్యో నమః. మఘాభ్యో నమః..		

9 అర్యమా - పూర్వ ఫల్గున్యో

ఫల్గునీనాం పతే దేవ	గవాం పతి.రసి ప్రభో.	
వరుణేతి చ మిత్రేతి	ప్రఖ్యాతోఽసి త్వమర్యమన్..	33
దాతవ్యానాం సనీనాం త్వం	ధనానాం సనితా భృశమ్.	
త్వత్సేవయైవ జీవన్తో	జీవం త్వాం స.ముపాఽస్తహే..	34
జగన్తి సర్వాణీమాని	వశేకృత్యాఽవసి ప్రభో.	
దేవా.స్త్యామను సంయన్తి	త్వదభీనా వశంవదాః..	35
అజరోఽసి చ వర్తిష్ణా-	రాజా జీవగణస్య భోః.	
ఫల్గునీనా.మభిష్ఠాతా	వృషభో రోరపీషి మే..	36
అర్యమే నమః. ఫల్గునీభ్యాం నమః..		

10. భగః - ఉత్తర ఫల్గునోఽ

హే భగ శ్రేష్ఠ దేవానాం	భగవా.నసి భాస్వర.	
విశ్వర్య.ధర్మ.యశసాం	జ్ఞాన.వైరాగ్యయో. శ్రీయః..	37
స్వామిత్యేనాఽపి ఫల్గునోఽ	విందన్తి త్వా.మవేహి తే.	
మహిమాన మహం జానై	సంప్రేరయ మతిం ప్రభో..	38
గోమత్ సువీర్య.మజర.-	మశ్వవ.ధ్రయి.మాప్పు.యామ్.	
భగో దాతా ధనాదీనాం	మణ్యాదీనాం ప్రదాయకః..	39
ఫల్గునీ.రావిశన్ దేవో -	బుద్ధిం చోదయతా.న్తమ.	
ప్రసవేన తదీయేన	మోదిషీయ సురై.స్సదా..	40
భగాయ నమః. ఫల్గునీభ్యాం నమః..		

11 సవితా - హస్త నక్షత్రమ్

హస్త.నామక.నక్షత్రం	సుభగం పుణ్య.పావనమ్.	
ఫలా.న్యభిమతానీహ	ప్రయచ్ఛత్ పృణ.దుత్తమమ్..	41
తన్న.క్షత్రాఽభిదేవోఽయం	సవితా మజ్గలప్రదః.	
యజ్ఞ.మాయాతు స ప్రీత్యా	హిరణ్మయరథేన వై..	42
కర్షణా ప్రకృతేనైవ	యుక్తో హస్తః ప్రయచ్ఛతు.	
వసీయోఽమృత. మన్తభ్యం	గృహీమో దక్షిణేన తత్..	43
యో నో యజ్ఞం సువ.త్యద్య	తం హస్తాయ లభేమహి.	
ప్రచోదయన్ మాం సవితా	దాతా సంరక్షతాత్ సదా..	44
సవిత్రే నమః. హస్తాయ నమః..		

12 త్వష్టా - చిత్రా నక్షత్రమ్

సుభంససం సుజఘన దేశ-	యుక్తాఞ్జా తారకామ్.	
రోచమానాం సమాగచ్ఛన్	త్వష్టా శ్వశ్రేయసజ్జరః..	45
దేవా.న్తనుష్ట్యాన్ స్వీయేషు	రూపేషు వినివేశయన్.	
నిరూపయన్ లోకజాతం	విచష్టా.న్షః కృపాకరః..	46
చిత్రా నక్షత్ర. మభ్యేతి	త్వష్టా లోకస్య సర్జకః.	
భూరిదా.శ్చిత్రయా యుక్తో	మహ్యం వీరవతీం ప్రజామ్..	47
పుణ్యాం సనోతు సతతం	చిత్రకర్మా విభాకరః.	
సమృద్ధం గోభి.రశ్వైశ్చ	యజ్ఞ.మేత.జ్జరోతు మే..	48
త్వష్టే నమః. చిత్రాయై నమః..		

13 వాయుః - నిష్ట్యా

నిష్ట్యా.నక్షత్ర.సంయుక్తో	వాయుదేవః ప్రసీదతు.	
మహాబలో వృష్టిహేతు.-	రోకసఞ్చాలకో విభుః..	49
శబ్దాయమానో లోకస్థ-	జీవిన.స్తు సమీరయన్.	
స కామచార.శ్శత్రూన్ మే-	నుదతా.మర్థసిద్ధయే..	50
వాయునాఽభిష్టితా తారా	స్వాతీ విజ్ఞాపనం మమ.	
శ్రుత్వా భూయాద్ భూరిదా మే	పాపానా.మపనోదనీ..	51
యస్యా.ముదూఢా కన్యా చేత్	సుఖ.మాప్త్రీ సుశోభనా.	
తత్సంజ్ఞతా దేవతా మే	త్వను గృహ్లాన్తు వాఞ్శితమ్..	52
వాయవే నమః. నిష్ట్యాయై నమః..		

14 ఇన్ద్రాగ్నీ - విశాఖే

విశాఖానామికే తారే

ఇన్ద్రాగ్నీ దేవతే మమ.

శత్రూ.నున్నూల్య సతతం

ప్రదదాతాం సురక్షణమ్..

53

ప్రకృతం యజ్ఞ.మస్మాక.-

మఙ్గీకుర్వస్తు దేవతాః.

పశ్చాత్ పురస్తా.దభయ.-

మస్మాకం భవతాత్ సదా..

54

అభిపత్స్య తారకానాం

విశాఖే కీర్తితే తథా.

ఇన్ద్రాగ్నీ చ సురశ్రేష్ఠౌ

భువనత్రాయకౌ మతౌ..

55

అస్మచ్ఛత్రూన్ పీడయిత్వా-

5 రాతిం క్షుధ.మితో5పి చ.

నిరాకృత్య సుఖం దత్త్వా

నిశ్శత్రుం కురుతాం జనమ్..

56

ఇన్ద్రాగ్నీ భ్యాం నమః. విశాఖాభ్యాం నమః..

15 పౌర్ణమాసీ

పౌర్ణమాసీ శ్రేష్ఠదేవీ

పూర్ణా భాసా నిశాకరీ.

పశ్చాత్తు పురతో నూన.-

ముజ్జిగాయ విరోధినః..

57

మధ్యత. స్సమభివ్యాప్య

జగత్ సుఖయతీడితా.

తా.మభిష్ఠాయ దేవా మాం

హర్షయన్తు క్రతా.విహా..

58

ఉదయన్తి శోభమానా

ప్యథులా యువతి.ర్షహీ.

హవీంషి సేవమానేయం

సువర్ణాః కురుతే హవమ్..

59

సఫలం యజమానాయ

సశ్రద్ధాయ పునః పునః.

ఆప్యాయయన్తి సుకృతం

దురితఘ్నీ ప్రసీదతు..

60

పౌర్ణమాస్యై నమః

16. మిత్రః - అనూరాధాః

ఉపసీదేమ తం మిత్రం	హవిషా నమసా క్రతౌ.	
ఋధ్యాస్మ మిత్రధేయేన	సప్రశ్రయధియో వయమ్..	61
తదీయభ.మనూరాధాన్-	హవ్యైః పరిచరేమ హి.	
శత.జ్ఞీవేమ శరద.-	స్సాపత్యాస్తత్ఫలేన వై..	62
పురస్తా.దుదగా.చ్చిత్రం	నక్షత్రం మిత్రదైవతమ్.	
అనూరాధాఽఽహ్వాయం పుణ్యం	సఖాయః పశ్యతాఽఽధునా..	63
తదధిష్ఠాయ మిత్రోఽయ.-	మైతి దేవాధ్వభిః ప్రభుః.	
అన్తరిక్ష.వ్యాపిభిః ప్ర-	కాశమానై.రహర్షి.శమ్..	64
మిత్రాయ నమః. అనూరాధేభ్యో నమః..		

17. ఇన్ద్రః - జ్యేష్ఠా

జ్యేష్ఠాఽభిధం స్వం నక్షత్ర.-	మనుగచ్ఛన్ పురన్దరః.	
యస్మిన్ నిమిత్తే నక్షత్రే	శక్రో వృత్రం జఘాన హా..	65
జుహుమ.స్తచ్ఛభే భే తం	హవ్యేనాఽఽమృతరూపిణా.	
క్షుధం దులిష్ఠిం దులితిం	తరేమైనఃకృతా ఇహా..	66
కామానాం వర్షయిత్రేఽస్మై	ధార్షణ్యయుక్తాయ మీధుషే.	
వైలిణ.స్సహమానాయ	దుహానా మధుమ.ద్ధవిః..	67
యజమానాయ సా జ్యేష్ఠా	విస్తృతం కురుతాం జగత్.	
తత్ప్రసాదేన లుప్యేత	దుర్గతి.స్తు మమాఽన్వయే..	68
ఇన్ద్రాయ నమః. జ్యేష్ఠాయై నమః..		

18. ప్రజాపతిః - మూలమ్

మూలం నక్షత్ర.మస్తాభిః	ప్రాజాపత్యం సుసేవ్యతే.	
యదీయాః పితర.స్సు.స్సా-	ప్రజాం వీరవతీం దిశేత్..	69
విధత్వాద్ గోసమృద్ధిం మే -	నిర్మతిం చ పరాఙ్ముఖీమ్.	
యజమానాయ మహ్యం తద్-	దివేవ ప్రవిభాసతామ్..	70
యన్నక్షత్రం మూల.మితి-	నిర్దిశన్తి జనా ఇహ.	
అహఃప్రకాశ.సదృశం	విదధాతు శుభే ఫలే..	71
రాక్షసీం నిర్మతిం వాచా	పరాచీం తాం కరో.మ్యహ్యమ్.	
శివం మమ ప్రజాయై స్యా.-	త్వహ్యం భద్రం సదా భవేత్..	72
ప్రజాపతయే నమః. మూలాయ నమః..		

19. ఆపః - పూర్వాః అషాధాః

ఆపో దివి భవా యా వా	పార్థివా అన్తరిక్షజాః.	
పేయం యచ్ఛన్తు సలిల.-	మస్త్యభ్యం సస్యసమ్పదమ్..	73
యదిచ్ఛా.మనువర్తన్తే	పూర్వాః షాధాస్తు తారకాః.	
అనిష్టశాన్తి.హేతుత్వాత్	సుఖదా.స్తా భవన్తు మే..	74
పర్వతేభ్యో నదీమధ్యే	సాగరే సమ్భవన్తి యాః.	
వేశన్తేషు చ కూపేషు	ఖన్యా యా జీవయన్తి నః..	75
యాసాం పూర్వా అషాధా.స్స.-	మదన్తి మధురం రసమ్.	
అనిష్టశాన్తి హేతుత్వాత్.	సుఖదా.స్తా భవన్తు మే..	76
అద్భ్యో నమః. అషాధాభ్యో నమః..		

22. విష్ణుః - శ్రోణా

శ్రోణా తారా పుణ్యకీర్తిం	దదాతీతి ప్రసిద్ధ్యతి.	
పాపవారతాలవో యస్యాం - న	స్యాత్, కర్మఫలప్రదా..	85
మహావిష్ణోః పాలయిత్రీ-	జనైస్తోష్టాయతే సదా.	
అస్మాకం తా.మభిముఖీం-	హవిషా తర్పయా.మ్యహమ్..	86
అస్యా.మభూ.దుపేన్ద్రో సా.-	వస్తరిక్షం మహీం దివమ్.	
విక్రమ్య కీర్తితో విష్ణు.-	రురుగాయో బభూవ హా..	87
అశీర్ణా మహతీ దేవీ-	యజమానస్య మజ్గలమ్.	
శ్రవః కామయమానేయం	పుణ్యకీర్తిప్రదాయినీ..	88
విష్ణవే నమః. శ్రోణాయై నమః..		

23. వసవః - శ్రవిష్టాః

వసవో ష్టా సౌమ్యరూపా-	దేవాః పాన్తు మమ క్రతుమ్.	
చతస్ర ఏతా దేవ్యోఽపి-	శ్రవిష్టా అజరా.స్సృతాః..	89
తద్రక్షణేన సంపార్య	క్రతుం, స్వ.ర్యాని భావుకమ్.	
సంవత్సరీణ.మమృతం -	క్షేమేణ ప్రాఽపుయా.మహమ్..	90
అవన్తు యజ్ఞ.మస్మాకం	పురస్తా.ద్వసుదేవతాః.	
ఆభిముఖ్యేన మాఽయన్తు -	శ్రవిష్టా దక్షిణా దిశి..	91
భజేమ పుణ్యం నక్షత్ర.-	మహం భూయాస.ముత్తమః.	
అస్సత్వాప.కథాలాప-	పరా మా యన్తు మాం క్వచిత్..	92
వసుభ్యో నమః. శ్రవిష్టాభ్యో నమః..		

24. వరుణః - శతభిషక్

వరుణో రాజతే రాజా	తస్మా. చ్చతభిష. గ్వరః.	
క్షత్రస్య పాలకో లోకే.	5 ధిరాజో యజ్ఞ. మైతు మే..	93
దేవదానవసంగ్రామే-	యస్మి. న్నక్షత్రసన్నిధౌ.	
అభిషజ్య. చ్చతం దేవా-	స్తస్మా. చ్చతభిషక్. చ్చుతః..	94
దేవానాం భిష. గస్తభ్యం -	భేషజాని ప్రయచ్ఛతు.	
శతం సహస్రాణి చ మే	దీర్ఘాయుష్యస్య హేతవే..	95
దృఢాన్ కుర్యా. దశిథిలాన్	నీరోగాన్ హృష్టమానసాన్.	
తారావసిష్ఠ. వరుణా.-	వుపయాతాం క్రతుం మమ..	96

వరుణాయ నమః. శతభిషజే నమః..

25. అజః ఏకపాత్ - పూర్వ ప్రోష్ఠపదాః

అజన్తా భాసతే యోఽగ్ని.-	రేకపాత్ సూర్య ఏవ సః.	
అద్య ప్రోష్ఠపదైః పూర్వై.-	రుదిత. స్సహ జీవినః..	97
ప్రతి మోదయతే, దేవాః	ప్రసవం తస్య యన్తి చ.	
పీయూష గోపకా. శ్శస్తా.-	స్తే ప్రోష్ఠపద నామకాః..	98
విభ్రాజమాన. స్సర్వాన్ ప్ర-	కాశయ. న్నుగ్రతేజసా.	
అన్తరిక్షం ద్యులోకజ్ఞా-	రోహత్యేష దివాకరః..	99
తం ప్రోష్ఠపద. నక్షత్ర-	దేహాః పర్యనుయన్తి తే.	
దేవానాం మనుష్యాణాం	రక్షాం కుర్వన్తు పావనాః..	100

అజాయైకపదే నమః. ప్రోష్ఠపదేభ్యో నమః.

26. అహిర్బుద్ధియః - ఉత్తర ప్రోష్ఠపదాః

న హీయతేఽహిర్, లోకస్య -	బుద్ధే భవతి బుద్ధియః.	
స ఆదిదేవో రుద్రోఽయం	జగ.దుత్పత్తిమాన్ మతః..	101
దేవమానవ సజ్ఘాతే	శ్రేష్ఠం సేవంత ఏవ తమ్.	
సోమపా బ్రాహ్మణా.స్తారా	ఉత్తరాభాద్ర.నామకాః..	102
యాన్ ప్రోష్ఠపద.నామ్నోవ	నిర్లిశన్తి జనా.స్తు తే.	
నక్షత్రదేవో.శ్చత్వారః.-	స్సేవాకర్షపరాయణాః..	103
పరిషద్య.మహిం బుద్ధ్యః.-	ముపసీదన్తి సంతతమ్.	
స్తోత్రై.ర్షమోభిర్ దేవాశ్చ -	వయం తం సంస్తువీమహి..	104
అహాయే బుద్ధియాయ నమః. ప్రోష్ఠపదేభ్యో నమః..		

27 పూషా - రేవతీ

పూషా చ రేవతీతారా.-	ఽగచ్ఛతాం మేఽధ్వరం శుభౌ.	
బస్త్వం బలం వాజ.మన్నం	దదతౌ రక్షతాం పశూన్..	105
హవ్యానీమాని గృహ్ణన్తా.-	వాయాతాం సుఖ.ముత్తమౌ.	
కులం వర్ధత రేవత్యాః	పూష్ణోఽనుగ్రహ హేతునా..	106
క్షుద్రాన్ పశూన్ గా రక్షేతా.-	మశ్వాన్ పూషా చ రేవతీ.	
ముద్గ.గోధూమ.నీవార.-	వ్రీహ్యోఽద్యన్నస్య దానతః..	107
యజమానాయ వాజం తౌ	సనుతాం పోషకా.వుభౌ.	
మా కశ్చి.ద్దీయతాం పోషైః	పోషకే పూష్ణి సంస్థితే..	108
పూష్ణే నమః. రేవత్యై నమః..		

28 అశ్వినో - అశ్వయుజో

అశ్వినో తా.వశ్వయుగ్భ్యాం-	సహితా.వధ్వరం మమ.	109
నియన్తుం సుశక్తై. రత్వై.-	రుపయాతాం శుభేచ్ఛకౌ..	
స్వీయం నక్షత్రయుగ్గం తౌ	యజన్తౌ హవిషా సదా.	
సంప్యక్తౌ మధునాఽస్మాభిర్-	నాసత్యౌ యజుషా స్తుతౌ..	110
శ్రేయాంసౌ దేవభిషజౌ	వోధారౌ హవిషాం శ్రుతౌ.	
శ్రోత్రస్వినా.వబధిరౌ	శ్రోత్రేన్ద్రియ. వివర్ధకౌ..	111
విశ్వస్య దూతౌ భవతా.-	మమృతస్య సురక్షకౌ.	
నక్షత్రాభ్యా.మశ్వయుగ్భ్యాం	నన్నమ్యేతే మయా సహ..	112
అశ్వీభ్యాం నమః. అశ్వయుగ్భ్యాం నమః..		

29. యమః - అపభరణ్యః

యమోఽపభరణీభి.రే	పాప్మానం నాశయేత్ ప్రభుః.	
రాజాఽసౌ పితృలోకస్య	మహతోఽపి మహాన్ హి సః..	113
విచష్టాం భగవా.నస్మా.-	ననుగృహ్ణాతు సర్వదా.	
లోకాన్తర ప్రయాణేఽపి	భవతా.దభయం మమ..	114
యస్మి.న్నక్షత్రకాలేఽసౌ	యమరాజోఽభ్యషిచ్యత.	
పితృణా.మాభిపత్యేఽపి	ప్రేతాదీనాం నియామకః..	115
తై.శ్చాఽపభరణీభి.స్య	గృహ్ణీతాం హవి.రధ్వరే.	
పాప్మాన.మపభృత్యైవ	నరకాత్ త్రాయతాం సదా..	116
యమాయ నమః. అపభరణీభ్యో నమః..		

30 అమావాస్య

నివేశయన్తి గేహీషు -	సమీచీనేషు దేవతా.	
విశ్వరూపానియం పోషా.-	నమావాస్యాఽభిమానినీ..	117
వసూనాం నిధనానాఞ్చ	ప్రాపయిత్రీ విరాజతే.	
సహస్రపోషం సుభగా	ప్రయచ్ఛన్తి సమైతు మామ్..	118
అమావాస్యే మహిమ్నా తే	దేవా. స్సర్వే హవిర్బుజః.	
భాగధేయం ప్రాఽఽపువన్ తత్	తుభ్యం కుర్శి నమో వయమ్..	119
సౌభాగ్యదా భవాఽస్త్వభ్యం	విశ్వస్యాఽలిప్సనాశనీ.	
పరిపూరయ యజ్ఞానోఽ	రయిం ధేహి నిరన్తరమ్..	120
అమావాస్యాయై నమః..		

31 చంద్రమాః

నవో నవో జాయమాన.-	శ్శుక్లే పక్షే హి చంద్రమాః.	
అహ్నిమన్తే పురోషోభ్యో	జ్యోత్స్నా తస్య విభాసతే..	121
స్వీయాఽగమన.భాగ్యేన	దేవయజ్ఞాః ప్రకల్పతే.	
తేనాఽయం చంద్రమా ఆయు.-	స్తిరతే యజ్ఞనాం సదా..	122
సంరాజతే విష్ణుపద-	ఏధయ.నోఽషఢీ.రసౌ.	
అంశు.మాప్యాయయ.న్త్యస్య	స్వై.రాదిత్యా దివా నిశా..	123
సోమ.మేతం సురా మర్త్యాః	పిబ.న్త్యక్షితయేఽధ్వరే.	
బృహస్పతి. స్సహైతేన	వరుణో వర్ధయే.చ్ఛ నః..	124
చంద్రమసే నమః. ప్రతీద్యశ్శాయై నమః.		

32. అహోరాత్రే

యే విరూపే అహోరాత్రే	సంవ్యయన్త్యా మయేడితే.	
ద్వాభ్యాఞ్చ శుక్లకృష్ణాభ్యాం	వ్రీహిభ్యా. మీప్పితే హవే.	125
సాంమనస్యం సుమనసౌ	దదతాం దేవతే ఉభే.	
విభూ ప్రభూ తే అనుభూ	తన్వాతాం తన్తు.మన్వయమ్.	126
అహోరాత్రే దేవతే తే	హవిషా యస్యాయయా.న్యహమ్.	
మమ యజ్ఞం సహైతాం త.-	దతిముచ్యేయ పాప్తనః..	127
బ్రహ్మణానన దేవ్యా తే	సంవిదామ యజేమ చ.	
తత్యపా.లబ్ధసంపత్త్యా	సురత్నా.స్యామ సర్వదా..	128
అహ్నే నమః. రాత్ర్యే నమః .		

33. ఉషాః

ఉషా దుహితృరూపేయం	ద్యో.ర్ధరీదృశ్యతే పరమ్.	
ప్రత్యహం దైవకర్మాణి	కారయన్తి శుభజ్యరీ..	129
ప్రతిప్రభాత.మాయన్తి	వ్యుచ్ఛన్తి హితదాయికా.	
తమసా ప్రావృతం లోకం	కాశయన్తి మహీయతే..	130
సూనరీ వ్యవహారాణాం	సుష్మ నేత్రీ ప్రకాశతః.	
ఉస్రియా. స్సచతే రశ్మీ.-	నుదయన్ భాను.రల్చిమాన్..	131
సహ వ్యుష్టా తు యువయో.-	రుషో దేవి దివాకర.	
నక్షత్రవద్ భా.సమేతో	లోకోయ.మవతం ప్రజామ్..	132
ఉషసే నమః		

34. నక్షత్రమ్

నక్షత్రదేవం ప్రణమన్	మనుష్యాణాం మహోత్తమామ్.	
స్థితిం మతిం లభేయాహం	నిత్యకర్మపరాయణః..	133
భక్తేనాన్వేన హవిషా	యజ్ఞే తం జుహుయాం కృతీ.	
అర్చితం భానుయుక్తజ్ఞా	నక్షత్రం హవ.మైతు మే..	134
పరమైశ్వర్య.సన్ధాత్ర-	ఇన్దుతుల్యం సుధామయమ్.	
ప్రదాయ హవి.రిన్దాయ	వరం యాచే సభక్తికః..	135
వీరవత్.సనిదాతా మే	పోషకోసి కులే మమ.	
నక్షత్రదేవ సవితా	మతే.ర్మమ భవ ప్రభో..	136
నక్షత్రాయ నమః..		

35. సూర్యః

ఉద్యంతం రవి.ముద్వీక్ష్వ	తస్య భామణ్డలం తథా.	
జాతవేదోనిభం దేవం	మన్యే సూర్యం మహోజ్జ్వలమ్..	137
ఉద్యహన్తివ దృశ్యన్తే	కేతుస్థానీయ.రశ్మయః.	
విశ్వస్య దర్శనార్థే చ	లోకానాం హితకామ్యయా..	138
రక్తశ్వేతాఽఽది.వరైశ్చ	చిత్ర.మాలోక్యతే దివి.	
సూర్యరశ్మి.సమూహోఽయం	సేనేవ భ్రాజతే భృశమ్..	139
మిత్రాగ్నివరుణాఽఽదీనాం	దేవానాం ప్రాణినాం భువి.	
చక్షురిన్ద్రియ.సజ్కాశం	భావ్యతే సూర్యమణ్డలమ్..	140
తస్థుషో జగ్గమస్యాఽసా.-	వాత్సా సూరోఽ జగత్ప్రభుః.	

ద్యావాప్యభివ్యో వ్యోమాఽపి సంపూరయతి భాస్కరః.. 141
 సూర్యాయ నమః..

36. అదితిః

అదితీ రక్షతా.దస్తా- నదితి.శ్శర్మ యచ్ఛతు.
 అంహసాం త్రితయా.త్వాతు- మాం మాతాఽదితిదేవతా.. 142

దేవానివ స్వతనయాన్ పాలయన్తి విరాజతే.
 వాత్సల్యభావసంయుక్తా సదాఽస్తాన్ రక్షతా.దియమ్.. 143

అస్తాక.మవనాయేమా.- మాహ్వాయామి సురప్రసూమ్.
 మహనీయాం సువ్రతానాం మాతృవ.ద్ధితకారిణీమ్.. 144

అజీర్యన్తిం బహుక్షత్రాం సత్యస్వర్తస్య పాలికామ్.
 సమీచీనసుఖోపేతాం విస్తీర్ణాం సుప్రణాయికామ్.. 145

అదిత్యై నమః..

37. విష్ణుః

ఇదం త్రయం హి జగతాం విష్ణుర్దేవో విచక్రమే.
 త్రివిక్రమ ప్రసిద్ధోఽసౌ పదం త్రేధా న్యధా.ద్విభుః.. 146

భూ.రత్తలిక్షం ద్యౌశ్చాఽపి పాంసవ.స్తత్పదే మతాః.
 సమూఢం యేన భువనం- స మే విష్ణుః ప్రసీదతు.. 147

ఉల్లంఘతి గిరౌ సింహో యథోత్కున్త్య బలాద్ భువః.
 తథాఽసీద్ భీమవీర్యేణ క్రమమాణః పదత్రయమ్.. 148

వసన్తి లోకా. స్ససుఖం తస్య విక్రమణే.ష్వభి.

సైవ యజ్ఞప్రతిష్ఠా హి- మహావిష్ణుః ప్రసీదతు.. 149
విష్ణవే నమః.

38. అగ్నిః- సజ్ఞార దేవతా
అగ్ని.రూర్ధ్వ లోకస్య సూర్యరూపీ విరాజతే.
కకు.ద్దివ.శోఽఛితత్వాత్ స్వర్గోఽగ్నిః పార్థివోఽపి సః. 150

పాక.దాహోఽది.కారిత్వాత్ పృథివ్యాః పతి.లీలతః.
అపాం స్రవ్యౌ జారర.స్సన్ ప్రాణి.కార్యాణి జిన్వతి.. 151

భువి లోకే తత్ర యజ్ఞ- కర్షణో నేతృతా త్వయి.
అగ్నే ద్యులోకే సచసే శివాభి.స్సప్తర.శ్శిభిః.. 152

సూర్య.స్సవర్షా భగవ.- న్నున్నతం కురుషే దివమ్.
గృహ్ణన్తు హవి.రస్సౌకం- సప్త జిహ్వోశ్చ తావకాః.. 153
అగ్నయే నమః..

39. అనుమతిః - సజ్ఞార దేవతా
అనుమన్యేత యజ్ఞం మే- ఽనుమతి.ర్దేవతాగణే.

సుష్ఠాపవన్నం కర్మాఽద్య- మయా ప్రచరితం భవేత్.. 154
అగ్నిశ్చ హవ్యవా.ద్దేవో హవి.ర్దత్తవతే సుఖమ్.

మహ్యం ప్రయచ్ఛే.న్మహితో. దేవయజ్యోత్తరా భవేత్.. 155
హే దేవ్యనుమతే భక్త్యా ప్రార్థయే శం కురుష్వ మే.

అనుమన్యస్య విహితం సుఫలం కర్ష నో భవేత్.. 156
దక్షం క్రతుం శరీరేషు వర్ధయస్య ప్రపూజితే.

సంపాదయాస్ స్వాకాస్ యూంషి- సుఖం శాన్తిం చ దేహి నః.. 157

అనుమత్యై నమః..

40. అగ్నేస్విష్టకృత్

హవ్యవాహం సజ్జుహుమో జిష్ణుం రక్షోహణం హవే. 158

ఆయతన.త్రయాస్ వాసం జ్యోతిష్కన్త.మభిష్టదమ్.. 158

దీద్యన్త. మారాధయే త.- మిష్టం స్విష్టం కరోతి యః.

అభిమాతీన్ పాప్తనోఽభి- భావయేద్ గృహపాో మమ.. 159

ప్రక్షిప్తం హవి.రస్నాకం - వైకల్య.రహితం కురు.

అగ్నే దేవ శ్రుతౌ లోకే స్విష్టకృత్ త్వం ప్రసిధ్యసి.. 160

విశ్వశత్రూన్ నిరాకుర్వన్ విస్తీర్ణాన్ మే పథః కురు.

ఆయు.ర్వర్ధస్య వేదోక్తం జ్యోతిష్క.దజ్జరం మమ.. 161

అగ్నయే స్విష్టకృతే నమః..

వేదార్థస్యాఽనువాదోఽయం నక్షత్రస్తోత్ర నామకః.

వాగ్వాపార.స్త్వవ్యదేవ- ప్రీతిదా.స్వా.ద్భువా మతిః.. 162

యత్కరోమి యదశ్నామి యజ్జుహోమి దదామి యత్|

యత్ తపస్యామి వార్హ్యేయ తత్కరోమి త్వదర్పణమ్||

త్వదీయం వస్తు గోవింద తుభ్యమేవ సమర్పయే||

శ్రీపరమేశ్వరార్పణమస్తు